

Tartalom

I *Állásfoglalások, ajánlások és vélemények*

AJÁNLÁSOK

Tanács

2016/C 299/01	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Olaszország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Olaszország 2016. évi stabilitási programját	1
2016/C 299/02	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Spanyolország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Spanyolország 2016. évi stabilitási programját	7
2016/C 299/03	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) az Egyesült Királyság 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi az Egyesült Királyság 2016. évi konvergenciaprogramját	12
2016/C 299/04	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Lengyelország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lengyelország 2016. évi konvergenciaprogramját	15
2016/C 299/05	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Németország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Németország 2016. évi stabilitási programját	19
2016/C 299/06	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) a Cseh Köztársaság 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi a Cseh Köztársaság 2016. évi konvergenciaprogramját	23
2016/C 299/07	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Ciprus 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Ciprus 2016. évi stabilitási programját	27
2016/C 299/08	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Bulgária 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Bulgária 2016. évi konvergenciaprogramját	32

2016/C 299/09	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Belgium 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Belgium 2016. évi stabilitási programját	36
2016/C 299/10	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Hollandia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Hollandia 2016. évi stabilitási programját	41
2016/C 299/11	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Észtország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Észtország 2016. évi stabilitási programját	45
2016/C 299/12	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Magyarország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Magyarország 2016. évi konvergenciaprogramját	49
2016/C 299/13	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Svédország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Svédország 2016. évi konvergenciaprogramját	53
2016/C 299/14	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Ausztria 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Ausztria 2016. évi stabilitási programját	57
2016/C 299/15	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Szlovákia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Szlovákia 2016. évi stabilitási programját	61
2016/C 299/16	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Írország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Írország 2016. évi stabilitási programját	65
2016/C 299/17	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Litvánia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Litvánia 2016. évi stabilitási programját	69
2016/C 299/18	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Románia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Románia 2016. évi stabilitási programját	73
2016/C 299/19	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Finnország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Finnország 2016. évi stabilitási programját	79
2016/C 299/20	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Lettország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lettország 2016. évi stabilitási programját	83
2016/C 299/21	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Dánia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Dánia 2016. évi konvergenciaprogramját	87
2016/C 299/22	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Szlovénia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Szlovénia 2016. évi stabilitási programját	90
2016/C 299/23	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Horvátország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Horvátország 2016. évi konvergenciaprogramját	96

2016/C 299/24	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Luxemburg 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Luxemburg 2016. évi stabilitási programját 101
2016/C 299/25	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Málta 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Málta 2016. évi stabilitási programját 105
2016/C 299/26	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Portugália 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Portugália 2016. évi stabilitási programját 109
2016/C 299/27	A Tanács ajánlása (2016. július 12.) Franciaország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Franciaország 2016. évi stabilitási programját 114

Helyesbítések

2016/C 299/28	Helyesbítés „Az olvasóhoz” című szöveghez (HL C 202., 2016.6.7.) 119
---------------	--

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

AJÁNLÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2016. július 12.)

Olaszország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Olaszország 2016. évi stabilitási programját

(2016/C 299/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Olaszországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon egy az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott. Az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta⁽¹⁾. Mivel Olaszország pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdasági közötti szoros összefonódásra, Olaszországnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.

- (2) Az Olaszországra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Olaszország által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Olaszországban túlzott makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Mindenekelőtt a termelékenység lassú növekedése gátolja a versenyképesség élénkülését, és még inkább megnehezíti a magas államadósság-ráta csökkentését. Különösen fontos lenne olyan intézkedéseket hozni, amelyek csökkentik az olasz gazdaságra gyakorolt – illetve annak méretéből adódóan az onnan a gazdasági és monetáris unióra átgűrűző – negatív hatások kockázatát.
- (3) Olaszország 2016. április 28-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Olaszország a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához és a 2013–2015-ös időszakban az átmeneti adósságszabály, 2016-tól pedig az adósságszabály hatálya alá tartozik. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2015-re 132,7 %-on tetőzne, 2019-re pedig fokozatos csökkenést követően 123,8 %-ra esne vissza. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése szerint a GDP-arányos államadósság 2016-ban stabilizálódik, és csak 2017-től kezd kis mértékben csökkenni. Az olasz hatóságok által előterjesztett jelentős privatizációs program végrehajtása kulcsfontosságú Olaszország számára, hiszen várhatóan hozzájárul az adósságcsökkentéshez. Jóllehet a privatizáció végrehajtása 2015-ben a tervek szerint haladt, túl ambiciózusnak tűnik az a cél, hogy az éves privatizációs bevételek a 2016–2018-as időszakban 0,5 %-ot, 2019-ben pedig 0,3 %-ot tegyenek ki, nem utolsósorban azért, mert egyes privatizációs projektek kétsédelemben vannak. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott.
- (6) A Bizottság 2016. május 18-án az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése alapján jelentést adott ki, mivel Olaszország 2015-ben nem közelített kellő mértékben az adósságszabálynak való megfeleléshez. Az elemzés minden lényeges tényezőre kitért, és megállapította, hogy az adósságkritériumnak való megfelelés teljesítettnek tekinthető. A Bizottság a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti új jelentésében felül fogja vizsgálni értékelését a 2016. őszi bizottsági előrejelzés alapján, amint 2017-re vonatkozóan további információk állnak rendelkezésre a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályára való visszatérésről.
- (7) 2015 tavaszán Olaszország számára – az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára pozitív hatást gyakorló jelentős strukturális reformokat figyelembe véve – engedélyezték, hogy 2016 tekintetében, GDP-arányosan 0,4 százalékponttal, átmenetileg eltérjen a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától. Olaszország

⁽¹⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

- a 2016. évi költségvetés-tervezési javaslatában – az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára pozitív hatást gyakorló további strukturális reformokat figyelembe véve – 2016 tekintetében további, GDP-arányosan 0,1 százalékpontos eltérést kért a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától. Mindezen említett reformok részletei szerepelnek Olaszország 2016. évi nemzeti reformprogramjában, amely nagy vonalakban megerősíti a reformtervet. A program szerint az államháztartás fenntarthatóságát a következő területeket érintő reformok javítják: i. közigazgatás és egyszerűsítés; ii. termék- és szolgáltatási piacok; iii. munkaerőpiac; iv. polgári igazságszolgáltatás; v. oktatás; vi. az adórendszer átalakítása; vii. a nemteljesítő hitelek állományának csökkentését célzó intézkedések és a fizetési képességi eljárások reformja; és viii. a finanszírozási intézkedésként végrehajtott közkiadások felülvizsgálata. A hatóságok becslései szerint ezeknek a reformoknak a reál-GDP-re gyakorolt hatása 2020-ig 2,2 százalékpontot tesz majd ki, ami reálisnak tűnik. A reformok teljes körű, időben történő végrehajtása pozitív hatást fog gyakorolni az államháztartás fenntarthatóságára. A jelenlegi értékelés alapján Olaszország 2016-ban megfelel a kért, GDP-arányosan összességében 0,5 százalékpontos átmeneti eltérés feltételeinek, amennyiben megfelelően végrehajtja a megállapodás szerinti reformokat – amelyeket az európai szemeszter keretében nyomon kell követni –, valamint teljesülnek a (10) preambulumbekkezdésben szereplő feltételek.
- (8) Olaszország a 2016. évi költségvetés-tervezési javaslatában – az EU által társfinanszírozott projektekre fordított nemzeti beruházási kiadások figyelembevétele céljából – 2016 tekintetében további, GDP-arányosan 0,3 százalékpontos eltérést kért a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától. A 2016. évi stabilitási programban szereplő információk azt látszanak megerősíteni, hogy Olaszországnak a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való eltérése 2016-ban ténylegesen a beruházások növelését szolgálja. Ugyanakkor vannak még kétségek a társfinanszírozott beruházások teljes tervezett összegének 2016-os megvalósíthatóságát illetően. A jelenlegi értékelés alapján Olaszország 2016-ban megfelel a GDP-arányosan 0,25 százalékpontos átmeneti eltérés feltételeinek, amennyiben megfelelően végrehajtja a tervezett beruházásokat, valamint teljesülnek a (10) preambulumbekkezdésben szereplő feltételek. A Bizottság utólagos értékelést fog végezni, amelynek során ellenőrzi a társfinanszírozott beruházási projektekre fordított nemzeti kiadások tényleges összegét, valamint azt a kapcsolódó összeget, amelynek figyelembevételére Olaszország az úgynevezett „beruházási záradék” értelmében jogosult.
- (9) A 2016. évi stabilitási program szerint a menekültek rendkívüli beáramlásának és a kivételes biztonsági intézkedéseknek a költségvetési hatása jelentős, és azokat az 1466/97/EK rendelet 5. cikke (1) bekezdésének és 6. cikke (3) bekezdésének értelmében a kormány által nem befolyásolható szokatlan eseménynek kell tekinteni. A Bizottság szerint az említett költségvetési hatás összhangban áll a stabilitási programban szereplő becslésekkel; a menekültekkel kapcsolatos kiadások 2015-ben a GDP 0,03 %-át, majd 2016-ban 0,04 %-át teszik ki, a biztonsági intézkedések pedig 2016-ban a GDP 0,06 %-ának felelnek meg. Ezzel kapcsolatban Olaszország átmeneti eltérést kért a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától. E többletkiadások figyelembevételét az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott rendelkezések lehetővé teszik, tekintettel arra, hogy a menekültek beáramlása és a terrorfenyegetettség súlyossága kivételes események, amelyek hatása az olasz államháztartásra jelentős, a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való ideiglenes eltérés engedélyezése pedig nem veszélyezteti a fenntarthatóságot. A középtávú költségvetési célhoz vezető előírt 2015. évi kiigazítás tehát a menekültekkel kapcsolatos többletkiadások figyelembevétele érdekében csökkent. 2016 tekintetében a figyelembe vehető összegekre is kiterjedő végleges értékelés az olasz hatóságok által benyújtott tényleges adatok alapján 2017 tavaszán készül el.
- (10) Olaszország 2016-ra vonatkozó költségvetés-tervezési javaslatáról szóló véleményében a Bizottság jelezte, hogy a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való esetleges eltérés átfogó értékelésével összefüggésben figyelembe fogja venni az Olaszországnak a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében biztosított rugalmasságra való esetleges jogosultságát, különös figyelmet fordítva a következőkre: a korrekciós pályától való eltérést ténylegesen a beruházások növelésére használják-e fel; vannak-e hiteles tervek arra vonatkozóan, hogy az ország hogyan tér majd vissza a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályára; valamint hogy Olaszország hogyan halad előre a strukturálisreform-program terén, a Tanács ajánlásainak figyelembevételével. A Bizottság értékelése szerint Olaszország 2016 tekintetében jogosult további, GDP-arányosan 0,35 százalékpontos eltérésre, figyelemmel a strukturális reform terén elért eredményekre, a tervezett beruházásokra, valamint a kormány arra vonatkozó kötelezettségvállalására, hogy 2017-ben biztosítani fogja a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályának való megfelelést.
- (11) A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján a 2016-ban a GDP 0,7 %-át kitevő, előre jelzett strukturális romlás annak a kockázatát jelzi, hogy Olaszország – a beruházásokra és a strukturális reformok végrehajtására biztosított

átmeneti eltérés figyelembevételével együtt is – valamelyest eltér a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciósa alatti kötelezettségeitől. Ami 2017-et illeti, a Bizottság előrelézése változatlan politikát feltételezve nem mutat strukturális kiigazítást 2017-ben, ami a GDP 0,6 %-ában meghatározott strukturális kiigazítástól való jelentős eltérés kockázatát jelzi. Olaszország az előrelézések szerint 2016-ban és 2017-ben nem fog megfelelni az adósságszabályoknak.

- (12) Összességében véve a 2016. évi stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrelézésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Olaszország nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. A Bizottság a 2016. őszi előrelézés alapján újból értékelni fogja, hogy Olaszország mennyiben teljesíti a középtávú költségvetési cél eléréséhez szükséges kiigazítást, amint 2017-re vonatkozóan további információk állnak rendelkezésre Olaszországnak a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályára való visszatéréséről, valamint elkészül a 2017-re vonatkozó költségvetésirajvaslat.
- (13) Jóllehet vannak a költségvetési keret reformjára irányuló kezdeményezések, mostanáig csak korlátozott előrelépés történt azzal kapcsolatban, hogy a kiadások felülvizsgálatának eredményei a költségvetési konszolidáció részévé váljanak. Az, hogy tovább csökkentették a kiadások felülvizsgálatával kapcsolatos célkitűzéseket, valamint az, hogy a kiadások felülvizsgálata még nem szerves része a költségvetési folyamatnak, rontja a felülvizsgálat általános hatékonyságát. A költségvetési folyamat 2009 óta tartó átfogó reformjának véglegesítése várhatóan kezelni fogja ezt a hiányosságot, és teljesítményorientáltabb megközelítést biztosít a költségvetési folyamatnak. Az államadósság fenntarthatóságának javítása érdekében a privatizációs terv végrehajtását is fontos felgyorsítani. Olaszország adórendszere gátat szab a gazdasági hatékonyságnak, és továbbra is számos kihívással néz szembe. E kihívások között szerepel az adóügyi megfelelés nagyon alacsony szintje és az adókiadások régen esedékes, mindenképp a csökkentett héakulcsokkal és a kataszteri értékek elavult rendszerével kapcsolatos reformja. Ezek mind részét képezték az adórendszer reformjáról szóló kerettörvénynek, azonban eddig nem, vagy csak részben hajtották végre őket. Ezenkívül az olyan közelmúltbeli fejlemények, mint az elsődleges lakóhelyre vonatkozó ingatlanadó eltörlése, ellentmondani látszanak az adóalap szélesítésére, valamint a termelési tényezőket terhelő adókról a fogyasztást és a vagyont terhelő adókra való áttérésre irányuló céloknak.
- (14) A közigazgatás reformja fontos lépés, amely a szükséges jogszabályi rendelkezések elfogadása és végrehajtása esetén biztosítaná Olaszország számára a közszeaktor hatékonyságának és színvonalának emelésével járó várt előnyöket. A kormány által 2016 januárjában javasolt, az állami tulajdonban lévő vállalatokról és a helyi közszolgáltatásokról szóló jogszabályi rendelkezések, valamint az állami foglalkoztatásról szóló, kidolgozás alatt álló rendelkezések kiemelt jelentőséggel bírnak az eredménytelenség mögött meghúzódó alapvető okok kezelése szempontjából. Noha a közelmúltban született intézkedések a korrupció elleni küzdelem fokozására, többek között emelték egyes korrupciós bűncselekmények büntetését és elévülési idejét, még mindig nem került sor az elévülési idő rendszeresítéséről, az ajánlásokban hosszú ideje megfogalmazott felülvizsgálatára. A számviteli csalás ugyancsak jelentős probléma. Az igazságszolgáltatási rendszert illetően továbbra is komoly kihívást jelent a bírósági eljárások hosszadalmassága, valamint a folyamatban lévő polgári és kereskedelmi ügyek nagy száma. Az elmúlt években e problémák megoldására hozott intézkedések hatásának szoros nyomon követése segíteni fog annak értékelésében, hogy szükség van-e további kiegészítő intézkedésekre.
- (15) A bankszeaktoron belüli eszközminőség-javítás terén történt némi előrelépés. Jóllehet az újabb nemteljesítő hitelek számának emelkedése lelassult az elmúlt hónapokban, azok állománya továbbra is jelentős, ami nyomást gyakorol a jövedelmezőségre és a bankok forrásaira. Ezenkívül Olaszország fizetésképtelenséggel és adóssághajattással kapcsolatos keretrendszerei nem biztosítják kellően az értékvesztett hitelek gyors szanálását. 2015 közepe óta számos törvényt hoztak a fizetésképtelenségi és a jelzálog-érvényesítési eljárások egyszerűsítése és felgyorsítása érdekében, és javaslat született a csődeljárás keret szerves reformjáról szóló kerettörvény-tervezetről. Ezzel együtt még nem látszik, hogy e reformok milyen hatással lesznek az eljárások hosszára és a behajtott összegekre. Olaszország 2015 eleje óta számos intézkedést fogadott el az olasz bankok vállalatirányítási elégtelenségeinek kezelésére, különösen a nagyobb szövetkezeti bankok, az alapítványok tulajdonában álló bankok, valamint a kölcsönösségen alapuló kisebb bankok tekintetében. E reformok teljes körű végrehajtása hozzájárulna a bankszeaktor ellenálló képességének javításához, és a hitelek hatékonyabb kihelyezését biztosítaná a reálgazdaság számára. Miközben a bankszeaktor alacsony költséghatékonysága hátráltatja a jövedelmezőséget és a belső tőketeremtést, a kamatlábak alacsony és csekély mértékben növekvő szintje újabb kihívást jelent. Az új uniós bankszanálási keretrendszer⁽¹⁾ következtében változott a bankok által kibocsátott kötvények kockázati profilja, és mivel e kötvények jelentős részben olasz lakossági ügyfelek tulajdonában állnak, kiemelt fontossággal bír a lakosság pénzügyi tájékozottsága.

(¹) Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 2014/59/EU irányelve a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.).

- (16) Olaszország 2015-ben a munkaügyi jogszabályok reformja keretében átható reformnak vetette alá a munkaerőpiaci szabályait és intézményeit. Az aktív munkaerőpiaci intézkedések reformjának végrehajtása kulcsfontosságú a munkaerőpiacon különösen kevés eséllyel induló csoportok, így a tartósan munkanélküli személyek és a fiatalok aktivizálása szempontjából. Jelenleg adminisztratív, szakpolitikai és forrással összefüggő problémák köre vár megoldásra. Ehhez mindenképp az állami foglalkoztatási szolgálat megerősítésére és a szolgáltatásnyújtás szoros nyomon követésére van szükség. A tanulószereződéses gyakorlati képzés rendszerét is megreformálták abból a célból, hogy az az elbocsátott felnőttekre is kiterjedjen, valamint bővítse a fiatalok lehetőségeit, a reform végrehajtása azonban még folyamatban van. Olaszországban nem kellően fejlett a vállalati béralku, ami megakadályozza, hogy a cégek olyan innovatív megoldásokat fogadjanak el, amelyek javíthatnák a termelékenységet és a béreket jobban megfeleltethetnék a piaci viszonyoknak. Ezen a területen az intézkedéseket a szociális partnerekkel konzultálva és a nemzeti gyakorlatok alapján kell meghozni. A szociális partnerek egyelőre nem jutottak megállapodásra a kollektív tárgyalás reformjáról. A nemzeti reformprogram szerint a reform 2016 végére várható. A nők munkaerőpiaci részvétele Olaszországban az egyik legalacsonyabb az EU-ban. A nők túlnyomórészt atipikus és bizonytalan foglalkoztatási formákban dolgoznak, ők képezik a hagyományostól eltérő munkavállalók legnagyobb körét és különösen ki vannak téve az informális gazdaságban való foglalkoztatás kockázatainak. Az adórendszer és a szociális ellátórendszer nem ösztönzi a második keresők munkába állását, és a munkaügyi jogszabályok reformja nem hozott eredményes megoldást erre a problémára. A megfizethető gondozási szolgáltatások korlátozott száma szintén kedvezőtlen hatással van a gyermekekkel vagy idősebb rokonokkal rendelkező nők munkaerőpiaci részvételére. Magas a szegénységi ráta – az olaszok több mint negyede szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben él –, a szociális ellátás pedig továbbra is gyenge és fragmentált. A szegénység elleni nemzeti stratégia elfogadása és végrehajtása, valamint a szociális kiadások ésszerűsítése lehetnek az első lépések nemzeti szinten az aktív befogadás elvére épülő megfelelő szociális támogatási rendszer fokozatos és költségvetési szempontból összességében véve semleges kiépítéséhez vezető úton. Jelentős előrelépés történt az oktatás reformja terén. Az iskolai reformot 2015 júliusában fogadták el, a végrehajtási rendelkezések elfogadására várhatóan 2017 januárjáig kerül sor.
- (17) A szolgáltatások terén megvalósuló verseny fokozása tekintetében korlátozott mértékű eredmények születtek. A 2015. évi éves versenyjogi törvényt még mindig tárgyalja a parlament. A parlamenti eljárás során számos rendelkezés meggyengült, így például a jogi szakmákkal kapcsolatosak is. Több terület, különösen a szabályozott szakmák, az egészségügy, a helyi tömegközlekedés, a taxik, a kikötők és a repülőterek területe még mindig túlságosan védett vagy szabályozott. A kiskereskedelmi ágazat a piaci szabályozás szigorúsága miatt többféle hatékonysági problémával szembesül. A közszolgáltatások végzésének állami engedélyezési eljárása nem támogatja a versenyt, mivel az engedélyek megadása verseny és átlátható eljárások nélkül történik. A piacnyitási intézkedéseket vállalkozásbarát környezettel kell társítani. A központi és regionális igazgatások közötti könnyebb és egyszerűbb együttműködést lehetővé tévő, 2015–2017-es egyszerűsítési menetrend keretében történt némi előrehaladás az egyszerűsítés terén. Ennek ellenére az olasz vállalkozási környezet továbbra sem támogatja kellően a növekedést és a beruházásokat, valamint ki van téve a különböző kormányzati szintek által hozott törvények és rendelkezések fragmentált és többretegű rendszerének. Továbbra is adminisztratív és szabályozásból eredő terhek nehezedenek a gazdasági szereplőkre. A cégalapítás vagy a fizetési képtelenség miatti szanálás terén meglévő előnyöket kioltják az építési engedélyekkel, a szerződések érvényesítésével, az adófizetéssel és a hitelfelvétellel kapcsolatos eljárások hiányosságai. A 2016 elején elfogadott nemzeti közbeszerzési stratégia végrehajtása is hozzájárulhat egyes rendszerszintű és széleskörűen elterjedt hiányosságok kezeléséhez.
- (18) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Olaszország gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Olaszországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható olaszországi költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi.
- (19) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét⁽¹⁾ mindenképp az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.
- (20) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a nemzeti reformprogramot és a stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi,

(¹) Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

AJÁNLJA, hogy Olaszország 2016-ban és 2017-ben hozzon intézkedéseket a következők érdekében:

1. A középtávú költségvetési cél eléréséhez szükséges, a GDP 0,5 %-ában meghatározott kiigazítástól való eltérést 2016-ban korlátozza a beruházások és a strukturális reformok végrehajtása tekintetében biztosított átmeneti, a GDP 0,75 %-át kitevő mértékre, figyelemmel arra a feltételre, hogy 2017-ben vissza kell térnie a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályára. 2017-ben hajtson végre a GDP legalább 0,6 %-ának megfelelő mértékű éves költségvetési kiigazítást a középtávú költségvetési cél elérése érdekében. 2016 folyamán végezze el a költségvetési folyamat reformját, és gondoskodjon arról, hogy a közkiadások felülvizsgálata annak szerves részét képezze. Gondoskodjon a privatizációs program időben történő végrehajtásáról, és a rendkívüli bevételeket használja fel az államadósság-ráta csökkentésének felgyorsítására. A termelési tényezőket terhelő adókról térjen át a fogyasztást és a vagyont terhelő adókra. Csökkentse az adókiadások számát és körét, és 2017 közepére fejezze be a kataszteri rendszer reformját. Hozzon intézkedéseket az adóügyi megfelelés egyebek mellett elektronikus számlázáson és fizetésen keresztül történő javítására.
2. Hajtsa végre a közigazgatás reformját azáltal, hogy elfogadja és végrehajtja az összes szükséges jogi rendelkezést, különösen azokat, amelyek a köztulajdonban lévő vállalkozások, a helyi közszolgáltatások és a emberierőforrás-menedzsment reformjára vonatkoznak. Fokozza a korrupció elleni küzdelmet, többek között azáltal, hogy 2016 végéig végrehajtja az elévülési idő felülvizsgálatát. A reformok megerősítésén és a hatékony ügykezelés biztosításán keresztül csökkentse a polgári igazságszolgáltatási eljárások hosszát.
3. Gyorsítsa fel a nemteljesítő hitelek állományának csökkentését, többek között azáltal, hogy tovább javítja a fizetőkép-telenség és adósságbehajtás keretrendszerét. Mielőbb végezze el a bankszektor folyamatban lévő vállalatirányítási reformjának végrehajtását.
4. Hajtsa végre az aktív munkaerőpiaci intézkedések reformját, mindenekelőtt a foglalkoztatási szolgálatok hatékonyságának javítása révén. Segítse elő a második keresők munkába állását. Fogadja el és hajtsa végre a szegénység elleni nemzeti stratégiát, valamint vizsgálja felül és ésszerűsítse a szociális kiadásokat.
5. Mielőbb fogadja el és hajtsa végre a versenyjogi törvényt. Hozzon további versenyfokozó intézkedéseket a szabályozott szakmákat, a közlekedést, az egészségügyi és a kiskereskedelmi ágazatot, valamint a koncessziós rendszert illetően.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről

az elnök

P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Spanyolország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Spanyolország 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/02)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság 2015. november 26-án az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Spanyolországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Spanyolország pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságai között szoros összefonódásra, Spanyolországnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Spanyolországra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Spanyolország által elért eredményeket. Az országjelentés emellett magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

jutott, hogy Spanyolországban makrogazdasági egyensúlyhiány tapasztalható. Mindenekelőtt mind az állami, mind a magánszektorban nagyarányú a külső és belső adósságállomány, ami a magas munkanélküliséggel összefüggésben változatlanul sebezhetőséget okoz. Fontos olyan intézkedéseket hozni, amelyek csökkentik a spanyol gazdaságra gyakorolt negatív hatások, illetve annak méretéből adódóan az onnan a gazdasági és monetáris unióra átgűrűző negatív hatások kockázatát. A folyó fizetési mérleg javulása ellenére nem várható, hogy a nettó külső kötelezettségállomány rövid időn belül prudens szintre mérséklődne. A magánszektor hitelállomány-leépítése – részben a kedvező növekedési feltételek miatt – jól halad, de a hitelállomány további jelentős leépítésére van szükség és az államadósság továbbra is magas. Sor került intézkedésekre a pénzügyi szektor, valamint a vállalati és magáncsődre vonatkozó fizetésképtelenségi keretrendszerek terén, de további lépésekre van szükség az innováció és a szakképzés, továbbá a Stabilitási és Növekedési Paktumnak való megfelelés tekintetében.

- (3) Spanyolország 2016. április 29-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját, majd 2016. április 30-án 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Spanyolország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozik. 2016. évi stabilitási programja alapján Spanyolország azt tervezi, hogy 2016-ban eléri a GDP 3,6 %-ának, majd 2017-ben 2,9 %-ának megfelelő mértékű államháztartási hiánycélt. A tervek szerint így a túlzott hiányt a Tanács által jelenleg ajánlottnál egy évvel később tudja megszüntetni, miután 2014-ben, valamint 2015-ben nem valósította meg a költségvetési intézkedéseket és az elsődleges célokat. Ezek a célok annak feltételezésén alapulnak, hogy a központi és regionális kormányzati szinteken teljes mértékben végrehajtják a 2016. március 9-i önálló bizottsági ajánlásra válaszul bejelentett, a GDP 0,4 %-ának megfelelő mértékű tartós megtakarításokat. A tervek szerint a hiány ezután tovább csökken és 2019-ben a GDP 1,6 %-a lesz. Mindazonáltal a tervek szerint a stabilitási program időtávjában nem valósul meg a strukturális értelemben kiegyensúlyozott költségvetési pozícióként meghatározott középtávú cél. Mindenekelőtt az előrejelzés szerint az újrászámított strukturális egyenleg 2016-ban és 2017-ben csak kismértékben javul, a GDP körülbelül –2,5 %-ára, majd lassan csökken és 2019-ben a GDP –2,75 %-át éri el. A GDP-arányos államadósság-ráta 2015-ben csak csekély mértékben csökkent 99,2 %-ra, 2016-ban, valamint 2017-ben várhatóan némileg, majd a következő két évben erőteljesebben szűkül és 2019-ben – az elsődleges egyenleg többletbe fordulása mellett – a GDP 96 %-a lesz. Az említett költségvetési előrejelzéseket alátámasztó – a független spanyol költségvetési hivatal (AIReF) által jóváhagyott – makrogazdasági forgatókönyv 2016 és 2017 tekintetében megalapozott, majd a későbbi évekre vonatkozóan némileg optimista. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése szerint a hiány 2016-ban a GDP 3,9 %-ának, majd 2017-ben 3,1 %-ának megfelelő mértékű lesz, ami meghaladja a stabilitási programban szereplő elsődleges célokat. Az előrejelzés szerint tehát Spanyolország nem fogja megszüntetni a túlzott hiányt a Tanács által ajánlott 2016-os határidőig. A program hiánycéljaihoz kapcsolódó kockázatok főként a 2016. márciusi–áprilisi intézkedésekből eredő megtakarítások megvalósítását övező bizonytalanságokhoz kapcsolódnak. Mivel az előrejelzés szerint a strukturális hiány mindkét évben kismértékben nőni fog, a költségvetési erőfeszítés nincs összhangban a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeivel. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Spanyolország nem felel meg a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért további intézkedésekre van szükség a megfelelés 2016. és 2017. évi biztosításához.
- (6) Az 1467/97/EK rendelet ⁽²⁾ 10. cikke (1) bekezdésének megfelelően a Bizottság rendszeresen felügyeli a Spanyolország által az EUMSZ 126. cikkének (7) bekezdése szerinti utolsó tanácsi ajánlásra válaszul hozott intézkedések végrehajtását: a Bizottság ezért azt ajánlja a Tanácsnak, hogy tegye meg a megfelelő lépéseket a túlzott hiány esetén követendő eljárásban.
- (7) 2012 óta Spanyolország költségvetési keretét megerősítették többek között az eltérések megelőzése és annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi kormányzati szinten betartsák a hiányra, az adósságra és a kiadásokra

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁽²⁾ A Tanács 1997. július 7-i 1467/97/EK rendelete a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o.).

vonatközoan kitűzött célokat. Emellett az egészségügyre és a gyógyszerkészítményekre fordított kiadások növekedésének visszafogása érdekében 2015 közepén elfogadták a keret regionális szintű (önkéntes alapon történő, majd 2016-ban a régiók többsége számára kötelezővé tett) alkalmazására vonatkozó szabályt, továbbá 2015 novemberében a kormány és a gyógyszeripar megállapodást írt alá a gyógyszerkiadások észszerűsítésének előmozdításáról. Ennek ellenére 2015-ben a legtöbb régió, valamint a társadalombiztosítási ágazat jelentős mértékben elmaradt a belső költségvetési célok teljesítésétől. A központi, regionális és helyi kormányzati alszektorok nem tartották be a stabilitási törvénybe foglalt kiadási szabályt, és a gyógyszerkészítményekre fordított kiadások – mindenekelőtt a kórházakban – tovább emelkedtek, még a hepatitis C elleni új kezelések hatásának figyelembevétele nélkül is.

- (8) Spanyolország jól teljesít a közbeszerzések terén, ami a jogszabályok minőségét és a felülvizsgálati eljárások rendelkezésre állását illeti. Intézkedések történtek a közbeszerzésnek mindenekelőtt közös közbeszerzési mechanizmusok alkalmazása révén történő észszerűsítésére. Mindazonáltal a közbeszerzések végrehajtása terén különbségek vannak a közigazgatási szervezetek között, és az elégtelen ellenőrzési mechanizmusok gátolják a közbeszerzési szabályok megfelelő alkalmazását. Az utóbbi években az uniós közbeszerzési szabályok feltételezett megsértésével kapcsolatosan a Bizottság tudomására jutott esetek száma viszonylag magas. Emellett a spanyol Számvevőszék rámutatott néhány hiányosságra, például a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás gyakori alkalmazására, a szerződések ismétlődő módosítására, a szerződések kisebb szerződésekre való felosztására, valamint arra, hogy egyes ajánlattételi dokumentumok és közigazgatási döntések nem kellően pontosak és egyértelműek.
- (9) Spanyolország jelentős haladást ért el a pénzügyi szektor szerkezetátalakítása terén. A takarékpénztárak irányításának megerősítésére és a banki alapítványok ellenőrző részesedésének csökkentésére vonatkozó törvényt végrehajtották. Jól halad az állami támogatásban részesülő bankok szerkezetátalakítását célzó tervek végrehajtása. A spanyol nemzeti bank módosította a hitelintézetekre vonatkozó hatályos számviteli szabályozást és elfogadta a Spanyol Eszközkezelő Társaságra (SAREB) vonatkozó új keretet. Ez az új keret lehetővé teszi a SAREB számára az értékvesztések megfelelő kezelésének megvalósítását, és hozzájárul ahhoz, hogy hitelállomány-leépítési politikáját hiteles piaci feltételezésekhez igazítsa.
- (10) Az elmúlt években végrehajtott munkaerő-piaci reformok eredményeként a foglalkoztatás jobban reagál a növekedésre, és újra megindult a munkahelyteremtés, amelyet elősegít a nagyobb rugalmasság és a bérek további mérséklődése. A kollektív megállapodások felerősítették ezt a tendenciát, amihez hozzájárult a 2015 júniusában aláírt szakmaközi megállapodás is. Az általános foglalkoztatás közelmúltbeli növekedése főként a határozott idejű munkaszerződéseknek köszönhető, bár lassan növekszik az újonnan megkötött határozatlan idejű szerződések száma is. Mindazonáltal még mindig korlátozott az új tartós foglalkoztatásra irányuló ösztönzők alkalmazása, és a határozott időre felvett munkavállalók aránya változatlanul az egyik legmagasabb az Unióban, valamint továbbra is korlátozottak a lehetőségek arra, hogy a határozott időre felvett munkavállalók szerződéseit határozatlan idejűre változtassák. A rövid időtartamú határozott idejű szerződések korlátozzák a humán tőkébe való befektetésre irányuló ösztönzőket és akadályozzák a termelékenység növekedését. Bár gyorsan csökken a munkanélküliség, különösen a fiatalok körében még mindig magas, és átlagos időtartama is nagyon hosszú. A folyamatosan nagyarányú tartós munkanélküliség arra utal, hogy a munkanélküliséggel összefüggő kockázatok állandósultak, ami hátrányosan befolyásolja a munka- és szociális feltételeket. A tartósan munkanélküliek csaknem 60 %-a alacsony képzettségű, ami megfelelő aktív és passzív munkaerő-piaci és képzési politikákat tesz szükségessé, hogy meg lehessen szüntetni a mindent átható strukturális munkaerőhiányt és meg lehessen akadályozni e csoport készségeinek elértéktelenedését. A munkaadók továbbra is csekély szerepet kapnak a képzési programok kialakítása során.
- (11) Az aktivizálás és az aktív munkaerő-piaci intézkedések eredményessége nagyrészt attól függ, hogy a foglalkoztatási szolgáltatók képesek-e a kedvezményezettek számára személyre szabott támogatást kialakítani és kínálni. Az aktív munkaerő-piaci szakpolitikák közelmúltbeli reformjainak végrehajtása lassan halad előre, és továbbra sem elegendő az állami foglalkoztatási szolgáltatók kapacitása ahhoz, hogy eredményes személyre szabott tanácsadást és álláskereső támogatást nyújtsanak. A regionális állami foglalkoztatási szolgáltatók és a magán munkaközvetítő ügynökségek közötti együttműködés továbbra is korlátozott. Emellett régióként eltérő a foglalkoztatási és a szociális szolgáltatók közötti együttműködés, és ez akadályozza az összehangolt segítségnyújtást a munkaerő-piacon különösen kevés eséllyel indulók, mindenekelőtt a minimumjövedelemben részesülő kedvezményezettek esetében. A regionális jövedelemtámogatási rendszerek jelentősen eltérnek, ami a teljesítésre vonatkozó megállapodásokat, a támogathatósági feltételeket, a hatókört és a megfelelőséget illeti, miközben a szociális ellátások átvitelének nehézségei akadályozzák a régiók közötti foglalkoztatási mobilitást. Emellett meglehetősen kevés információ áll rendelkezésre a minimumjövedelem-rendszerekből a foglalkoztatásba való átmenetről. Spanyolországban jelenleg folyik a nemzeti és regionális jövedelemtámogatási rendszerek nemzeti és regionális szintekre kiterjedő feltérképezése. Bár sor került néhány intézkedés bevezetésére, a szegénység visszaszorítását célzó családi és lakhatási támogatások hatékonysága korlátozott, és a megfelelő és megfizethető gyermekgondozás és tartós ápolás-gondozás hiánya mindenekelőtt a nők munkavállalását gátolja.
- (12) Spanyolországra 2008 óta jellemző a foglalkoztatás ágazati összetételének egyre gyorsabb változása, ami összekapcsolódott a strukturális munkaerőhiány fokozódásával. Az alacsony általános készség szint megnehezíti

a nagyobb hozzáadott értéket jelentő tevékenységek felé való átmenetet és akadályozza a termelékenység növekedését. Bár a felsőfokú végzettségűek aránya magas, a készségkínálat nem igazodik megfelelő mértékben a munkaerő-piaci igényekhez, és a felsőfokú oktatásban frissen végzettek foglalkoztathatóságának aránya a legalacsonyabbak között van az Unióban, jelentős hányaduk pedig olyan munkát végez, amely nem igényel felsőfokú végzettséget. Emellett továbbra is gyenge az egyetemek és a vállalkozások közötti együttműködés, annak ellenére, hogy az elmúlt öt évben volt némi javulás részben azon ösztönzőknek köszönhetően, hogy az egyetemek irányító testületeiben erősödjön a vállalkozói szféra képviselője. A szorosabb együttműködést akadályozza a tudományos szakemberek csekély mobilitása, az egyetemek irányítási rendszerének rugalmatlansága és a kutatási eredmények átadásával foglalkozó irodák (*Oficinas de transferencia de resultados de investigación*) működését hátráltató adminisztratív akadályok.

- (13) Spanyolországban a kutatási és innovációs politika számos kihívással szembesül. A köz- és a magánszektorbeli kutatás közötti kölcsönhatás gyenge. Spanyolország K+F-intenzitása (a GDP-re vetített K+F-kiadások) és innovációs teljesítménye az innovatív vállalkozások viszonylag alacsony számával és az állami kutatás, valamint a vállalkozások közötti együttműködés csekély mértékű ösztönzésével összefüggésben folyamatosan csökken. Spanyolország a legtöbb üzleti innovációs mutató tekintetében alulteljesít. Ami a magánszektor K+F-beruházásait illeti, különösen nagy a különbség a K+F-kiadások intenzitása tekintetében az Unió egészéhez viszonyítva (Spanyolországban 0,6 %, az Unió egészében pedig 1,3 %). A kockázati tőke – elsősorban az induló szakaszban – továbbra sem játszik jelentős szerepet Spanyolországban. A K+F-politikák koordinációja gyenge, az innovációs tevékenységek előmozdítását és a tudomány, valamint a vállalkozások együttműködésének megerősítését célzó testületek és programok regionális szinten széttagoltak, ami komoly kihívást jelent a vállalkozások, különösen a kisvállalkozások számára. A vállalkozások innovációs tevékenységeiben való csekély részvétele a veszteségviselési képesség, az innovációbarát keretfeltételek és az ösztönzők hiányára utalhat. Az Európai Kutatási Térséggel és Innovációval Foglalkozó Bizottság (ERAC) által a spanyol kutatási és innovációs rendszerre vonatkozóan 2014-ben elvégzett szakértői értékelés rámutatott arra, hogy a sikeres állami kutatási rendszerek többségére a spanyolorzáginál magasabb fokú értékelés és elszámoltathatóság jellemző. Így például az egyetemeknek és az állami kutatóintézeteknek juttatott intézményi állami finanszírozás általában nem a K+F-teljesítményen alapul, aminek következtében nincsenek kellő ösztönzők a kutatási eredmények minőségének és relevanciájának javítására.
- (14) A gazdaság tartósan alacsony termelékenysége részben a spanyol vállalkozások átlagosan kis méretével magyarázható. A vállalkozások növekedése a humán tőke, az innováció, a technológia, a finanszírozáshoz és a hatékony igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés javításával együtt hozzájárulhat az összesített termelékenység előmozdításához. 2015-ben az üzleti beruházások erősödtek a dinamikus keresleti feltételeknek, az alacsony hitelfelvételi költségeknek, továbbá annak köszönhetően, hogy folytatódott a vállalati szféra és a lakosság anyagi helyzetének javulása. Spanyolország számos intézkedést tett az üzleti növekedés elősegítése érdekében. Például a vállalkozásfinanszírozásra vonatkozóan nemrég elfogadott törvény várhatóan megkönnyíti a kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára a finanszírozáshoz jutást. Emellett kötelezővé vált az új jogszabályok kkv-kra gyakorolt esetleges hatásának előzetes értékelése. Mindazonáltal a vállalkozásindításhoz és egyes gazdasági tevékenységek megkezdéséhez szükséges idő és engedélyek száma változatlanul viszonylag magas.
- (15) A szabályozási gyakorlatok, többek között a vállalkozások engedélyezése terén a spanyol régiók közötti jelentős különbségek korlátozhatják a vállalkozások növekedési kapacitását. A piac egységességéről szóló törvény célja a gazdasági tevékenységhez való hozzáférés és az annak gyakorlása előtt álló akadályok csökkentése a spanyol régiók mindegyikében, továbbá a szabályozás javítása. E törvény jelentős mértékben hozzájárulhat a beruházások akadályainak megszüntetéséhez és a vállalkozások engedélyezésének, a vállalkozói műveleteknek és a vállalkozások növekedésének a megkönnyítéséhez. A piac egységességéről szóló törvény végrehajtása szükségessé teszi a közigazgatás egészének teljes körű közreműködését. Mindazonáltal alkalmazásának harmadik évében a regionális kormányzatok körében lassan halad előre a végrehajtás. Hasonlóan, a kiskereskedelmi ágazat 2014. évi reformjából eredő előnyök jelentkezése attól függ, hogy a regionális kormányzatok elfogadják-e a szükséges végrehajtási aktusokat. Emellett a szakmai szolgáltatások ágazatához való hozzáférés akadályainak megszüntetése valószínűleg javítani fogja az említett ágazat szolgáltatásait igénybe vevő egyéb ágazatok termelékenységét. A szolgáltatási irányelv spanyol törvényekbe való átültetésétől eltekintve, a projektek szakmai testületek általi hitelesítésének területén kívül nincs előrelépés a szabályozott szakmák és szakmai szövetségek szabályozási keretére irányuló horizontális reform terén. A korábbi nemzeti reformprogramokban tervezett reformot nem fogadták el. Ez a reform a következő célokat tűzte ki: a szakmai szervezeteknél való regisztrációhoz kötött szakmák körének meghatározása, a szakmai szervek átláthatóságának és elszámoltathatóságának megerősítése, az indokolatlanul korlátozott kör számára fenntartott tevékenységek megnyitása, a piac egységességének biztosítása a szakmai szolgáltatások piacára való belépés és az érintett szakmák gyakorlása tekintetében Spanyolországban.
- (16) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elemzést készített Spanyolország gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Spanyolorzágnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható nemzeti költségvetési és társadalmi-gazdasági politika

szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–4. ajánlás tükrözi.

- (17) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.
- (18) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Spanyolország nemzeti reformprogramját és stabilitási programját. Az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásokat az alábbi 1–4. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Spanyolország 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A túlzotthiány-eljárás keretében hozott vonatkozó határozatokkal, illetve ajánlásokkal összhangban biztosítsa a túlzott hiány tartós kiigazítását egyrészt a szükséges strukturális intézkedések megtételével, másrészt minden rendkívüli bevételnek a hiány és az adósság csökkentésére történő felhasználásával. Alkalmazza valamennyi kormányzati szinten a költségvetési keretre vonatkozó törvényben meghatározott eszközöket. Minden kormányzati szinten erősítse meg a közbeszerzés ellenőrzési mechanizmusait és a közbeszerzési politikák összehangolását.
2. A személyre szabott támogatást előtérbe helyezve és a képzési intézkedések eredményességét megerősítve tegyen további intézkedéseket a munkaerő-piaci integráció javítása érdekében. Fokozza a regionális foglalkoztatási szolgálatok kapacitását és erősítse együttműködésüket a szociális szolgálatokkal. Kezelje a minimumjövedelem-rendszerek közötti szakadékokat és eltéréseket, továbbá javítsa a családtámogatási programokat, ideértve a minőségi gyermekgondozáshoz és a tartós ápoláshoz-gondozáshoz való hozzáférést.
3. Tegyen további intézkedéseket a felsőoktatás munkaerő-piaci relevanciájának javítása céljából, többek között az egyetemek, vállalkozások és kutatóintézetek közötti együttműködésre irányuló ösztönzők biztosításával. Növelje az állami kutatási testületek és az egyetemek teljesítményalapú finanszírozását, és mozdítsa elő a magánszektor K+F-beruházásait.
4. Gyorsítsa fel a piac egységességéről szóló törvény végrehajtását regionális szinten. Biztosítsa a kiskereskedelmi ágazatra vonatkozóan elfogadott reformintézkedéseknek az autonóm régiók általi végrehajtását. Fogadja el a szakmai szolgáltatások és szövetségek tervezett reformját.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****az Egyesült Királyság 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi az Egyesült Királyság 2016. évi konvergenciaprogramját**

(2016/C 299/03)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben az Egyesült Királyságot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (2) Az Egyesült Királyságra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán az Egyesült Királyság által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az Egyesült Királyságban nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány. A háztartások nagy adósságállománya, a magas lakásárak, valamint a folyó fizetési mérleg jelentős hiánya azonban sebezhetőséget jelenthet. A háztartások anyagi helyzete ugyanakkor összességében stabil, és a bankszektor ellenálló képessége fokozatosan javul. Úgy tűnik, rövid távon a háztartások és a tágabban értelmezett gazdaság megbízhatóbban képes kezelni az olyan kockázatokat, mint például a kamatsokk és a foglalkoztatási sokk. Noha a kormányzati

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

kezdeményezések gyakorolnak valamelyes hatást a lakáskínálatra, a kínálat és a kereslet közötti egyensúlyhiány továbbra is számottevő. A jelentős folyófizetésimérleg-hiányból fakadó kockázatokat enyhíti a kedvező intézményi keret és az alacsony devizahitel-állomány. A hiány növekedése az elsődleges jövedelmekből eredő hiány emelkedéséből fakad, és a kedvezőtlen konjunkturális körülmények megszűntével várhatóan csökkenni fog.

- (3) Az Egyesült Királyság 2016. március 24-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi konvergenciaprogramját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Az Egyesült Királyság jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozik. Amennyiben 2016–17-ben sikerül elérni a túlzott hiány tartós kiigazítását, az Egyesült Királyság 2017–18-tól átkerül a prevenció ágához, és az átmeneti adósságszabály hatálya alá fog tartozni. 2015–16. évi konvergenciaprogramja alapján a kormány arra számít, hogy az államháztartási hiány 2016–17-ben a GDP 3 %-a alatt lesz, 2017–18-ra pedig a tervei szerint a GDP 2 %-ára fog csökkenni. Az újrászámított ⁽²⁾ strukturális hiány 2015–16-ban GDP-arányosan 0,6 százalékpontnak, 2016–17-ben 0,9 százalékpontnak, 2017–18-ban pedig 0,7 százalékpontnak megfelelő strukturális javulásra utal. A konvergenciaprogram nem határoz meg középtávú költségvetési célt. A konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság a 2015–16 évi, a GDP 88,9 %-ának megfelelő szint után a várakozások szerint csökkenni fog, 2016–17-ben a GDP 88,3 %-ára, majd 2017–18-ban tovább csökken, a GDP 87,1 %-ára. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A 2016–17-re és 2017–18-ra kitűzött hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések kellőképpen meghatározottak. Néhány 2017–18. évi intézkedés hatása azonban – amelyek becsült költségvetési hatása a GDP mintegy 0,2 %-ának felel meg – kevésbé bizonyos. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján úgy tekinthető, hogy 2015–16-ban az Egyesült Királyság eléri a GDP 4,1 %-ának megfelelő ajánlott államháztartási hiányt, és megvalósítja az ajánlás szerinti fiskális intézkedéseket. Az Egyesült Királyság az előrejelzések szerint a Tanács által ajánlott 2016–2017-es határidőre kiigazítja túlzott hiányát, bár a GDP 2,7 %-ának megfelelő mértékű ajánlott államháztartási hiánycéltól elmarad. A túlzotthiány-eljárás teljes ideje alatt, kumulatív alapon számítva, az ajánlottnál valamivel kisebb fiskális kiigazítás teljesítése várható. Változatlan politikát feltételezve az Egyesült Királyság 2017–18-ban várhatóan eleget tesz a minimális középtávú költségvetési cél elérése érdekében ajánlott kiigazításnak. Az Egyesült Királyság az előrejelzések szerint 2017–18-ban megfelel az átmeneti adósságszabálynak is. A konvergenciaprogram értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint az Egyesült Királyság várhatóan nagyrészt meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (6) A termelékenység az Egyesült Királyságban 2008 óta stagnál. Ez olyan tényezőknek tudható be, mint a beruházási kiadások alacsony szintje, a szakképzett munkaerő hiánya, a strukturális munkaerőhiány és a gazdaság összetételének a kisebb termelékenységű szektorok felé történő elmozdulása. Ennek kapcsán figyelembe kell venni a lakáshiány támasztotta kihívásokat is, amelyek különösen a nagy gazdasági növekedést felmutató földrajzi térségekben jellemzőek. A kormány 2015. júliusi „*Fixing the foundations – creating a prosperous nation*” (Az alapok helyreállítása – virágzó nemzet létrehozása) című szakpolitikai dokumentuma erre vonatkozóan szerteágazó intézkedéseket körvonalaz. Tekintettel egyes, még mindig fennálló beruházási akadályokra és az egyesült királyságbeli köz- és magánberuházások alacsony szintjére, időszerűek a kormányzat készségfejlesztést, innovációt és infrastrukturális beruházásokat ösztönző szakpolitikai intézkedései, amelyeknek a hatékony végrehajtása is rendkívül fontos. A legnagyobb beruházási kihívások közé tartozik a megfelelő hálózati infrastruktúra megvalósítása. A 2016 márciusában aktualizált nemzeti infrastrukturális terv részletesen meghatározza az infrastrukturális projektek összefüggő és egységes keretben történő fejlesztését. A terv a beruházások nagy része esetében a magánfinanszírozás növelésének biztosításán alapszik. Kulcsfontosságú a végrehajtás és a nyomon követés, valamint az átláthatóság és az elszámoltathatóság. A lakás kereslet a különféle kormányzati kezdeményezések ellenére továbbra is jóval meghaladja a kínálatot, így a lakások magasak és egyre

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁽²⁾ A Bizottság által a konvergenciaprogramban szereplő információk alapján, a közös módszertan szerint újrászámított strukturális egyenleg.

emelkednek. A lakáshiány leginkább a gyorsan növekvő londoni és délkeleti régiókban jelentégető problémát. A földterület-használatra a nemzeti területfejlesztési politikai keretben meghatározott elvek irányadók, így a területfejlesztési rendszer reformjának hatékony végrehajtása megkönnyítheti a lakásépítés fellendítését.

- (7) Az Egyesült Királyság munkaerőpiaca továbbra is dinamikus. 2015-ben a foglalkoztatási ráta (a 20 és 64 év közöttiek körében) elérte a 76,9 %-ot, míg a munkanélküliségi ráta tovább csökkent, és 5,3 %-ot ért el. Az ifjúsági munkanélküliség és a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok aránya szintén tovább csökkent. Az inaktív, alulfoglalkoztatott és alacsony képzettségű munkavállalók kilátásait illetően azonban akad még javítanivaló. A kis keresetűek és az alacsony óraszámú dolgozók helyzetén a munkaerőpiaci előrejutási kilátások javításával és világosabb továbbképzési útvonalakkal lehetne segíteni. Ezzel orvosolható lenne a szakképzett munkaerő hiánya is, amely a gazdaság egyes részein, például az építőiparban jelentkezik. A tanuló-szerződéses gyakorlati képzési járulékból befolyó források sikeres felhasználása gondos figyelmet igényel. A gyermekgondozási kínálat javítására vonatkozó javaslatokat mielőbb végre kell hajtani, mert a gyermekgondozás elérhetősége és megfizethetősége továbbra is problémát jelent.
- (8) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített az Egyesült Királyság gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években az Egyesült Királyságnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható egyesült királysági költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.
- (9) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a konvergenciaprogramot; véleményét⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik,

AJÁNLJA, hogy az Egyesült Királyság 2016-ban és 2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Törekedjen a túlzott hiány 2016–17-ig történő, tartós kiigazítására. A túlzott hiány kiigazítása után 2017–18-ban érjen el a GDP 0,6 %-ának megfelelő fiskális kiigazítást a minimális középtávú költségvetési cél elérése érdekében.
2. Pótolja a hálózatiinfrastruktúra-beruházások hiányosságait, többek között a nemzeti infrastruktúraterv prioritásainak megvalósításával. Tegyen további lépéseket a lakáskínálat fellendítésére, többek között a nemzeti területfejlesztési politikai keret reformjainak végrehajtásával.
3. Orvosolja a strukturális munkaerőhiányt és biztosítsa a készségfejlesztést, egyebek mellett a tanuló-szerződéses gyakorlati képzés minőségének javításával. Javítsa tovább a megfizethető, kiváló minőségű, egész napos gyermekgondozás elérhetőségét.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Lengyelország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lengyelország 2016. évi konvergenciaprogramját**

(2016/C 299/04)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Lengyelországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (2) A Lengyelországra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Lengyelország által elért eredményeket.
- (3) Lengyelország 2016. április 28-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi konvergenciaprogramját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.

- (5) Lengyelország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához tartozik. 2016. évi konvergencia-programja alapján a kormány azt tervezi, hogy az államháztartási hiány a 2015. évi 2,6 %-ról 2017-re a GDP 2,9 %-ára emelkedik, majd 2019-ig a GDP 1,3 %-ára csökken. A középtávú költségvetési cél – a GDP 1 %-ának megfelelő mértékű strukturális hiány – elérése 2019-ig, vagyis a program időszakában, várhatóan nem fog teljesülni. A konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság a 2015. évi 51,3 %-ról 2017-re várhatóan 52,5 %-ra nő, majd 2019-re 50,4 %-ra csökken. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2016 tekintetében megalapozott, az azt követő időszakra vonatkozóan pedig optimista. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján fennáll a kockázata annak, hogy a javasolt kiigazítástól jelentős eltérés mutatkozik 2016-ban, valamint változatlan politikát feltételezve 2017-ben is. A konvergenciaprogram értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Lengyelország nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért 2016-ban és 2017-ben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítására.
- (6) Lengyelország az egyetlen olyan tagállam, amelynek nincs teljes jogú, független költségvetési tanácsa, és nem is tervezi annak létrehozását, bár rendelkezik néhány független költségvetési intézménnyel, amelyek ellátnak néhányat a költségvetési tanács feladatai közül. Lengyelország az alkotmányba beépített adósságfék mellett 2013-ban bevezetett egy kiadásstabilizációs szabályt is, amelyet először a 2015. évi költségvetésben alkalmaztak teljes körűen. 2015 decemberében azonban a szabályt úgy módosították, hogy nagyobb kiadásokat tegyen lehetővé, különösen a jelenlegi alacsony inflációs környezetben. A kedvezőtlen kiinduló költségvetési helyzet és a népesség elöregedésével kapcsolatos költségek – főként az egészségügyi kiadások – előre jelzett növekedése miatt a költségvetés fenntarthatóságát hosszú távon jelentős kockázatok övezik. Ami az adósság fenntarthatóságát illeti, változatlan politikát feltételezve az adósságállomány előre jelzett növekedése miatt a költségvetés középtávú kockázatai magasak.
- (7) A 2015. évi héabevételek az előrejelzések szerint az eddig bevezetett intézkedések – többek között a fordított adózás és az érzékeny ágazatok vállalatainak együttes felelőssége – ellenére GDP-arányosan alacsonyak maradtak. A kormány prioritásként kezeli a héabeszedés hatékonyságának fokozását és a héacsalás elleni küzdelmet, és folyamatban van az erre irányuló stratégia kidolgozása. A stratégia várhatóan olyan intézkedéseket tartalmaz majd, mint a héacsalások feltárására és megszüntetésére szolgáló új informatikai eszközök bevezetése és az adóigazgatás reformja. 2017 januárjától csökkenti a foglalkoztatás és a vállalkozások közötti készpénzmozgások felső határát is. Lengyelország adóigazgatása továbbra sem hatékony. Az adóbehajtási költségráta – vagyis az adóigazgatási költségek és a nettó adóbevételek hányadosa – a legmagasabb az Unióban.
- (8) Lengyelország számos áru és szolgáltatás esetében továbbra is kedvezményes héamértéket alkalmaz. Ez csökkenti az adóbevételeket és a héarendszer hatékonyságát. A gyakorlati tapasztalatok alapján a kedvezményes héamérték nem hatásos eszköze a szociálpolitikának, főként mivel nem a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokat célozza. Sok esetben végül a gazdag adófizetők jutnak jelentős támogatáshoz általa. Az általános nézet szerint a szociális ellátások és a jövedelemadók jobban célozhatók, ezért újraelosztási célokra alkalmasabbak. A kedvezményes héamértéknek és az opcionális kedvezményeknek tulajdonítható potenciális bevételevesztés az Unióban a legnagyobbak közé tartozik.
- (9) A lengyel munkaerőpiac a közelmúltbeli kedvező fejlemények ellenére jelentős kihívásokkal szembesül: a gazdaságilag aktív népesség elöregedésével, az alacsony termelékenységgel és nagy fokú szegmentációval. E kihívásokat az oktatási rendszer hiányosságai nehezítik. Noha az oktatási rendszer az elmúlt években jelentősen javult, továbbra sem vértézi fel megfelelően a tanulókat a munkaerőpiac állandó változása és az innováció miatt szükséges transzverzális készségekkel. A lengyel felsőoktatás és tudományos élet viszonylag alacsony rangja negatívan befolyásolja az oktatás színvonalát. A lengyel felsőoktatás nemzetközi szerepvállalása mind a külföldi hallgatók számát, mind a nemzetközi tudományos együttműködésben való részvételt tekintve igen korlátozott mértékű. A felsőoktatás finanszírozási modellje nem eléggé minőségorientált, mivel jelentős mértékben támaszkodik a múltbeli egyetemi rangokra és az olyan mennyiségi mutatókra, mint a hallgatók és a tudományos

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

dolgozók létszáma. A munkaadók szerint a végzősök nem rendelkeznek olyan transzverzális készségekkel, mint a problémamegoldás, a kritikai gondolkodás vagy a csapatmunka. Az egész életen át tartó tanulásban való részvétel szintje alacsony, a szakoktatás és -képzés pedig nem felel meg a piaci igényeknek.

- (10) Noha az iskola előtti nevelés elérhetősége és kihasználtsága az elmúlt években jelentősen emelkedett, a kisgyermek-gondozási szolgáltatások elérhetősége továbbra is a legalacsonyabbak közé tartozik az Unióban. A kötelező iskolakezdési kor hét évre emelése és az öt évesek óvodálatogatási kötelezettségének eltörlése az új gyermeknevelési támogatással együtt – különösen a nők esetében – negatív hatást gyakorolhat a munkaerőpiaci részvételre, ezért ezt szorosan figyelemmel kell kísérni.
- (11) A határozatlan idejű munkaszerződések számának 2015. évi erős emelkedése ellenére a határozott idejű munkaszerződéssel foglalkoztatottak lengyelországi aránya a legmagasabbak között van az Unióban. Lengyelország a közelmúltban több intézkedést is hozott a munkaerőpiaci szegmentáció megszüntetésére. Módosították a munka törvénykönyvét, egyes polgári jogi szerződések kapcsán megemelték a fizetendő társadalombiztosítási járulékok mértékét, illetve 2017 januárjában várhatóan bevezetik az ilyen polgári jogi szerződések keretében foglalkoztatottak minimális órabérét. A munka törvénykönyvének bizonyos elemei azonban elriasztják a munkaadókat a határozatlan idejű foglalkoztatástól, így az ilyen munkaszerződések alkalmazása továbbra sem elterjedt. Ennek fő oka a munkajogi szabályozás összetettségében és a határozatlan idejű munkaszerződéssel foglalkoztatottak elbocsátásának magas implicit költségeiben keresendő. Ide tartoznak a magas eljárási költségek, a hosszadalmas és bizonytalan kimenetelű vitarendezési mechanizmusok költségei, és az olyan rendelkezések, mint az idősebb munkavállalók elbocsátással szembeni védelme.
- (12) A kedvezményes ágazatspecifikus társadalombiztosítási szabályok – különösen a mezőgazdasági termelők és a bányászok kiemelten támogatott nyugdíja kapcsán – nagy terhet rónak a költségvetésre, és csökkentőleg hathatnak a munkavállalói mobilitásra. A mezőgazdasági termelőkre vonatkozó külön nyugdíjrendszer biztosított-jainak száma 2007 óta lassú ütemben csökken, a kormány becslése szerint 2019-re 1,18 millió lesz, a nyugdíjellátásra jogosultak jelenlegi 1 229 milliós száma azonban 2018-ig várhatóan tovább nő majd. A KRUS-ra fordított állami költségvetési források mértéke 2011 óta stabilan a GDP 1 %-a. A mezőgazdasági termelőknek nincs általános adófizetési kötelezettsége, és nem kötelesek számviteli rendszert működtetni, a KRUS önfinanszírozása pedig alacsony. 2014-ben Lengyelországban 1 382 millió mezőgazdasági üzem működött, ennek 52 %-a 5 hektár alatti (GUS). A bányászok nem tartoznak az általános járulékalapú nyugdíjrendszer hatályaiba, ehelyett egy kedvezményes, indexáláson alapuló nyugdíjrendszer részesei, ami minden évben a GDP 0,5 %-át meghaladó mértékű jelentős terhet ró az államháztartásra. A kedvezőtlen demográfiai kilátásokkal összefüggésben már ma is csökken a munkaképes korú népesség. Éppen ezért – főként az idősebb munkavállalók kapcsán – elengedhetetlen a jelenlegi kedvező foglalkoztatási trend megővése, már csak a nyugdíjrendszer megfelelőségének és fenntarthatóságának megőrzése érdekében is. Az átlagos tényleges nyugdíjbavonulási életkor az elmúlt években nőtt, de továbbra is jelentősen elmarad a kötelező nyugdíjkorhatártól. A jövőbeli nyugdíjak hosszabb távú szociális megfelelősége és az államháztartás stabilitása, valamint a munkaerő-piaci részvétel fokozása érdekében ezért mindenképpen növelni kell a tényleges nyugdíjbavonulási életkort.
- (13) Az elmúlt évek jelentős beruházásai ellenére a közlekedési, energetikai és távközlési hálózatok továbbra is rendelkeznek szűk keresztmetszetekkel és hiányosságokkal. A beruházási aktivitást a közigazgatás működésével, az adózással, a kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenységek környezetével és a hosszadalmas szerződésérvényesítéssel kapcsolatos akadályok nehezítik. A vasúti és egyéb közlekedés, az energetika és a távközlés infrastrukturális projektjei kapcsán az irányítási és igazgatási kapacitások hiányosságai hátráltatják a beruházási projektek határidőre történő végrehajtását. A lengyel gazdaság továbbra is energiaigényes és nagy szén-dioxid-kibocsátású, így az energiahatékonyság javítása jelentős előnyökkel kecsegtet. A villamosenergia-termelő létesítmények korosak és nagymértékben szénalapúak. A villamosenergia-hálózat nem rendelkezik megfelelő összeköttetésekkel a szomszédos országok felé. A megújuló energia támogatására szolgáló program 2016. január 1-jére tervezett bevezetése késik, ami növeli a beruházások bizonytalanságát. A beruházásokat, különösen az építőiparban, a következő tényezők gátolják: a területfejlesztés különösen helyi szinten alacsony lefedettsége és kiszámíthatatlansága, továbbá az építési engedélyek kibocsátását nehezítő túlszabályozás, illetve szabályozási és igazgatási következetlenségek.
- (14) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Lengyelország gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Lengyelországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható lengyel költségvetési és társadalmi-gazdasági politika

szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.

- (15) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a konvergenciaprogramot; véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik,

AJÁNLJA, hogy Lengyelország 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A középtávú költségvetési cél elérése érdekében 2016-ban és 2017-ben hajtson végre a GDP 0,5 %-ának megfelelő mértékű éves költségvetési kiigazítást. Többek között egy független költségvetési tanács létrehozásával erősítse meg a költségvetési keretet. A héaszabályok jobb betartatásának biztosításával javítsa az adóbehajtást, és korlátozza a kedvezményes héamértékek kiterjedt alkalmazását.
2. A kedvezményes nyugdíjrendszerek reformjának megkezdésével, a határozatlan idejű munkaszerződésekre épülő foglalkoztatási formák akadályainak eltávolításával, valamint az oktatás és a képzés munkaerőpiaci relevanciájának javításával biztosítsa a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát és megfelelőségét, illetve növelje a munkaerőpiaci részvételt.
3. Hozzon intézkedéseket a közlekedési, építőipari és energetikai infrastruktúra-beruházások akadályainak eltávolítására, és fokozza a területfejlesztés helyi szintű lefedettségét.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Németország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Németország 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/05)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Németországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Németország pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdasági közötti szoros összefonódásokra, Németországnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Németországra vonatkozó országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Németország által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án elfogadta a részletes vizsgálat eredményeiről beszámoló jelentést. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Németországban makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Konkrétan, a folyó fizetési mérleg nagymértékű és tartós többlete a magán- és az állami szektort egyaránt jellemző többletmegtakarításokat és visszafogott beruházásokat tükrözi. A hazai beruházások pangása visszaveti a potenciális növekedést, és a külső keresletre való nagymértékű támaszkodás a nyomott külföldi kereslet összefüggésében makrogazdasági kockázatokat hordoz magában. A folyó fizetési mérleg többlete, tekintettel annak mértékére, negatív hatással van az euroövezet gazdasági teljesítményére is. E problémának a beruházások mértékének fokozása révén való kezelése növelné Németország növekedési potenciálját, és elősegítené az élénkülés fenntartását az euroövezetben.

- (3) Németország 2016. április 15-én benyújtotta 2016. évi stabilitási programját, 2016. április 29-én pedig a nemzeti reformprogramját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Németország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához és az adósságszabály hatálya alá tartozik. 2016. évi stabilitási programjában a kormány az államháztartás tekintetében kiegyensúlyozott költségvetési pozíciót tervez a 2016 és 2020 közötti időszakra. A középtávú költségvetési cél – vagyis a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiány – a programidőszak egésze során biztonsággal teljesül. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság-ráta 2020-ra várhatóan fokozatosan 59,5 %-ra csökken. Az ezeket a költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv – amelyet nem hagyott jóvá független szerv – megalapozott. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg 2016-ban és 2017-ben várhatóan a GDP 0,4 %-ának megfelelő többletet mutat majd, vagyis meghaladja a középtávú költségvetési célt. Az esetleges jövőbeli eltéréseket, ideértve a közberuházási igények kielégítése miattiakat is, a strukturális egyenlegnek a középtávú költségvetési cél szintjén való megtartására vonatkozó követelménnyel összevetve kell értékelni. A bruttó adósság az előrejelzés szerint stabil csökkenő pályán marad, biztosítva az adósságnak az adósságszabály előírásait meghaladó mértékű csökkenését. Ez megteremti a közberuházások fellendítéséhez szükséges mozgásteret. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint Németország várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (6) Bár a szövetségi kormány több intézkedést is elfogadott az infrastrukturális beruházások elkövetkező években való fokozása céljából, ezek a források valószínűleg továbbra sem vezetnek fenntartható felfelé ívelő tendenciához a közberuházások terén, és nem segítik elő az infrastrukturális beruházások iránti igények teljesülését sem. A nettó állóeszköz-felhalmozás tekintetében települési szinten továbbra is markánsan negatív tendencia figyelhető meg, ami alulfinanszírozottságra utal. Az oktatási és kutatási kiadások összességében néve csak csekély mértékben nőttek az elmúlt években, és elmaradhatnak a 2015-re a GDP 10 %-ában meghatározott nemzeti célértéktől. Az oktatás, a kutatás és az innováció terén eszközölt beruházások folyamatossága kulcsfontosságú ahhoz, hogy Németország versenypozíciója a jövőben is biztosított legyen. A költségvetés az államháztartási és a strukturális egyenleg tekintetében várhatóan továbbra is kiegyensúlyozott marad a 2016–2017-es időszakban, így továbbra is elegendő költségvetési mozgáster áll majd rendelkezésre az állami beruházások fokozása céljából – a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak és a nemzeti adósságfékeknek a megsértése nélkül. A nyugdíjrendszer reformja hozzájárulna az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának biztosításához. A területi jövedelemkiegyenlítés jelenlegi rendszere összetett, és jellemzően csökkenti az egyes szövetségi tartományok (*Länder*) bevétel-növelési hajlandóságát fokozó ösztönzőket. A szövetségi költségvetési kapcsolatok jelenleg zajló felülvizsgálata lehetőséget teremt a keretek megerősítésére, ideértve a közberuházások megfelelő mértékének biztosítását valamennyi kormányzati szinten – különösen a helyi önkormányzatok esetében. A tartományok közötti megállapodás szerinti jelenlegi kompromisszumos javaslat egyszerűsített horizontális területi jövedelemkiegyenlítést tartalmazna. A megállapodásban mindazonáltal továbbra sem szerepel egyértelműen a kiadási hatáskörök további különválasztása, és megoldatlan marad a bevételi autonómia növelése is. Ezzel párhuzamosan, a közlekedési infrastruktúra hagyományos állami finanszírozásának alternatív eszközeire – ideértve a köz- és magánszféra közötti partneriségeket – csak korlátozott mértékben támaszkodnak. Mindezen túlmenően a különböző kormányzati szinteket érintő összetett tervezési feladatok, a közigazgatási kapacitás szűk keresztmetszetei és a bonyolult engedélyezési

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

eljárások mind a beruházások útjában álló akadályok. A közbeszerzések hatékonyabb alkalmazása is pozitív hatást gyakorolhatna a beruházásokra, hiszen az uniós szinten közzétett közbeszerzési pályázatok volumene továbbra is messze elmarad az uniós átlagtól.

- (7) A társasági adó összetett rendszere továbbra is akadályozza a magánberuházásokat, és a vállalatokat érintő társaságiadó-teher – köztük a helyi iparüzési adó (*Gewerbesteuer*) –, valamint a szolidaritási különadó, összességében véve továbbra is magas. A helyi iparüzési adó hatékonyságvesztéshez vezet a nonprofit elemeknek az adóalapba történő bevonása miatt. Az adórendszer a saját tőkével történő finanszírozással szemben az idegen tőkével történő finanszírozásnak kedvez, miközben az eladósodottságra vonatkozó indikátor 2015-ben a nyolcadik legmagasabb volt az Unióban. A viszonylag növekedésbarát fogyasztási adóknak és a rendszeres ingatlanadóknak az összes adóteherhez viszonyított, körülbelül 28-29 %-os aránya 2007 és 2014 között stabil maradt, és ez az érték alacsonynak számít a mintegy 32-33 %-os uniós átlaghoz képest. Ezen túlmenően, a kevésbé torzító hatású rendszeres ingatlanadókra való összpontosítás helyett folytatódott az ingatlan-átruházási adók emelésének trendje. Az adóigazgatás korszerűsítésére tett lépések arra szorítottak, hogy a szövetségi kormány az adóigazgatási eljárások egyszerűsítését célzó jogszabályokat fogadott el. Továbbra sem valósult meg az adóügyi adatok automatikus cseréje a 16 tartomány adóhatóságai között, amely javíthatná az adóellenőrzések hatékonyságát. Összességében véve, a strukturális hiányosságok és az adóigazgatás elhúzó modernizálása viszonylagosan alulteljesítéshez és az adóbehajtás kevésbé hatékony működéséhez vezetett.
- (8) A németországi finanszírozási feltételek általában kedvezők. Mindazonáltal a kockázati tőke-piac nemzetközi összehasonlításban továbbra is fejletlen, és az adózási keretfeltételek korlátozhatják a méretét. A kockázati tőkéhez való hozzáférés javítása fontos tényező a vállalkozói tevékenység, többek között a csúcstechnológiai ágazatok és a tudásintenzív szolgáltatások ösztönzése során. A szövetségi kormány számos intézkedést hozott a kockázati tőke feltételeinek javítására, és folyamatban van további intézkedések megvitatása is. Ezenfelül a kockázati tőke szabályozási keretrendszerének felülvizsgálata hozzájárulhat a magánberuházások ösztönzéséhez, beleértve a külföldi befektetők beruházásait is.
- (9) A szolgáltatási szektorokban, különösen a szakmai szolgáltatások terén korlátozott volt a verseny ösztönzésére irányuló politikai intézkedés. Németország azon tagállamok közé tartozik, amelyek a szolgáltatások terén jelentős szabályozási akadályokkal rendelkeznek. A korlátozó termékpiaci szabályozások hatással vannak az árakra és a termelékenységre. Az alacsony munkatermelékenység és a magas haszonkulcsok arra utalnak, hogy Németországban lenne mit javítani a szakmai szolgáltatások teljesítményén. Az üzleti szolgáltatások terén mutatkozó problémák az engedélyezési követelményekből, a multidiszciplináris tevékenységeket sújtó korlátozásokból, a biztosítási követelményekből, illetve a rögzített tarifákból adódnak. Továbbra is érvényben vannak a jogi formára és a részesezésre vonatkozó követelmények. A kölcsönös értékelést követően Németország által benyújtott, a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésről, valamint ezek végzéséről szóló cselekvési terv csak korlátozott számú intézkedést javasol, holott egyértelműen lenne lehetőség nagyobb ívű javaslatokat tenni.
- (10) Bár a munkaerőpiac teljesítménye összességében véve nagyon erős (a munkanélküliség például történelmi mélyponton van), a népesség előregedésével együtt jár, küszöbön álló munkaerő- és készséghiány a meglévő munkaerő maradéktalan kiaknázását tenné szükségessé. Mivel ezek a tendenciák nemcsak a munkaerőpiac, hanem a nyugdíjrendszer fenntarthatósága és megfelelősége szempontjából is kihívást jelentenek, a későbbi nyugdíjba vonulás ösztönzőinek erősítése elengedhetetlennek tűnik. Az időskori szegénység kockázatának kitettek aránya (2014-ben 16,3 %) meghaladja az uniós átlagot (13,8 %) és a kötelező nyugdíjrendszer bérpótlási aránya fokozatosan csökken, miközben a második és harmadik pillérbe tartozó nyugdíjrendszerekbe túl kevesen lépnek be ahhoz, hogy az mérsékelhesse ezt a kockázatot. A rászorultsági alapon minimálnyugdíjat kapó nyugdíjasok száma 2003 és 2014 között majdnem megkétszereződött. A későbbi nyugdíjba vonulás ösztönzőinek javítására irányuló javaslatoknak (*Flexi-Rente*) azonban még nem sikerült formális kereteket adni. Még nem ismert, hogy ezek az ösztönzők mennyire lehetnének hatékonyak a korai nyugdíjba vonulást ösztönző, 2014-ben bevezetett elemekkel szemben.
- (11) Továbbra is kihasználatlanok egyes munkaerő-piaci csoportok, különösen a nők és a migráns háttérrel rendelkezők kapacitásai, és továbbra is hatnak munkavállalást hátráltató tényezők, különösen a háztartások második keresői tekintetében. Az adórendszer és a betegbiztosítás sajátosságai eltántorítják a második keresőket a munkavállalástól vagy a munkaóráik számának növelésétől. Ez – a nők magas foglalkoztatási rátája ellenére – hozzájárul a teljes munkaidőben dolgozó nők alacsony arányához, és a nők által ledolgozott munkaórák Unióban belüli egyik legalacsonyabb átlagos számához. Bár a minimálbér bevezetésének mellékhatásaként tapasztalható volt bizonyos fokú áttérés a miniállásokról a rendes foglalkoztatásra, a miniállások keretében még mindig mintegy hétmillió embert foglalkoztatnak (ebből 5 milliónak a miniállás az egyetlen keresőtevékenysége). A miniállások mentesítése a személyi jövedelemadó alól – és sok esetben a munkavállalók által fizetendő összes társadalombiztosítási járulék alól – visszatarthatja a munkavállalókat attól, hogy a miniállások havonta 450 EUR-s felső határánál magasabb fizetést biztosító munkát vállaljanak. Ez a tényező sok esetben még erősebb, ha a házastársak közös jövedelemadó hatálya alá tartoznak. A háztartások jövedelmét és fogyasztását érintő, a különböző pótlékok kismértékű növekedéséből és az adófék kompenzálásából eredő pozitív hatást nagymértékben ellensúlyozzák a munkavállalókat terhelő magasabb társadalombiztosítási járulékok. A minimálbér adóéke a többi tagállammal

összehasonlítva magas, ami alacsonyabb jövedelmeket eredményez a bérskála alsó végén. A társadalombiztosítási járulékok vagy a személyi jövedelemadó csökkentése – többek között célzott támogatások vagy visszatérítések révén – mérsékelné az adókat, vagyis növelné az alacsony keresetűek rendelkezésre álló jövedelmét és ezáltal a fogyasztási lehetőségeket.

- (12) A menekültek jelentős beáramlása az elmúlt évben számos társadalmi és gazdasági következménnyel járt Németországra nézve. Bár rövid távon a menekültek beáramlása várhatóan növelni fogja a közkiadásokat és további belső keresletet teremt, ezáltal növelve a GDP-t, a foglalkoztatásra és növekedésre gyakorolt középtávú hatás a menekültek sikeres munkaerőpiaci és társadalmi integrációján, így az oktatás terén számukra nyújtott támogatáson is múlik. Ezt a kérdést, amely mind uniós, mind tagállami szinten kiemelt szerepet kap a politikai napirenden, szorosan nyomon fogják követni és elemzik majd, többek között a 2017. évi országjelentésben.
- (13) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Németország gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Németországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható németországi költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.
- (14) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot, és azt a véleményt⁽¹⁾ fogalmazta meg, hogy Németország várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (15) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a nemzeti reformprogramot és a stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Németország 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A középtávú célkitűzés tiszteletben tartása mellett tartósan növelje a közberuházások szintjét, különösen az infrastruktúra, az oktatás, a kutatás és az innováció terén. Javítsa a szövetségi költségvetési kapcsolatok kialakítását annak céljából, hogy nőjön a közberuházások mértéke, különösen a helyi önkormányzatok szintjén.
2. Csökkentse az adórendszer hiányosságait, különösen a társasági adózás és a helyi iparűzési adó felülvizsgálata, az adóigazgatás korszerűsítése és a kockázati tőkére vonatkozó szabályozási keretrendszer felülvizsgálata révén. Fokozza a szolgáltatási ágazat versenyének ösztönzésére irányuló intézkedéseket, különösen az üzleti szolgáltatások és a szabályozott szakmák területén.
3. Fokozza a későbbi nyugdíjba vonulás ösztönzőit, és csökkentse a munkavállalást hátráltató tényezőket a második keresők esetében. Csökkentse a nagy adókat az alacsony keresetűek esetében, és könnyítse meg az áttérést a miniállásokról a rendes foglalkoztatásra.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****a Cseh Köztársaság 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi a Cseh Köztársaság 2016. évi konvergenciaprogramját**

(2016/C 299/06)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben a Cseh Köztársaságot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (2) A Cseh Köztársaságra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán a Cseh Köztársaság által elért eredményeket.
- (3) A Cseh Köztársaság 2016. május 11-én benyújtotta 2016. évi konvergenciaprogramját, május 12-én pedig a 2016. évi nemzeti reformprogramját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.

- (5) A Cseh Köztársaság jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához tartozik. 2016. évi konvergenciaprogramjában a kormány azt vetíti előre, hogy az államháztartás egyenlege 2016-ban enyhén romlik, a GDP -0,6 %-ára, 2017-től pedig általánosságban a GDP -0,5 %-án stabilizálódik. A tervek szerint a programidőszak során folyamatosan sikerül majd elérni a középtávú költségvetési célt, vagyis a GDP 1 %-ának megfelelő strukturális hiányt. A konvergenciaprogram értelmében a GDP-arányos államadósság 2016-ban várhatóan 41,1 %-on marad, és 2019-re a GDP 39,3 %-ra csökken. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. Ugyanakkor a 2017-től tervezett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések nem kellőképpen meghatározottak. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg 2016-ban a GDP -0,7 %-át, 2017-ben pedig a GDP -0,9 %-át teszi majd ki, vagyis a középtávú költségvetési cél felett lesz. A jövőbeli esetleges eltérések értékelése azon követelmény fényében történne, hogy a strukturális egyenleget a középtávú költségvetési célnak megfelelő szinten kell tartani. A konvergenciaprogram értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint a Cseh Köztársaság várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (6) Hosszú távon a költségvetés fenntarthatóságával kapcsolatban közepes kockázatok állnak fenn a Cseh Köztársaság esetében. Ezek elsősorban az életkorral kapcsolatos – főleg az egészségügy, de a nyugdíjak terén is felmerülő – közkiadások becsült hatásaiból származnak. A nyugdíjrendszer módosítását célzó, a közelmúltban elfogadott vagy tervezett intézkedések végrehajtásuk esetén hosszú távon káros hatással lennének az államháztartásra. Először is, a kormány 2016 februárjában elfogadott egy olyan jogszabályt, amely felhatalmazta a nyugdíjindexelési mechanizmus rugalmasabb kiigazítására. Másodsorban, jelenleg folyamatban van azon javaslatok tárgyalása, amelyek 65 évben szabnák meg a törvényi nyugdíjkorhatár felső határát, és létrehoznák a nyugdíjkorhatár rendszeres felülvizsgálatának rendszerét. Jelenleg nincsenek tervek az alacsony kötelező nyugdíjkorhatár emelésére. Az egészségügy tekintetében a hosszú távú kiadások tervezett emelése szintén aggodalomra ad okot. A Cseh Köztársaság kihívásokkal néz szembe egészségügyi rendszere irányításának és költséghatékonyságának javítása tekintetében, noha jelenleg több intézkedés is a végrehajtás különféle fázisaiban tart. A mutatók szerint jelentős a javak és szolgáltatások fogyasztása, és viszonylag magas a kórházi alapú ellátások igénybevétele, amelyek drágábbak a járóbeteg-ellátásnál. Úgy tűnik, hogy nem használják fel hatásosan a rendelkezésre álló egészségügyi adatokat a kórházi kapacitások tervezéséhez és ésszerűsítéséhez. Jelenleg folyik a kórházi ellátásokkal kapcsolatos visszatérítési rendszer felülvizsgálata, amelyre olyan problémák miatt van szükség, mint például az, hogy a referenciáráták számításához kis számú kórházat vesznek csak figyelembe. Még nem vizsgálták meg kellően a járóbeteg-ellátás koordinációjának erősítésével, a háziorvosok kapuőri szerepének javításával és a járóbeteg-szolgáltatások szükségtelen igénybevételének korlátozásával kapcsolatos lehetőségeket.
- (7) A Cseh Köztársaság költségvetési kerete a leggyengébbek közé tartozik az Unióban. Az e terület fő hiányosságait kezelni hivatott reformcsomagot 2015 februárjában fogadta el a kormány, ám az még mindig a parlament megerősítésére vár. A csomag célja a 2011/85/EU tanácsi irányelv ⁽²⁾ átültetése a nemzeti jogba. A javasolt reform megerősítené a kiadási összeghatárokat és azokat közvetlenül a középtávú költségvetési célokhoz kapcsolná. A reform értelmében a kormánynak olyan költségvetést kellene elfogadnia, amely szavatolja az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát, és létrejönne egy független költségvetési tanács, amelynek feladatai az államháztartás felügyelete és az átláthatóság növelése lennének.
- (8) A Cseh Köztársaságban a beruházások egy főre vetített szintje továbbra is az uniós átlag alatt marad, és a beruházások erősen a fővárosi régióban koncentrálnak. A vállalati környezet hatékonyságát továbbra is rontják az adminisztratív és szabályozási akadályok, amelyek egyben a beruházásokat is gátolják. A közlekedési és energiaprojektek végrehajtásában konkrét elmaradások mutatkoznak. Továbbá az uniós alapok felhasználása a 2007–2013-as programozási időszakban lassú volt, különösen az összetett eljárások, az irányítási és kontrollrendszerek hiányosságai, a közbeszerzési eljárások nem kielégítő hatékonysága és a projektek végrehajtásában részt vevő szervezetek gyenge igazgatási kapacitása miatt. A közlekedési infrastruktúra terén a beruházások adminisztratív akadályai közé tartoznak a földhasználati engedélyek hosszadalmas kiadási eljárásai és a versenyhivatalnál kezdeményezett panaszeljárások okozta késedelmek. Az energiahatékonyság terén az energiaintenzítés

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2011. november 8-i 2011/85/EU irányelve a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről (HL L 306., 2011.11.23., 41. o.).

csökkentését célzó közprogramok szétapróztak és kevésbé költséghatékonyak voltak. Egyes jelek arra mutatnak, hogy az energia-megtakarítás nem növekszik a nemzeti energiahatékonysági cselekvési terv szerint. A szolgáltatások terén bizonyos adatok azt támasztják alá, hogy a szabályozás túlzottan korlátozó jellegű. Különösen ez a helyzet egyes szakmai szolgáltató ágazatokban, amelyekben a belépés és a működés akadályai nagyobbak tűnnek az uniós átlagnál. A minőségi online közszolgáltatások használatának alacsony szintje szintén akadályozza a vállalászási környezetet, és tükrözi a kínálat hiányosságait. Az e-kormányzati szolgáltatások nem használják ki teljes körűen a technikai lehetőségeket a felhasználói élmény fokozása érdekében, és fejlettségi szintjük a legalacsonyabbak közé tartozik az Unióban. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Cseh Köztársaságban viszonylag gyakori az adókijátszás. E probléma megoldása kiemelt jelentőséggel szerepel a szakpolitikai napirenden, különösen a héa tekintetében. Másrésztől nincs olyan tervezett intézkedés, amely az adófizetéshez kapcsolódó viszonylagosan magas költségek csökkentésére vagy az adórendszer egyszerűsítésére irányulna. Korlátozottak az adóhatóságok által kínált előre-kitöltési szolgáltatások. Az adófizetők csak kevésbé használják az elektronikus adóbevallási rendszert, noha a héa terén történt némi előrelépés. Továbbá a legfrissebb nemzetközi jelentések szerint viszonylag magasak az adóbehajtás költségei. A munkaadók társadalombiztosítási járulékaiknak magas szintje hozzájárul a munkához kapcsolódó közterhek általában magas mértékéhez, és kevés a más területekre irányuló diverzifikáció, mint például az ingatlanadók.

- (9) Több mutató jelentős gyengeségeket jelez a közigazgatásban. Történt némi előrelépés a 2015-ös korrupcióellenes tervben szereplő jogalkotási és nem jogalkotási intézkedések elfogadása terén. A parlament 2015 novemberében elfogadta a szerződések nyilvántartásáról szóló törvényt. Ennek mielőbbi végrehajtása és továbbfejlesztése javítaná a közbeszerzések átláthatóságát és költséghatékonyágát. Ugyanakkor egyes kulcsfontosságú korrupcióellenes törvények, mint az összeférhetetlenségről szóló törvény módosítása és a politikai pártok finanszírozásáról szóló új törvény még mindig nem készült el. Több elfogadott intézkedés hatása korlátozott, és nehéz őket végrehajtani, miközben több tervezett intézkedést újra és újra elhalasztanak a következő cselekvési tervig. Annak ellenére, hogy a Cseh Köztársaság tett bizonyos erőfeszítéseket a hiányosságok orvoslására, még további előrelépésre van szükség a közbeszerzési rendszer teljesítményének a verseny, és ezáltal a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatok kiválasztása tekintetében való javítása terén. Ez részben a közbeszerzéssel foglalkozók képzésében rejlő hiányosságok, részben pedig annak a következménye, hogy a szerződések odaítélése során nem fektetnek kellő hangsúlyt a minőségi követelményekre. A közszektor nagymértékben támaszkodik a versenyt mellőző, az ajánlattevőket csak korlátozottan vonzani képes eljárásokra, és ritkán használják az összetett beszerzést. Mindazonáltal a korszerűsített közbeszerzési eljárásokról szóló, újonnan átültetett közbeszerzési irányelvek végrehajtása várhatóan lehetőséget kínál majd arra, hogy a közbeszerzési politika terén stratégiai és bizonyítékokon alapuló megközelítést vezessenek be a professzionalizáció, a közbeszerzések összesítése, a minőségi követelményekre helyezett fokozott hangsúly és a közbeszerzésekkel foglalkozók integritása tekintetében.
- (10) Az elmúlt években jelentősen nőttek a K+F beruházások, ám az eredmények továbbra is gyengék, és kérdéses a K+F infrastruktúra fenntarthatósága. A cseh kutatási rendszerben jelenleg folyamatban van régóta esedékes, jelentős irányítási reformok végrehajtása, különösen az értékelés és a finanszírozás terén. A jelenlegi finanszírozási mechanizmus széttagozott, nem elégséges a koordináció az érintett testületek között és nem egyértelmű a felelősségi területek és prioritások elhatárolása. Folyamatban van egy átfogó, a finanszírozással összekapcsolt K+F értékelési keret kialakítása, ám a haladás lassú. Csak mérsékelt erőfeszítések történtek a tudományos és az üzleti élet képviselői közötti kapcsolatok megerősítésére. E kapcsolatokat gyengíti, hogy az állami kutatóintézetekre vonatkozó értékelési keret nem veszi figyelembe a vállalatokkal való együttműködés mértékét.
- (11) A parlament 2016 januárjában elfogadta a felsőoktatási reformot. Továbbra is kihívást jelent a tanári szakma vonzóvá tétele, ennek egyik oka a viszonylag alacsony fizetés, miközben a tanári kar öregszik. A szakma vonzerejének növelése érdekében folyamatban van egy új pedagógus-életpályamodell kidolgozása a tanárok és a pedagógiai személyzet számára, ám ennek bevezetését elhalasztották. Az oktatási eredmények általánosságban jók, ám erősen befolyásolja őket a tanulók társadalmi-gazdasági háttere. A hátrányos helyzetű csoportok, különösen a roma gyerekek körében nagyon magas a korai iskolaelhagyók aránya. Sok roma gyermek a többségi iskolákon kívül részesül oktatásban, és ennek következtében alacsonyabb tanulási normákkal szembesül, mint a népesség többi részéhez tartozó gyermekek. Nem elégségesek azok a képzési lehetőségek, amelyek segítséget nyújthatnának a tanároknak e kérdés kezeléséhez, és a tanárok kis része vesz csak részt vegyes csoportok tanításához és inkluzív oktatáshoz kapcsolódó szakmai fejlődési tevékenységekben. Sok, az inkluzív oktatást célzó jogalkotási és igazgatási intézkedést fogadtak el, vagy kezdődött meg végrehajtásuk. A tervek szerint ezek hozzá fognak járulni a roma és nem roma gyermekek iskolázottsága és iskolai teljesítménye terén mutatkozó eltérések csökkentéséhez. A parlament 2016 márciusában elfogadta az oktatási törvény módosításait, kiterjesztve a kötelező oktatást az iskola előtti nevelés utolsó évére és biztosítva, hogy a fiatalabb gyerekek jogosultak

legyenek óvodai férőhelyre. Mindazonáltal az oktatási rendszerben fennálló egyenlőtlenségek akadályozzák a humán tőke minőségének javítását és korlátozzák az élet későbbi szakaszában a munkaerő-piacon elérhető eredményeket.

- (12) A Cseh Köztársaságban a munkaerő-piaci helyzet javult, de a foglalkoztatási ráta további növekedése az alulreprezentált csoportok fokozottabb részvételétől fog függeni. Ide tartoznak a kisgyermekes nők, az alacsony szakképzettségű munkavállalók és a roma közösség tagjai. Az állami foglalkoztatási szolgálat bevonási kapacitásai – megfelelő és jól irányzott aktív munkaerő-piaci intézkedésekkel kiegészülve – hozzájárulnának a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok részvételének növeléséhez. A kisgyermekes nők munkaerő-piaci részvételét hátráltatja – különösen a legfeljebb három éves gyermekek esetében – a megfizethető és jó minőségű gyermekgondozási szolgáltatások hiánya, valamint a rugalmas munkafeltételek korlátozott használata. Az elmúlt években történt néhány intézkedés e hiányosság orvoslása érdekében, de további jelentős erőfeszítésekre lenne szükség.
- (13) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elvégezte a Cseh Köztársaság gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, és azt közzétette a 2016. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években a Cseh Köztársaságnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható nemzeti költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.
- (14) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a konvergenciaprogramot, és azt a véleményt⁽¹⁾ fogalmazta meg, hogy a Cseh Köztársaság várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.

AJÁNLJA, hogy a Cseh Köztársaság 2016–2017-ben tegyen lépéseket a következők érdekében:

1. Tegyen intézkedéseket az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása érdekében, tekintettel az egészségügy területén várható jövőbeli kockázatokra. Fogadjon el jogszabályokat a költségvetési keretrendszer megerősítése érdekében.
2. Csökkentse a beruházások szabályozási és adminisztratív akadályait, különösen a közlekedési és energiaágazatban, és növelje az e-kormányzati szolgáltatások elérhetőségét. Fogadjon el a még hiányzó korrupcióellenes reformokat, és javítsa a közbeszerzési gyakorlatokat.
3. Erősítse meg a K+F-rendszer irányítását, és segítse a tudományos és az üzleti élet képviselői közötti kapcsolatokat. Növelje a tanári szakma vonzerejét, és tegyen intézkedéseket a hátrányos helyzetű gyermekek, ideértve a romák többségi iskolákba és iskolai előtti nevelési intézményekbe való befogadása érdekében. Bontsa le az alulreprezentált csoportok, különösen a nők nagyobb munkaerő-piaci részvétele előtt álló akadályokat.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Ciprus 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Ciprus 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/07)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) Ciprus 2016. március 31-ig makrogazdasági kiigazítási programot hajtott végre a 2013/463/EU tanácsi végrehajtási határozat ⁽³⁾ 1. cikkének (2) bekezdésével összhangban. Ezért a 472/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ 12. cikke alapján Ciprus a program időtartamára mentesült a gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterére vonatkozóan meghatározott monitoring és értékelés alól. A program lezárását követően Ciprus teljes mértékben visszakerült az európai szemeszter keretébe.
- (2) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben jelezte, hogy Ciprus értékelésére

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽³⁾ A Tanács 2013. szeptember 13-i 2013/463/EU végrehajtási határozata Ciprus makrogazdasági kiigazítási programjának elfogadásáról és a 2013/236/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 250., 2013.9.20., 40. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. május 21-i 472/2013/EU rendelete a pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek által fenyegetett euroövezeti tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének megerősítéséről (HL L 140., 2013.5.27., 1. o.).

a makrogazdasági kiigazítási program befejezését követően, a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében kerül sor. Szintén 2015. november 26-án a Bizottság ajánlást fogadott el az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásról. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽¹⁾. Mivel Ciprus pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdasági közötti szoros összefonódásra, Ciprusnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.

- (3) A Ciprusra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. április 7-én tették közzé. Az országjelentésben értékelték Ciprus gazdasági és társadalmi helyzetét, valamint a makrogazdasági kiigazítási program 2016. március 31-i lezárását követően jelentkező kihívásokat, továbbá a Ciprus által tett előrelépéseket az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzéseinek teljesítése terén. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. április 7-én bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Cipruson túlzott makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Különösen az elengedhetetlen, hogy Ciprus kezelje a magán- és a közszektor nagyfokú eladósodottsága és a magas külső adósságállomány formájában jelentkező nagymértékű egyensúlyhiányt, valamint a nemteljesítő hitelek magas szintjét.
- (4) Ciprus 2016. április 28-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját, majd 2016. május 13-án – a határidő lejártá után – 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti szoros összefonódás figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (5) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (6) A túlzotthiány-eljárás megszüntetését követően Ciprus a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához és az adósságszabály hatálya alá tartozik. A 2015. évi strukturális egyenleg a becslések szerint a GDP 1,7 %-ának megfelelő többletet fog mutatni, ami ugyanennyivel haladja meg a középtávú költségvetési célt. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján a középtávú költségvetési cél várhatóan 2016-ban is teljesül. Ugyanakkor változatlan politika esetén 2017-ben fennáll a középtávú költségvetési céltől való bizonyos fokú eltérés kockázata. Ciprus strukturális egyenlege az előrejelzések szerint az átmeneti adósságszabály alapján megengedettnél nagyobb mértékben romlik. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Ciprus nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért 2017-ben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítására.
- (7) Ciprus a makrogazdasági kiigazítási programjának keretében jelentős költségvetési-strukturális reformokat hajtott végre. Több másodlagos jogszabályt el kell még fogadni a költségvetés megállapítására vonatkozó eljárásokkal, az adott év során történő költségvetési kiigazítás feltételeivel és a kötelezettségvállalások ellenőrzésével foglalkozó tisztviselők feladataival kapcsolatban. A közszektorra továbbra is a hatékonyság hiánya jellemző több területen. Kiemelendő, hogy az euroövezetben a legmagasabbak között szerepel a közigazgatás (GDP-arányos) bérköltsége, miközben a hatékonysági mutatók átlagosak, ami a mobilitás és a teljesítmény ösztönzőinek hiányára vezethető vissza. Az állam által nyújtott közüzemi szolgáltatásokat (távközlés, energia) magas árak jellemzik, és még most is viszonylag védve vannak a versenytől. A makrogazdasági kiigazítási program keretében Ciprus az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának garantálása céljából kötelezettséget vállalt a közalkalmazottak béremeléseit korlátozó, kötelező mechanizmus elfogadására. Bár a jogszabálytervezetet már elkészítették és benyújtották a Képviselőháznak, elfogadása még várat magára. A makrogazdasági kiigazítási program keretében a közszektor hatékonyságának javítása érdekében előterjesztették a közigazgatás horizontális reformját, az önkormányzati reform tervezetét, valamint az állami tulajdonban lévő vállalkozások irányításáról szóló új törvényt, ám ezeket még nem fogadták el.

⁽¹⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

- (8) A magánszektor adósságállománya továbbra is túlzott mértékű Cipruson. A hitelfelvevők és a hitelezők jogainak kiegyensúlyozása felé vezető fontos lépést jelent a jelzálog érvényesítésére és a fizetésekre vonatkozó keretek reformja, ugyanakkor hatékonyságuk javítása és alkalmazásuk kiterjesztése tekintetében van még tennivaló. E keretek működésében több olyan hiányosság tapasztalható, amelyek hátráltatják azt, hogy a magánszektor adósságállománya tartósan csökkenő pályára álljon, és gyorsabban csökkenjen a nemteljesítő hitelek szintje. Ez korlátozza a vállalkozók számára nyújtható újratekintési lehetőségeket is. A magánszektor adósságának átstrukturálására vonatkozó megoldások továbbra is hiányosak. Továbbá a fizetésekre vonatkozó jogszabályok hatékony végrehajtásához fontos elfogadni minden szükséges polgári jogi szabályt és rendelkezést. A Fizetésekre vonatkozó Szolgálat teljes működőképességéhez szükséges biztosítani a szolgálat számára a megfelelő személyzetet, az informatikai infrastruktúrát, valamint elegendő számú, megfelelő végzettséggel és működési engedéllyel rendelkező fizetésekre vonatkozó szakértőt. Ezenfelül az ügyhátralék elkerüléséhez és a vevők számára biztosítékok nyújtásához megbízható és gyors rendszereket kell kialakítani a tulajdoni lapok kiadására és a tulajdonjog átruházására, ezzel biztosítva a tulajdonjog megállapíthatóságát és elősegítve az ingatlanpiac iránti bizalom visszatérését.
- (9) Ciprus az igazságszolgáltatási rendszer működése tekintetében is kritikus kihívásokkal szembesül. A nem hatékony módon zajló bírósági eljárások és a korlátozott kapacitás jelentős késéseket okoz a bírósági ügyek feldolgozásában, és ez gátolja a jelzálog érvényesítésére és a fizetésekre vonatkozó keret működését, valamint általában véve gyengíti a vállalkozási környezetet. A polgári eljárásjog reformjának elmaradása miatt továbbra is lassú a bírósági határozatok feldolgozása és érvényesítése, valamint az ügyhátralék csökkentése.
- (10) A makrogazdasági kiigazítási program keretében jelentős előrelépés történt a ciprusi pénzügyi rendszer átalakítása és a pénzügyi rendszer iránti bizalom helyreállítására tekintetében. Ciprus számára azonban továbbra is kihívást jelent a normál realgazdasági hitelezés helyreállítása és a nemteljesítő hitelek csökkentése – ez utóbbiak a háztartásoknak és nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott teljes hitelállomány 55 %-át teszik ki. A magas vállalati adósság csökkenti a vállalkozások versenyképességét és visszafogja beruházási és növekedési képességüket. Noha történt előrelépés ezen a téren, az életképes hitelfelvevők adósságának átstrukturálására irányuló banki erőfeszítések még nem vezettek kézzelfogható eredményekhez, és a bankoknak a nemteljesítő kitétségekre vonatkozó tartalék-képzése is viszonylag alacsony szinten áll. A szerződések érvényesítésével és a visszafizetési fegyvellemmel kapcsolatos gyengeségek miatt nehezebb kezelni a stratégiai nemteljesítéseket és visszafogni a nemteljesítő hitelek kialakulását. Emellett a bankok – a hitelnyilvántartás létrejötté ellenére – csak korlátozott mértékben férnek hozzá a hitelfelvevők jövedelmére és eszközeire vonatkozó információkhoz.
- (11) Ciprus komoly eredményeket ért el a gazdasági recesszióból való kilábalás tekintetében, a beruházások szintje azonban továbbra is alacsony, és a gazdaság növekedési potenciálja visszafogott. A program keretében Ciprus a növekedésre vonatkozó cselekvési tervet fogadott el, amely a verseny javítására, az innovációs ösztönzők fokozására, valamint a beruházások megkönnyítésére irányul, a vállalkozási környezet átláthatóbbá és hatékonyabbá tétele, valamint az engedélyezési és jóváhagyási eljárások egyszerűsítése révén. A privatizációs terv végrehajtása és a nemzeti szabályozó hatóságok megerősítése a termelékenységet fokozó külföldi beruházások vonzását célozza. Az induló vállalkozások és a kkv-k jelenleg nagyon korlátozott lehetőségekkel rendelkeznek a finanszírozáshoz jutás tekintetében, mivel a banki hiteltételek szigorúak, és nincsenek alternatív finanszírozási források. A finanszírozáshoz jutást elősegíthetné az uniós eszközök – így az európai strukturális és beruházási alapok, az Európai Stratégiai Beruházási Alap és az uniós versenyképességi programok – jobb koordinálása is.
- (12) 2015-ben elindult a munkaerőpiac fellendülése, de a munkanélküliség – habár csökken – továbbra is magas. Különösen az ifjúsági és a tartós munkanélküliség ad okot aggodalomra. Sor került bizonyos lépésekre az aktív munkaerő-piaci intézkedések és az állami foglalkoztatási szolgálat tekintetében. Ez utóbbi azonban továbbra sem rendelkezik megfelelő kapacitással a szükségletek kielégítéséhez, a minőségi álláskeresési segítségnyújtás és tanácsadás biztosításához, valamint a nem regisztrált munkanélküliek eléréséhez. Az állami foglalkoztatási szolgálat adminisztratív kapacitásának megerősítésére – ezen belül a közvetlenül az ügyfelek szükségleteit ellátó tanácsadók szakosodásának elősegítésére, valamint számuk növelésére – irányuló terveket elhalasztották. Az aktív munkaerő-piaci intézkedések eredményességét korlátozza, hogy a jelenlegi programok minőségét gyakorlatilag nem ellenőrzik.
- (13) A fiatalok szakoktatásban és szakképzésben való részvétele továbbra is alacsony, és az oktatásból jellemzően hiányzik a munkaadói szerepvállalás. Ugyanakkor ezzel kapcsolatban már folyamatban vannak az intézkedések, a szakoktatásra és szakképzésre vonatkozó stratégiával összhangban.

- (14) Cipruson nincsen egyetemes egészségügyi ellátás, és az egészségügyi rendszer nem biztosít az ellátáshoz való megfelelő és tényleges hozzáférést. Az egészségügyi ellátás alacsony szintű közfinanszírozása miatt más uniós tagállamokhoz képest számottevőek a ki nem elégített igények, amelyben közrejátszanak mind a költségek, mind pedig a betegek által fizetett közvetlen térítések. Az erőforrás-hatékonyságon szintén lehetne javítani. A ciprusi egészségügyi rendszer megfelelőbbé és költséghatékonyabbá tétele szempontjából relevánsnak minősített, ám még elfogadásra váró intézkedések közé tartozik az állami kórházak autonómiájának erősítése és a nemzeti egészségügyi rendszer kialakítása.
- (15) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Ciprus gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá Ciprus stabilitási programját és nemzeti reformprogramját. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható ciprusi költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi.
- (16) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.
- (17) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Ciprus nemzeti reformprogramját és stabilitási programját. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Ciprus 2016-ban és 2017-ben hozzon intézkedéseket a következők érdekében:

1. A túlzott hiány kiigazítását követően tartsa tiszteletben a középtávú költségvetési célt 2016-ban és 2017-ben. 2016 végéig fogadja el a közszektorbeli bérek növekedését korlátozó kötelező mechanizmust. 2016 végéig fogadja el a közigazgatás átfogó reformját és az állami tulajdonban lévő vállalkozások irányításáról szóló törvényt, valamint hajtsa végre az önkormányzatok reformját. 2016 végéig fogadja el az új költségvetési keretet kiegészítő másodlagos jogszabályokat.
2. 2017 júniusáig számolja fel a jelzálog érvényesítésére és a fizetéseképtelenségre vonatkozó keretek teljes körű végrehajtását hátráltató elemeket, és biztosítson megfelelő erőforrásokat a Fizetéseképtelenségi Szolgálat számára. Biztosítson megbízható és gyors rendszereket a tulajdoni lapok kiadásához és az ingatlanok tulajdonjogának átruházásához. Fokozza a bírósági rendszer hatékonyságát és kapacitását. Hajtsa végre a polgári eljárásjog reformját.
3. 2016 végéig további intézkedésekkel biztosítsa a nemteljesítő hitelek állományának csökkenését és a tartalékképzési célú biztosítékok pontos értékelését. A hitelnyilvántartás teljes működőképességének biztosítása érdekében bővítse a hitelezők számára elérhető információk körét és javítsa a jelenleg nyújtott tájékoztatást.
4. Számolja fel a beruházásokat gátló akadályokat, mindenekelőtt a növekedésre vonatkozó cselekvési terv végrehajtása, a privatizációs terv megvalósítása, valamint a nemzeti szabályozási hatóságok megerősítése révén. Hozzon intézkedéseket a kis- és középvállalkozások finanszírozáshoz jutásának elősegítése érdekében.

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

5. Fokozza az állami foglalkoztatási szolgálat kapacitását és a tartósan munkanélküli személyek számára nyújtott szolgáltatásait; javítsa a nem regisztrált munkanélküliek elérését. Fogadjon el jogszabályokat a kórházi reform céljából, és tegyen lépéseket az egyetemes egészségügyi ellátás tervezett megvalósítása érdekében.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről

az elnök

P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Bulgária 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Bulgária 2016. évi konvergenciaprogramját**

(2016/C 299/08)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Bulgáriát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (2) A Bulgáriára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Bulgária által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án elfogadta a részletes vizsgálat eredményeiről beszámoló jelentést. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Bulgáriában túlzott makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Konkrétan a gazdaságot a pénzügyi szektorban továbbra is fennálló gyengeségek és a vállalatok nagyarányú eladósodottsága jellemzi, amihez magas szintű munkanélküliség párosul.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

- (3) Bulgária 2016. április 15-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi konvergenciaprogramját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Bulgária jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciók ágához tartozik. A 2016. évi konvergenciaprogram alapján a kormány arra számít, hogy az államháztartás egyenlege 2016-ban a GDP –1,9 %-ára, majd 2019-re fokozatosan a GDP –0,2 %-ára javul. A középtávú költségvetési célt – azaz a GDP 1 %-át kitevő strukturális hiányt – várhatóan 2017-re érik el. A konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság-ráta várhatóan 2018-ban 31,8 %-on fog tetőzni, majd 2019-ben 30,8 %-ra mérséklődik. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv enyhén optimista. A 2017-től tervezett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések nincsenek kellőképpen kidolgozva. A Bizottság 2016-os tavaszi előrejelzése alapján változatlan politikák mellett 2016-ban és 2017-ben is fennáll a kockázata a középtávú költségvetési cél felé vezető kiigazítási pályától való mérsékelt eltérésnek. A konvergenciaprogram értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint Bulgária várhatóan nagyrészt meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Mindazonáltal 2016-ban és 2017-ben egyaránt további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosításához.
- (6) Bulgária némi előrelépést ért el a tavalyi ajánlás megvalósítása terén, miszerint hatékonyabbá kell tennie az egészségügyi kiadásait, különösen azáltal, hogy nemzeti egészségügyi térképet hoz létre, amely lehetővé teszi az egészségügyi kiadásoknak a területi feltételekkel és a népesség szükségleteivel összhangban történő tervezését. A bolgár egészségügyi rendszer jelentős kihívásokkal néz szembe, ideértve a korlátozott hozzáférést, a finanszírozás alacsony szintjét és a kedvezőtlen egészségügyi mutatókat. Az árnyékgazdaság az adóbehajtás javítására irányuló közelmúltbeli erőfeszítések ellenére továbbra is jelentős, az állami bevételeket befolyásoló kihívás maradt. A be nem jelentett munkavégzés, ideértve a ténylegesnél alacsonyabbra bejelentett fizetéseket és a társadalombiztosítási járulékok befizetése alóli kibújást, torzíja a munkaerőpiacot és csökkenti a költségvetési bevételeket.
- (7) A pénzügyi szektorban és különösen a bankszektorban a gondatlan üzleti gyakorlatok a nem megfelelő felügyelettel párosulva olyan környezetet teremtettek, amelyben felhalmozódhatnak az egyensúlyhiányok. A banki, biztosítási és nyugdíjalap-ágazatok közelmúltban elindított átvilágításainak transzparens és a nemzetközi bevált gyakorlatnak megfelelő lefolytatása és a szükséges utóintézkedések meghozatala meg fogja erősíteni a pénzügyi szektorba vetett bizalmat. Továbbá a mind a banki, mind a nem banki ágazatokban a pénzügyi felügyelet fejlesztésére irányuló folyamatos erőfeszítések fontos szerepet fognak játszani a pénzügyi rendszer megerősítésében és a makrogazdasági fellendülésnek kedvező pénzügyi környezet kialakításában.
- (8) A munkaerőpiac némileg erőre kapott, ám a fennmaradó gyengeségek továbbra is hátráltatják a növekedést és korlátozzák a gazdaság alkalmazkodóképességét. A munkaerő-piaci kiigazítást hátráltatja a tartós munkanélküliség strukturális jellege, a gazdaságilag aktív népesség szűkülése és öregedése, az alacsony munkaerő-piaci részvétel és a strukturális munkaerőhiány. Miközben a munkanélküliség fokozatosan javul, továbbra is maradnak fontos kihívások, például a tartósan munkanélküli személyek és a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok tekintetében. Az aktív munkaerő-piaci intézkedések nagyobb szerepet játszhatnak a csoportok munkaerőpiacra való belépésének segítésében. A szociális ellátásban részesülő emberek aktivizálását hátráltatja a különféle ellátást nyújtó ügynökségek és munkaerő-piaci integrációs szolgálatok töredezettsége és

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

a köztük fennálló korlátozott együttműködés. Egy kísérleti projektben a foglalkoztatási és szociális támogatásokkal foglalkozó, a foglalkoztatási hivatal és a szociális ellátó ügynökség szolgáltatásait egyesítő kijelölt központokat hoztak létre, ám még nem született döntés a projektnek a kísérleti fázis 2016. decemberi befejezését követő kiterjesztéséről.

- (9) Noha a minimálbér továbbra is Bulgáriában a legalacsonyabb az Unióban, 2011 óta jelentősen nőtt, a minimálbér megállapítására vonatkozó objektív feltételek hiánya pedig bizonytalansághoz vezet. Az e téren a kormány és a szociális partnerek által elvégzett munka ellenére Bulgáriában továbbra sincsenek a minimálbér megállapítására vonatkozó egyértelmű iránymutatások vagy átlátható feltételek, amelyek figyelembe vennék a minimálbér munkahelyteremtésre, szociális körülményekre és versenyképességre gyakorolt hatását.
- (10) Továbbra is nagyon magas Bulgáriában a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya és a jövedelmi egyenlőtlenségek szintje. A szegénység és a társadalmi kirekesztettség kezelését hátráltatják a romák munkaerő-piaci integrációja, az oktatásból a munka világába való átmenet elősegítése és a szociális, egészségügyi és munkaerő-piaci intézkedések kiterjedtségének és hatékonyságának javítása terén továbbra is fennálló nehézségek. Az általános minimumjövedelmi rendszer nagyon kevés segítséget nyújt, és kevés embert ér el. A juttatási szint a szegénységi küszöb alatt van, és nem igazodott az átlag- és a minimálbér terén az elmúlt években bekövetkezett fejleményekhez. A lefedettségre vonatkozó becslések azt mutatják, hogy a célzott kedvezményezettek jelentős része nem részesül juttatásokban. Segítené a szegénység csökkentésében a célcsoportok jobb megközelítése úgy, hogy közben megmaradjon a felelősségteljes költségvetési gazdálkodás.
- (11) Az oktatási rendszer kapacitása korlátozott a kiszolgáltatott csoportok befogadására és a tanulók releváns képességekre való megtanítására. A kiszolgáltatott csoportok – mint például a romák és a szegény családból származó tanulók – még mindig jelentős akadályokba ütköznek az oktatáshoz való hozzáférés, illetve tanulmányaik befejezése terén. A romák aránya az oktatás valamennyi szintjén jóval alacsonyabb a nem romakénál. A korai iskolaelhagyók aránya továbbra is növekszik és különösen magas a vidéki térségekben és a kevésbé fejlett régiókban. A hátrányos helyzetű gyermekek kisgyermekkorai nevelésben való részvételét gátló akadályok lebontása nélkülözhetetlen az oktatási eredmények javításához és a lemorzsolódás megelőzéséhez. A parlament 2015 szeptemberében elfogadta az iskola előtti és iskolai nevelésről szóló törvényt, amely fontos lépés az iskolarendszer átfogó reformja felé. A törvény végrehajtása a nem jogszabályi akadályok leküzdésére irányuló, a hátrányos helyzetű csoportok oktatásban való teljes körű részvételét célzó intézkedésekkel együtt várhatóan hosszú távon hozzá fog járulni a bolgár gazdasági növekedési potenciál és társadalmi kohézió javításához. Nő a felsőoktatásba beiratkozók, illetve ott végzők aránya, a frissdiplomás foglalkoztatási rátája pedig lassan kezd helyreállni, noha továbbra is jelentős mértékben az uniós átlag alatt marad.
- (12) Jelentősek a vállalati adósságok magas szintjéből és a hitelállomány-leépítés előtti akadályokból származó kockázatok. A fizetéseképtelenségre vonatkozó jelenlegi keretszabályok kevés mozgásteret biztosítanak a hatékony adósságrendezési folyamathoz, és csak igen kis mértékben kezelik a vállalati adósságok magas szintjét. A vállalatok fizetéseképtelenségi eljárásainak egyszerűsítésére irányuló reformok javíthatnák a hitelállomány-leépítést, és új hitelezéshez és beruházásokhoz vezethetnének.
- (13) A bolgár közbeszerzési rendszer továbbra is strukturális gyengeségektől szenved, ideértve a közbeszerzési eljárásokban jelentkező rendszerszintű szabálytalanságokat, az igazgatási kapacitások hiányát és a hiányos felügyeleti mechanizmusokat, amelyekhez hozzáadódnak a szisztematikus bírósági fellebbezések is, amelyek gyakran lassítják a kivitelezési munkákat. A e-közbeszerzésre való teljes átállás csak keveset haladt előre. A bolgár közbeszerzési rendszer hiányosságai a kifizetések megszakításához és pénzügyi korrekciókhoz vezettek az uniós finanszírozású programokban, és a szélesebb üzleti környezetet is befolyásolják.
- (14) Az instabil politikák és a legfontosabb közintézményeket, mint például a bírói kart övező bizalomhiány komoly elrettentő erővel hatnak a bolgár gazdaságba irányuló beruházásokra. A közigazgatás és az egyes olyan ágazatok, mint a kutatás, az innováció és az energia reformjának lassúsága hátráltatja a beruházási környezet javulását. Noha Bulgária elfogadott egy stratégiai keretet közigazgatása megreformálására és modernizálására, az előrehaladás lassú, és a végrehajtás gyakran késedelmet szenved. Az új jogszabályok esetében nincsenek rendszeresen hatásvizsgálatok, noha vannak a helyzet megváltoztatására irányuló erőfeszítések. A jogszabályi keretek gyakori változása bizonytalansághoz vezet, és kihat az üzleti környezetre. A korrupció továbbra is jelentős aggodalomra ad okot, és a nemzeti hatóságok válaszingedményeit továbbra is hátráltatják a gyenge és töredezett intézményi keretek. Az együttműködési és ellenőrzési mechanizmus keretében Bulgária számára ajánlásokat dolgoznak ki az igazságügyi reformra, valamint a korrupció és szervezett bűnözés elleni küzdelemre vonatkozóan. Mivel ezek a területek kulcsfontosságúak az általános üzleti környezet szempontjából, nem szerepelnek a Bulgáriának címzett országspecifikus ajánlásokban.

- (15) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Bulgária gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Bulgáriának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható bulgáriai költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–4. ajánlás tükrözi.
- (16) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a konvergenciaprogramot; véleményét⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.
- (17) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Bulgária nemzeti reformprogramját és konvergenciaprogramját. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1–4. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Bulgária 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A középtávú költségvetési cél elérése érdekében 2016-ban és 2017-ben hajtson végre a GDP 0,5 %-ának megfelelő mértékű éves költségvetési kiigazítást. Javítsa az adóbehajtást, és tegyen intézkedéseket az informális gazdaság – ideértve a be nem jelentett munkavégzést is – visszaszorítása érdekében.
2. 2016 végéig fejezze be a bankok eszközminőség-vizsgálatát és stressztesztjeit. 2016 végéig fejezze be a biztosítók mérlegvizsgálatát és stressztesztjeit és a magánnyugdíj-alapok eszközminőség-vizsgálatát. Tegye meg mindhárom ágazatban a szükséges nyomonkövetési intézkedéseket és folytassa a banki és nem banki felügyelet javítását.
3. Erősítse meg és integrálja a szociális ellátást – a vonatkozó szociális szolgáltatásokat is beleértve – és az aktív munkaerő-piaci intézkedéseket, különösen azokat, amelyek a tartósan munkanélküli személyeket és a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalokat célozzák. Terjessze ki a hátrányos helyzetű csoportoknak – ideértve a romákat is – nyújtott minőségi oktatást. Javítsa az egészségügyi mutatókat és az egészségügyi rendszer hatékonyságát a hozzáférés és a finanszírozás javítása révén. A szociális partnerekkel konzultálva határozza meg a minimálbér-megállapításra vonatkozó iránymutatásokat és kritériumokat. Javítsa az általános minimumjövedelmi rendszer kiterjedtségét és megfelelőségét.
4. Reformálja meg a fizetésektelenségi keretszabályokat, hogy felgyorsítsa a behajtási és vitarendezési eljárásokat, és javítsa azok hatékonyságát és átláthatóságát. Növelje a bíróságok fizetésektelenségi eljárásokkal kapcsolatos kapacitását. Erősítse meg a közbeszerzési hatóság és az ajánlatkérők kapacitását, és javítsa a közbeszerzési eljárások menetét és ellenőrzését, mindenekelőtt azáltal, hogy teljes mértékben végrehajtja a közbeszerzési ágazat fejlesztésére vonatkozó nemzeti stratégiát (2014–2020). Gyorsítsa fel az e-közbeszerzés bevezetését.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Belgium 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Belgium 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/09)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az éves növekedési jelentés prioritásait az Európai Tanács 2016. március 17–18-án elfogadta. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Belgiumot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra irányuló ajánlást is. Az ajánlást az Európai Tanács 2016. február 18–19-én jóváhagyta, majd a Tanács 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Belgium pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságainak szoros összefonódására, Belgiumnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Belgiumra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások kapcsán Belgium által elért eredményeket, és az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

a következtetésre jutott, hogy Belgiumban nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány. Az állami szektor magas adósságállományával társuló gyenge külső teljesítmény kockázatot jelenthet a jövőben. Mindazonáltal a legújabb fejlemények a versenyképesség javulására utalnak. A korrekciós intézkedések – a bérnövekedés mérséklése és a társadalombiztosítási költségek csökkentése – lelassították a munkaerőköltségek növekedését. Az államadósság nem csökken ugyan, de a rövid távú kockázatok visszafogottak tűnnek.

- (3) Belgium 2016. április 29-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozása figyelembe veszi a vonatkozó országspecifikus ajánlásokat. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben szükséges a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) A 2016. évi stabilitási program jelzi, hogy a menekültek 2015. évi és 2016. évi rendkívüli beáramlása és a 2016. évi rendkívüli biztonsági intézkedések jelentős költségvetési vonzattal járnak, és megfelelő módon igazolja ezen költségvetési többletterhek mértékét és jellegét. A bizottsági értékelés szerint 2015-ben a menekültekre fordított, figyelembe vehető többletkiadás a GDP 0,03 %-át tette ki, 2016-ban pedig ezen felül a menekültekhez kapcsolódó kiadások terén a GDP 0,17 %-ára, a biztonsági intézkedések terén pedig a GDP 0,12 %-ára becsülhető a költségvetési vonzat. E többletkiadások figyelembevételét az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott rendelkezések lehetővé teszik, tekintettel arra, hogy a menekültek beáramlása, valamint a terrorveszély kivételes esemény, amelynek hatása a belga államháztartásra jelentős, a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való ideiglenes eltérés engedélyezése pedig nem veszélyezteti a fenntarthatóságot. A középtávú költségvetési célhoz vezető előírt 2015. évi kiigazítás tehát a menekültekkel kapcsolatos többletköltségek figyelembevétele érdekében csökkent. 2016 tekintetében figyelembe vehető összegekre is kiterjedő végső értékelés a belgiami hatóságok által benyújtott tényleges adatok alapján, 2017 tavaszán készül majd el.
- (6) Belgium jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához és az átmeneti adósságszabály hatálya alá tartozik. A Bizottság 2016. május 18-án az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése alapján jelentést adott ki, mivel Belgium 2015-ben nem közelített kellő mértékben az adósságszabálynak való megfeleléshez. Az elemzés megállapítása szerint az adósságkritériumnak való megfelelés teljesítettnek tekinthető. A kormány a 2016. évi stabilitási program szerint az államháztartási egyenleget fokozatosan, a 2015-ben a GDP 2,6 %-át kitevő hiányról 2019-re a GDP -0,2 %-ára tervezi javítani. A módosított középtávú költségvetési cél – azaz a strukturális értelemben kiegyensúlyozott költségvetési pozíció – elérésére várhatóan 2018-ban kerül sor. Ugyanakkor az újraszámított strukturális egyenleg⁽²⁾ 2018-ra továbbra is a GDP 0,4 %-ának megfelelő strukturális hiányt mutat. A stabilitási program alapján a GDP-arányos államadósság a várakozások szerint 2016-ban 106,2 %-on tetőzik, majd ezt követően 2019-re 99,6 %-ra csökken. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A 2017-től tervezett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések azonban nem kellőképpen meghatározottak. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján fennáll a kockázata annak, hogy a javasolt kiigazítástól jelentős eltérés mutatkozik 2016-ban, valamint változatlan politikát feltételezve 2016–17-ben együttesen nagy. Amennyiben a menekültek rendkívüli mértékű beáramlásának és a rendkívüli biztonsági intézkedéseknek a költségvetési hatását kizárjuk az értékelésből, a 2016. évi előre jelzett eltérés már nem jelentős. Belgium az előrejelzés szerint 2016-ban nem fog eleget tenni az átmeneti adósságszabálynak, továbbá az átmeneti időszak végét követően, azaz 2017-ben nem fog megfelelni az adósságcsökkentési referenciaértéknek. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Belgium nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Következésképp 2016-ban és 2017-ben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítása érdekében.
- (7) A magas állami adósságállományhoz gyenge export- és versenyképességi teljesítmény társul. A külső teljesítmény 2000 óta romlik, amint azt a világgpiaci részesedés csökkenése mutatja, és súlyosbítja az, hogy az export főként

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

(2) A Bizottság által a stabilitási programban szereplő információk alapján, a közös módszertan szerint újraszámított strukturális egyenleg.

kevésbé dinamikus piacok felé irányul. Jóllehet a piaci részesedések terén tapasztalható negatív tendencia az elmúlt években megtorpant, a felhalmozott veszteség továbbra is jelentős. Az árversenynek jobban kitett piaci szegmensekre való szakosodás szintén gátolja az ország exportkapacitását. Ezt különösen nehéz összeegyeztetni az ország magas munkaerőköltségeivel. Az alacsony termelékenységnövekedés és mindenképp a gyors bérnövekedés eredményeképpen egészen a közelmúltig gyorsan emelkedett a fajlagos munkaköltség. A bérnövekedés a bérmegállapítási rendszer bizonyos jellemzőinek tudható be. Egyrészt, a reálbér-növekedés határát többször is túl magasan állapították meg. Másrészt az infláció ismétlődően meghaladta a várakozásokat és a szomszédos országok inflációját. A Belgium és a szomszédos országok maginflációs rátájában mutatkozó strukturális különbség oka főként a nagyobb ár-növekedés a szolgáltatások esetében, valamint a kiskereskedelmi piac optimálistól elmaradó működése. Ez az infláció az automatikus bérindexálás általános gyakorlata révén bérnövekedésben csapódott le. Ezek a tényezők együttesen aláásták a nagymértékben koordinált bérmegállapítási rendszer hatékonyságát. A versenyképesség csökkenésének és annak az exportteljesítményre és a foglalkoztatásra gyakorolt negatív hatásának visszafogása érdekében a belga hatóságok az elmúlt években beavatkoztak a bérmegállapítás folyamatába. Bérnövekedést mérséklő intézkedéseket vezettek be, többek között a reálbér-növekedés korlátozását és a bérindexálási rendszerek felfüggesztését. Emellett folyamatban van a társadalombiztosítási hozzájárulások csökkentésének jogszabályban való rögzítése. Ugyanakkor a kiigazítás tartósságának biztosítása érdekében szükség van a bérmegállapítás keretének strukturális reformjára, az elmúlt évek tanácsi ajánlásaival összhangban. Jóllehet a kormányának szándékában áll felülvizsgálni a foglalkoztatás előmozdításáról és a versenyképesség megőrzéséről szóló 1996. évi törvényt, amely alapján a szociális partnerek két évente megállapítják a bérnormát, eddig azonban kevés előrehaladás történt. A bérek és a termelékenység közötti formálisabb kapcsolat biztosítása segítené megszilárdítani a közelmúltban elért eredményeket és megelőzni a múltbéli problémák visszatérését.

- (8) Történt némi előrelépés a munkaerőpiac általános működése terén. Az adóék csökkentésére és a munkanélküli-járadék rendszerének módosítására irányuló intézkedésekkel megerősítették a munkavállalás ösztönzőit. Mindazonáltal az egyes népességcsoportok közötti számottevő foglalkoztatási különbségek továbbra is a munkaerő krónikus kihasználatlanságát eredményezik, különösen az alacsony képzettségűek, a fiatalok, az idősebbek és a migráns háttérrel rendelkezők körében. Ezen túlmenően a munkaerő-piaci belépéskor vagy újbóli belépéskor alkalmazott marginális adókulcsok inaktivitáshoz vezetnek és adócsapdát teremtenek a második keresők és az olyan sajátos háztartás-típusok számára, mint az egyedülállók és egyedülálló szülők. Fontos ezért az inaktivitásból vagy munkanélküliségből a foglalkoztatás felé való elmozdulás ösztönzésére irányuló szakpolitikák finomhangolása és végrehajtása. A társadalmi-gazdasági háttérhez kapcsolódó oktatási egyenlőtlenségek a legmagasabbak közt vannak az Unióban, és a gyenge oktatási mutatók részben magyarázzák a migráns háttérűek körében megfigyelhető gyenge munkaerő-piaci teljesítményt. A jelenleg bevezetés alatt álló oktatási reformok különösen a korai iskolaelhagyás kezelésére, valamint a kisgyermekkorú gondozás és nevelés javítására irányulnak. Az érintett hatóságok emellett a szakképzési rendszer minőségét és relevanciáját is javítani kívánják. Ezek a reformok elősegíthetik a tudásintenzív és egyre inkább szolgáltatásközpontú gazdaságra való zökkenőmentesebb átállást, és enyhíthetik bizonyos foglalkozások esetében a készségkereslet és -kínálat közötti eltérést és a tartós munkaerő-hiányt. Ezen túlmenően az idősebb munkavállalók nagyon alacsony aktivitási és foglalkoztatási rátája a tevékeny időskort ösztönző, és az idősebb munkavállalók iránti munkaerő-piaci keresletet támogató szakpolitikát kíván meg. Végül indokoltak lehetnek a munkavállalást megkönnyítő kiegészítő adóügyi intézkedések.
- (9) A külső versenyképesség nem költségalapú dimenziója terén továbbra is jelentős javulás lenne elérhető. A jelenlegi jóléti szintek megőrzése és fokozása érdekében nagyobb hangsúlyt kell fektetni a termelékenység növelésére és a tudásalapú tőkébe való befektetésre. Ennek érdekében tartósan el kell mozdulni az értékláncon belül a magasabb pozícióban lévő termékek és az azokhoz kapcsolódó szolgáltatások felé, ehhez pedig jobb teljesítményt kell nyújtani az innováció és a K+F eredményeinek hasznosítása terén. Kiváló minőségű állami kutatási rendszere ellenére Belgiumban viszonylag kevés a gyorsan növekvő vállalkozás az innovatív ágazatokban. Ezen túlmenően az üzleti klímát rontják az adminisztratív és a szabályozásból eredő terhek, amelyek gátolják vállalkozások létesítését és bővítését. A részesedésre vonatkozó követelmények és a szavazati jogokra, a jogi formára és a több ágazatot átfogó tevékenységekre vonatkozó korlátozások visszafogják az üzleti szolgáltatások piaci dinamizmusát. A kiskereskedelmi ágazatban ugyanilyen hatással vannak a működésre vonatkozó korlátozások, és az arra vonatkozó korlátozások, hogy a kiskereskedők hol létesíthetnek telephelyet. Hiányosságok mutatkoznak továbbá az igazságszolgáltatási rendszer hatékonysága terén, mivel igen alacsony az információs és kommunikációs technológiák elterjedtsége. Ezek a tényezők együtt jelentős akadályt állítanak a magánszféra beruházásai elé. Az elvártól elmaradó infrastruktúra és a tartósan fennálló szűk keresztmetszetek szintén aláássák a termelékenység növekedését és a beruházásokat. A közlekedési hálózat terén a legsúlyosabb a beruházási hiány. Belgium földrajzi helyzete, amelyhez nemzetközi szervezetek jelenléte társul, lehetővé tette az ország számára, hogy odavonzzon számos elosztóközpontot, logisztikai bázist és különböző vállalatok nemzetközi központját. Ugyanakkor egyre nagyobb problémát jelent a csúcsidőbeli forgalmi torlódás, amely kevésbé vonzóvá teszi az országot a külföldi befektetők számára, és jelentős gazdasági és környezeti költségekkel jár. Belgium várhatóan elmarad a üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére vonatkozó 2020-as céljától is, és súlyos légszennyezési problémákkal küzd. Mivel igen magas a gazdasági tevékenység koncentrációja a főváros körül és a kikötők környékén, a legsürgetőbb feladat az alapvető vasúti és közúti infrastruktúra fejlesztése, és a fő gazdasági központok közötti hiányzó kapcsolatok megteremtése. Ugyanakkor fontos kezelni a csúcsidőbeli

torlódást: javítani kell a tömegközlekedési szolgáltatásokat, optimalizálni kell a forgalomirányítást, valamint meg kell szüntetni a piac torzulásait és az olyan káros adóügyi ösztönzőket, mint például a céges autók kedvezményes adója.

- (10) Egy másik kihívás a belföldi villamosenergia-termelés megfelelősége és általánosságban az energiaellátás biztonsága. A több nukleáris létesítményben tapasztalt, előre nem tervezett üzemszünet aggályokat vetett fel annak kapcsán, hogy miként biztosítható az egyensúly a villamosenergia-kereslet és -kínálat között, az atomenergia-ról való átállás többször is módosított ütemterve pedig olyan környezetet teremtett, amely nem kedvez a hosszú távú befektetési döntéseknek. Ezt tükrözi a nagyobb mértékű import és az energiaellátás egyre inkább veszélyben lévő biztonsága. Noha a rövid távú ellátási kockázatok csökkentek, a hosszabb távú beruházási igények még mindig számottevőek. A jelentős új belföldi termelési kapacitás és az összeköttetések mellett intelligens energiahálózatokra van szükség a keresletoldali szabályozás kialakítása érdekében. Az energiaágazatbeli nagy projektek jelentős átfutási ideje és az elkövetkező évtizedben a helyettesítő kapacitás iránti megnövekedett igény miatt gyors intézkedésre van szükség, különösen az alkalmas jogi keret formájában, amely elősegíti a termelőkapacitás növelését.
- (11) Belgium tett némi előrelépést az adórendszer megreformálásában, főként az adóknak a munkáról az egyéb adóalapokra történő áthelyezésével, ami fokozatosan csökkenti a munka adóékét. A személyi jövedelem adóztatásának és a munkáltatók társadalombiztosítási költségeinek csökkentése szintén hozzájárul a rés szűkítéséhez. Ettől függetlenül az adórendszer továbbra is összetett, amelyben a különös mentességek, levonások és csökkentett adókulcsok erodálják az adóalapokat. Ezek némelyike bevételkieséssel, gazdasági torzulásokkal és számottevő adminisztratív teherrel jár. Emellett az adórendszer átalakítása költségvetési szempontból nem tűnik semlegesnek. Az adórendszer kialakítása terén továbbra is jelentős javulás lenne elérhető az adóalapok további szélesítésével, ami alacsonyabb adókulcsokat tenne lehetővé, és kevesebb lenne a torzulás. A szennyezéshez, a torlódásokhoz és az üvegházhatásúgáz-kibocsátáshoz hozzájáruló vállalati autók és üzemanyagkártyák jelenlegi kedvező adóügyi megítélése miatt jelentős potenciál rejlik a „zöld” adóreformban.
- (12) Az elmúlt években Belgium jelentős előrelépést tett nyugdíjrendszerének reformja terén. A nyugdíjkorhatár emeléséről, a korhatár előtti nyugdíj feltételeiről és a hozzátartozói nyugdíjról szóló, 2015. augusztus 10-i törvény új alsó korhatárt és kötelező szolgálati időt vezet be a rendes nyugdíjak esetében. Mindazonáltal még az újabb reformokat követően is jelentős marad a nyugdíjkiadások előre jelzett növekedése. A nyugdíjkorhatárnak a várható élettartamhoz való automatikus hozzáigazítása, ahogyan azt korábban javasoltuk, csökkentené a közép- és hosszú távú fenntarthatósági kockázatokat. E tekintetben a kormány bejelentette, hogy egy kreditalapú nyugdíjrendszert tervez bevezetni, amely a demográfiai változásokat figyelembe vevő automatikus kiigazítási mechanizmust tenne lehetővé. Ezeket a kérdéseket továbbra is szoros figyelemmel kísérjük az európai szemeszter keretében.
- (13) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Belgium gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Belgiumnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható belga költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.
- (14) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot. Véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

AJÁNLJA, hogy Belgium 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A középtávú költségvetési cél elérése érdekében 2016-ban és 2017-ben hajtson végre a GDP legalább 0,6 %-ának megfelelő mértékű éves költségvetési kiigazítást. A rendkívüli bevételeket használja fel az államháztartás adósságának csökkentésére. Fogadjon el érvényesíthető megállapodást arról, hogy a költségvetési célok megvalósítása hogyan oszoljon meg a kormányzat egyes szintjei közötti. Egyszerűsítse az adórendszert és szüntesse meg a torzító hatású adókiadásokat.
2. A szociális partnerekkel konzultálva hajtsa végre a foglalkoztatás előmozdításáról és versenyképesség megőrzéséről szóló 1996. évi törvény tervezett felülvizsgálatát. Gondoskodjon arról, hogy a bérek a termelékenységnek megfelelően alakulhassanak. Biztosítsa a munkaerő-piaci aktivizálási politikák hatékonyságát. Lépjen előre az oktatási és szakképzési reformok terén, és nyújtson képzési támogatást a hátrányos helyzetű csoportoknak, különösen a migráns háttérű személyeknek.
3. Növelje az innovációs kapacitást, mindenekelőtt a tudásalapú tőkébe való befektetés előmozdításával. Fokozza a versenyt az üzleti szolgáltatások ágazatában és a kiskereskedelmi ágazatban az indokolatlan operatív és letelepedési korlátozások megszüntetésével. Kezelje a közlekedési infrastruktúrába és az energiatermelő kapacitásokba való beruházások hiányát.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Hollandia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Hollandia 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/10)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2015. november 26-án elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Hollandiát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon elfogadott egy az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is. Az ajánlást az Európai Tanács 2016. február 18–19-én jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Hollandia pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságai közötti szoros összefonódásra, Hollandiának gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Hollandiára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Hollandia által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Hollandiában makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Alapvető fontosságú a háztartások igen jelentős mértékű

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

adósságállományának kezelése. A folyó fizetési mérleg magas és tartósan fennálló többlete – amely a gazdaság strukturális jellemzőit és a nem pénzügyi vállalatokra vonatkozó szakpolitika alakítását tükrözi – továbbra is kihívást jelent, többek között az euroövezet más tagállamaira átgűrűző hatások miatt is.

- (3) Hollandia 2016. április 28-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontokra figyelemmel a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Hollandia jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciók ágához és az átmeneti adósságszabály hatálya alá tartozik. A 2016. évi stabilitási program alapján a kormány arra számít, hogy az államháztartás egyenlege fokozatosan javul, és 2019-ben a GDP 0,1 %-ának felel majd meg. Ugyanakkor a kormány 2016-ban az újraszámított strukturális egyenleg⁽²⁾ vonatkozásában a GDP -1,4 %-ának megfelelő romlást, majd ezt követően javulást tervez. A középtávú költségvetési cél – azaz a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiány – elérését Hollandia 2019-re tervezi. Ugyanakkor az újraszámított strukturális egyenleg alapján a középtávú költségvetési cél már 2018-ra elérhető lenne. A stabilitási program alapján a GDP-arányos államadósság a várakozások szerint 2016-ban eléri a GDP 65,4 %-ának megfelelő értéket, majd ezt követően 2019-re fokozatosan a GDP 58,9 %-ára csökken. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése szerint Hollandia esetében fennáll a kockázata annak, hogy az ország változatlan politika mellett 2016-ban, valamint 2016 és 2017 során együttesen némileg eltér majd a prevenciók ág követelményeitől. Hollandia 2016-ban várhatóan eleget fog tenni az átmeneti adósságszabálynak, és az átmeneti időszak lejártát követően, 2017-ben meg fog felelni az adósságcsökkentési referenciaértéknek is. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint Hollandia várhatóan nagyjából meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Mindazonáltal további intézkedésekre lesz szükség ahhoz, hogy az ország mind 2016-ban, mind 2017-ben megfeleljen a követelményeknek.
- (6) A foglalkoztatás terén a közelmúltban tapasztalt növekedés teljes mértékben annak tulajdonítható, hogy nőtt a határozott idejű szerződéssel foglalkoztatottak, valamint az önfoglalkoztatók száma. Bár Hollandia intézkedéseket tett a probléma megoldására, átfogóbb megközelítésre van szükség. Mivel csak a munkavállalók csekély részének sikerül határozott időre szóló munkaviszony helyett olyan állásban elhelyezkednie, amely határozatlan idejű munkaszerződést kínál, továbbra is fennáll a munkaerő-piaci szegmentáció veszélye. A határozott idejű szerződések magas és egyre növekvő arányának hátterében az áll, hogy a határozott és a határozatlan idejű szerződések között komoly különbségek mutatkoznak a munkahelyvédelmi rendelkezések terén. Az önfoglalkoztató, alkalmazottakkal nem rendelkező vállalkozók körében gyakoribb, hogy nem rendelkeznek megfelelő biztosítással a munkaképtelenség és a munkanélkülivé válás esetére, és alulbiztosítottak a nyugdíj szempontjából is, ami hosszú távon hatással lehet a szociális biztonsági rendszer fenntarthatóságára. Hollandia több olyan intézkedést hozott, amely csökkentette a határozatlan és határozott idejű szerződések közötti különbségeket. A kedvező adózási szabályok mellett az a tény, hogy nem kell megfizetni bizonyos társadalombiztosítási költségeket, még mindig pénzügyi ösztönzést jelent az önfoglalkoztatásra.
- (7) A háztartások magas eladósodottságának kezelése terén a legnagyobb kihívást a lakáspiac jelenti, ahol az évtizedek során kialakult merev rendszer és a torzító ösztönzők formálják az ingatlanfinanszírozási és ágazati megtakarítási mintákat. Az a tendencia, hogy a háztartások az ingatlantulajdont további bruttó jelzáloghitel-adósságok felhalmozására használták fel, a régóta fennálló adóügyi ösztönzőkre, például a jelzáloghitel-kamatok adóból való levonhatóságára vezethető vissza. 2012 óta számos intézkedést hajtottak végre, amelyek részben megoldást jelentettek az említett problémára, ám az intézkedéseket nem gyorsították fel a 2015. évi tanácsi ajánlásnak megfelelő mértékben. A magánbérlemények jól működő piacának kialakulását korlátozzák a lakásszektor egyéb alszegmenseiben biztosított támogatások. A szociálislakás-szegmens az egyik legnagyobb az Unióban, ugyanakkor ezeket a lakásokat nem mindig sikerül ténylegesen a valóban rászorulóknak számára odaítélni. A szociálislakás-szegmensben bevezették a lakbérek jövedelem alapján történő, nagyobb mértékű differenciálását. A lakásszövetkezeteknek külön kell választaniuk az általános gazdasági érdekű tevékenységeket (például

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

(2) A Bizottság által a stabilitási programban szereplő információk alapján, a közös módszertan szerint újraszámított strukturális egyenleg.

a szociális lakhatást) a többi tevékenységtől. Mivel a lakbérek jövedelemhez való igazítása révén Hollandiának sikerült a szociálislakás-piacon néhány torzító ösztönzőt megszüntetnie, a 2015. évi ajánlás vonatkozó részét illetően a helyzet nyomon követésére kell összpontosítani. Ugyanakkor a lakáspiac továbbra is meglehetősen torz, és hozzájárul a háztartások túlzott eladósodásához, így e problémák megoldásához további előrelépésre van szükség.

- (8) Az ingatlanpiac torzulásai mellett a nyugdíjrendszer második pillérébe befizetett kötelező, nem adójellegű hozzájárulások is befolyásolják a háztartások rendelkezésre álló jövedelmét. A nyugdíjrendszer második pillére a minőség és megfelelés tekintetében jól teljesít, ugyanakkor hiányosságok mutatkoznak a generációk közötti méltányosság, az átláthatóság és a gazdasági sokkokkal szembeni ellenálló képesség tekintetében. Az elmúlt években a nyugdíjrendszer fenntarthatósága javult azáltal, hogy a nyugdíjkorhatár 2021-ig 67 évre emelkedik, majd azt követően a várható élettartamhoz igazodik. A nyugdíjjárulékok általában átlagosan mérséklődtek azt követően, hogy csökkentették az adómentes felhalmozás maximális rátáját. A költségeknek és kockázatoknak az indexálásra és a pénzügyi pufferekre vonatkozóan elfogadott szabályokon (pénzügyi értékelési keret) túlmutató, generáción belüli és generációk közötti megfelelő elosztása hozzájárulna ahhoz, hogy a háztartások pénzügyi eszközeiket a növekedést ösztönző módon használják fel. A kormány bejelentette, hogy a szociális partnerek bevonásával alapjaiban meg kívánja reformálni a második nyugdíjpillért, hogy a rendszer átláthatóbbá és biztosításmatematikai szempontból méltányosabbá váljon.
- (9) A gazdasági válság alatt jelentősen visszaestek a beruházások, és a korábbi szint azóta csak részben állt helyre. A beruházások egész gazdaságra jellemző csökkenése erős ciklikus jelleget mutat, amit a lakáspiaci visszaesés és a költségvetési konszolidációra irányuló döntések váltottak ki. A beruházások előtt álló akadályok ugyan nem tűnnek jelentősnek, az építőiparban és a megújuló energia területén eszközölt beruházások alacsony szintje a jelek szerint a piaci bizonytalansághoz és a szabályozási tényezőkhöz kapcsolódik. A hitelnyújtás feltételeinek javulása ellenére az új hitelek felvételéhez kapcsolódó kockázatok a jelenlegi pénzügyi környezetben növekedtek. A K+F-re fordított állami kiadások 2014 óta csökkenő tendenciát mutatnak, és a K+F-re irányuló magánkiadások is alacsonyak maradtak. Ezért 2015-ben a Tanács azt ajánlotta, hogy Hollandia mozdítsa el az állami kiadásokat a K+F beruházások támogatása felé, és törekedjen a K+F-re irányuló magánkiadások szintjének javítására. A K+F-re irányuló állami és magánkiadások szintje az iskolázottság, a tudományos eredmények és a gazdasági fejlődés szintjével összehasonlítva alacsony.
- (10) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Hollandia gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Hollandiának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható nemzeti költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.
- (11) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az alábbi 1. ajánlás tükrözi.
- (12) A Bizottság által elvégzett részletes felülvizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a nemzeti reformprogramot és a stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 3. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Hollandia 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Korlátozza a középtávú költségvetési céltól való eltérést 2016-ban és érjen el a GDP 0,6 %-ának megfelelő mértékű éves költségvetési kiigazítást 2017-ben. Az állami kiadások meghatározása során fordítson kiemelt figyelmet a kutatási és fejlesztési beruházások fokozottabb támogatására.
2. Szüntesse meg a munkavállalók határozatlan idejű szerződés keretében való foglalkoztatása előtt továbbra is fennálló akadályokat, és segítse elő, hogy határozott idejű szerződéses munkaviszony helyett egyre többen dolgozhassanak határozatlan időre szóló munkaviszony keretében. Kezelje az alkalmazottakkal nem rendelkező önfoglalkoztatók számának erőteljes növekedését, ideértve az önfoglalkoztatásnak kedvező adózási torzulások – a vállalkozói létet nem veszélyeztető – csökkentését, valamint segítse elő az önfoglalkoztatók megfizethető szociális védelemhez való hozzáférését.

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

3. Tegyen intézkedéseket annak érdekében, hogy a nyugdíjrendszer második pillére átláthatóbbá, a különböző generációk számára méltányosabbá és a megrázkódtatásokkal szemben ellenállóbbá váljék. Hozzon intézkedéseket a lakáspiac fennmaradó torzulásainak és a háztartások túlzott eladósodásának csökkentésére, különösen annak révén, hogy csökkenti a jelzáloghitel-kamatok adóból való leírhatóságát.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Észtország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Észtország 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/11)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács 2016. március 17–18-án jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Észtországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra irányuló ajánlást is. Az ajánlást az Európai Tanács 2016. február 18–19-én jóváhagyta, majd a Tanács 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Észtország pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságainak szoros összefonódására, Észtországnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) Az Észtországra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Észtország által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Észtországban nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

- (3) Észtország 2016. április 28-án benyújtotta 2016. évi stabilitási programját, 2016. március 10-én pedig 2016. évi nemzeti reformprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben szükséges a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Észtország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozik. 2016. évi stabilitási programjában a kormány a 2016–2018-as időszak során a GDP mintegy 0,5 %-át kitevő államháztartási hiánnyal számol, amely a későbbiekben kiegyensúlyozódik. Strukturális értelemben véve Észtország továbbra is teljesíti a középtávú költségvetési célt – azaz a strukturális egyenleget – a programidőszak egésze alatt. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság mértéke a várakozások szerint a GDP körülbelül 10 %-án marad 2017-ben, majd a GDP körülbelül 9,5 %-ára csökken 2020-ban. A fenti költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2016-ra megalapozott, 2017-re vonatkozóan azonban optimista. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg várhatóan a 2015-ben a GDP 0,6 %-ának megfelelő többlet után 2016-ban költségvetési egyenleget, majd 2017-ben a GDP 0,2 %-át kitevő kisebb hiányt ér el, ami úgy tekinthető, hogy közel marad a középtávú költségvetési célhoz. A további eltérések értékelése annak a követelménynek a mentén történik majd, hogy a strukturális egyenleget a középtávú költségvetési célnak megfelelő szinten kell tartani. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint Észtország várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (6) Észtország komoly lépéseket tett a munkaerőpiaci részvétel javítására, többek között a munkaképességgel összefüggő reform végrehajtása révén. A szóban forgó reform, amely 2016 januárjában lépett hatályba, és amelynek teljes körű végrehajtása 2017 januárjától várható, összességében véve növelni fogja a munkaerő-kínálatot. Kihívást jelent majd azoknak a reintegrációját elősegíteni, akik hosszabb időre kiszorultak a munkaerő-piacról. A munkaképességgel összefüggő reform kedvezményezettjeit a munkaerőpiacra lépésben és a munkaerő-piacon maradásban segítő új aktív munkaerőpiaci intézkedések születtek, és emellett változásokat vezettek be a pénzügyi támogatási rendszerben.
- (7) Észtország intézkedéseket hozott a munkavállalás ösztönzése terén azáltal, hogy valamennyi jövedelmi csoport esetében – az alacsony jövedelmű munkavállalókat is beleértve – csökkentette a munka adóterhét. Mindez hozzájárulhat ahhoz, hogy Észtországban az uniós átlagnál alacsonyabb a munkanélküliségi ráta és magasabb az alacsony szakképzettségű munkavállalók foglalkoztatási rátája. A már elfogadott intézkedések között szerepel egy 2017-től tervezett további adó-visszatérítés az alacsony jövedelmű munkavállalók számára. Ez ugyanakkor magas tényleges marginális adókulcsokat eredményez, ami adócsapda kialakulásával és a „zsebbe fizetés” gyakorlatának ösztönzésével fenyeget. Ezeknek az intézkedéseknek a hatása csak értékelésüket követően lesz ismert.
- (8) Az egész életen át tartó tanulásra vonatkozó 2020-as stratégia, valamint a 2015–2018-as időszakra szóló szakképzési program végrehajtása segített növelni a szakképzésben való részvételt, valamint annak jelentőségét a munkaerőpiacon. A tanulószereződéses gyakorlati képzésen és szakképzésben részt vevő tanulók aránya várhatóan nőni fog, azonban a szakképzésekről lemorzsolódók aránya továbbra is aggodalomra ad okot.
- (9) A 0–3 évesek számára rendelkezésre álló kisgyermekkorai nevelési és gondozási férőhelyek mennyisége még mindig nem elégséges, de évente újabb helyek jönnek létre, így javul a helyzet.
- (10) A nemek közötti bérszakadék a 2014-ben 28,3 %-ot kitevő mértékkel Észtországban a legmagasabb az Unióban. Ez azzal a kockázattal jár, hogy a nők potenciálját nem használják ki teljes körűen. A nemek közötti bérszakadék

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

egyéb tényezők mellett a munkaerőpiacon fennálló foglalkoztatási és ágazati nemi szegregációnak, a magánszektor béreit érintő átláthatóság hiányának és a nők pályafutásában gondozási feladataik miatt bekövetkező hosszabb megszakításoknak tudható be. A kormány bejelentett egy sor intézkedést a nemek közötti bérszakadék kezelésére. Az egyelőre elfogadás és végrehajtás előtt álló tervezett intézkedések célja többek között az adatgyűjtés javítása, a munkaügyi felügyelőségek megbízása annak nyomon követésével, hogy a munkáltatók miként tartják be az egyenlő díjazás elvét, a bérek átláthatóságának előmozdítása, az apák ösztönzése arra, hogy a szülői szabadság egy részével ők éljenek, valamint a gyermekgondozási létesítményekhez való hozzáférés javítása. A 2016–2023-as időszakra szóló jóléti terv a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó célokat is megfogalmaz olyan intézkedésekkel, mint a munkaerőpiacon fennálló nemi szegregáció kezelése és a sztereotípiák leküzdése. A tervek szerint az intézkedések csökkenteni fogják a családok gondozási terheit, és a gondozókat bevonják a munkaerőpiacra, ami várhatóan kedvező hatással lesz majd a nők munkaerőpiaci részvételére.

- (11) Észtországban nem minden településen van biztosítva a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés, és továbbra is kihívást jelent a például a közlekedés, az oktatás, az idősek tartós ápolása-gondozása és egyéb szociális szolgáltatások terén helyben nyújtott színvonalas szolgáltatások biztosítása. 2016 márciusában a kormány benyújtotta a parlamentnek a közigazgatási reformról szóló, a helyi önkormányzati reform előtt utat nyitó törvény tervezetét. A reform önkéntes és kormányzat által kezdeményezett összefonódásokkal is számol az elérhető és színvonalas szolgáltatások kínálata, valamint a hatékonyabb és kompetensebb kormányzás biztosítása érdekében. A módosított szociális jóléti törvény kilenc szociális szolgáltatásra vonatkozóan határoz meg minimumkövetelményeket, de végrehajtását az önkormányzatok szolgáltatásnyújtás terén jelentkező hiányosságai miatt kockázat övezi. A javasolt helyi önkormányzati reform elfogadása még nem történt meg.
- (12) Észtországban az egyik legmagasabb mind a magán-, mind a közszektorbeli beruházások GDP-hez viszonyított aránya. Ugyanakkor a beruházási környezet további javítása terén még kihívások előtt áll az ország. Észtország lépéseket tett a „Tudásalapú Észtország” elnevezésű kutatási-fejlesztési és innovációs stratégiának és a vállalkezési növekedési stratégiának a végrehajtására, amelyek együtt alkotják az ország intelligens szakosodásra vonatkozó keretét. A szóban forgó stratégiák közötti megfelelő szinergiák biztosítása elősegítheti a magánszektorbeli kutatási-fejlesztési és innovációs beruházásokat, különösen azért, mert a vállalkozások kutatási és technológiai beruházásainak aránya 2014-ben a GDP 0,6 %-ára csökkent, és valószínűtlen, hogy Észtország 2020-ban elérje a GDP 3 %-át kitevő kutatási-fejlesztési és innovációs célját. Korlátozott a kutatási intézményekkel együttműködő vállalkozások száma, ami a szabadalmi bejelentések alacsony szintjével jár. Mindeközben úgy tűnik, hogy Észtországban a gyártott áruk exportjának általános kerete az elmúlt években elmozdult az alacsonyabb értékű áruk irányába. A munkaerő és a szakképzett munkaerő hiánya gátat szabhat a csúcstechnológiai ágazatokban megvalósuló nagyobb beruházásoknak.
- (13) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elvégezte Észtország gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Észtországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható észt költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1. és 2. ajánlás tükrözi.
- (14) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot, és azt a véleményt fogalmazta meg, hogy Észtország várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek,

AJÁNLJA, hogy Észtország 2016-ban és 2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Gondoskodjon magas színvonalú közszolgáltatások – különösen szociális szolgáltatások – biztosításáról és az azokhoz való hozzáférésről helyi szinten, többek között a javasolt helyi önkormányzati reform elfogadása és végrehajtása által. Hozzon és hajtson végre intézkedéseket a nemek közötti bérszakadék szűkítésére, beleértve azokat, amelyek a jóléti tervben szerepelnek.

2. Mozdítsa elő a magánberuházásokat a kutatás-fejlesztés és innováció területén, többek között az egyetemek és a vállalkozások közötti együttműködés megerősítése révén.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Magyarország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Magyarország 2016. évi konvergenciaprogramját**

(2016/C 299/12)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Magyarország azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (2) A Magyarországra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Magyarország által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Magyarországon nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány. Bár a külső adósságból adódó számottevő refinanszírozási igény és a nemteljesítő hitelek aránya továbbra is problémát jelent, a külső és belső kötelezettségekhez kapcsolódó kockázatok csökkentek.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

- (3) Magyarország 2016. április 29-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi konvergencia-programját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) A konvergenciaprogram szerint a menekültek rendkívüli beáramlása jelentős költségvetési vonzattal jár, és egy május 6-i kiegészítés megfelelő módon igazolja ezen költségvetési többletterhek mértékét és jellegét. A bizottsági értékelés szerint a figyelembe vehető többletkiadás 2015-ben a GDP 0,04 %-ának felelt meg, míg 2016-ra további többletköltség egyelőre nem várható. E többletkiadások figyelembevételét az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott rendelkezések lehetővé teszik, tekintettel arra, hogy a menekültek beáramlása kivételes esemény, amelynek hatása a magyar államháztartásra jelentős, a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való ideiglenes eltérés engedélyezése pedig nem veszélyezteti a fenntarthatóságot. A középtávú költségvetési célhoz vezető előírt 2015. évi kiigazítás tehát a költségek figyelembevétele érdekében csökkent. 2016 tekintetében a figyelembe vehető összegekre is kiterjedő végleges értékelés a magyar hatóságok által benyújtott tényleges adatok alapján 2017 tavaszán készül el.
- (6) Magyarország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához és az adósságszabály hatálya alá tartozik. 2016. évi konvergenciaprogramja alapján a kormány azt tervezi, hogy az államháztartási hiány 2017-re a GDP 2,4 %-ára emelkedik, majd 2020-ig fokozatosan 1,2 %-ra csökken. A kormány a strukturális egyenleg fokozatos javítását tervezi a felülvizsgált középtávú költségvetési cél – a GDP 1,5 %-ának megfelelő strukturális hiány – 2019-re történő elérése érdekében. Az újrászámított ⁽²⁾ strukturális hiány azonban továbbra is meghaladná a középtávú költségvetési célt. A konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság a 2015. évi 75,3 %-ról várhatóan fokozatosan csökkenteni fog, és 2020-ra 65 % alá süllyed. Az ezen költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2017-ig jórészt megalapozott, később fokozottan optimistává válik. A 2017-től tervezett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések nem kellőképpen meghatározottak, különösen a 2017 utáni időszak tekintetében. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján nagy a kockázata annak, hogy az előírt kiigazítástól jelentős eltérés mutatkozik 2016-ban, valamint változatlan politikát feltételezve 2016–17-ben, e két évet együttesen tekintve. Magyarország ugyanakkor az előrejelzések szerint 2016-ban és 2017-ben megfelel az adósságcsökkentési referenciaértéknek. A konvergenciaprogram értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Magyarország nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért mindkét évben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítására.
- (7) Az ország belső pénzügyi egyensúlyhiánya és a bankrendszer sérülékenysége csökkent, azonban továbbra is állnak fenn kihívások. Jelentős előrelépés történt a magánszektor – korábban többnyire devizában denominált – adósságállományának csökkentése terén. A háztartási hitelezés a fellendülés jeleit mutatta, de a vállalati hitelezés terén még nincs fordulat. A bankszektor jövedelmezősége fellendülésnek indult, amit a javuló gazdasági környezet és a bankokra kivetett adókkal kapcsolatos korábbi politika enyhülése is elősegít. A banki hitelezés ennek ellenére továbbra is visszafogott, noha a bankok tőkeerősek és likviditásuk magas. A legfőbb kihívás a bankok számára továbbra is a nemteljesítő hitelek magas arányának csökkentése, mivel ezek gátolják az új hitelkihelyezést, és rontják a nyereséget. Továbbra is jelentősek azok a függő kötelezettségekből eredő kockázatok, amelyek a bankszektorban az állami tulajdon növeléséből fakadnak.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁽²⁾ A Bizottság által a konvergenciaprogramban szereplő információk alapján, a közös módszertan szerint újrászámított strukturális egyenleg.

- (8) Az adópolitika és az adóigazgatás terén bekövetkezett közelmúltbeli jelentős javulás ellenére az ágazatspecifikus adók magyarországi alkalmazása továbbra is akadályozhatja a beruházásokat. Ezen adók szelektív jellege versenytorzulást okoz az ágazatok között. Bár sok más ágazatspecifikus adó változatlan maradt, a hitelintézetekre kivetett adó jelentősen csökkent, és az élelmiszerlánc-felügyeleti díj progresszivitása megszűnt. A munkát terhelő adóék az alacsony jövedelműek – különösen a gyermektelenek – esetében továbbra is nagy. Ez hátrányosan befolyásolhatja e személyek foglalkoztathatóságát, és akadályozhatja a beruházásokat. Az adóék csökkentésére történtek egyes intézkedések (beleértve a személyi jövedelemadó egységes adókulcsának egy százalékpontos csökkentését és a kétgyermekes keresők családi adókedvezményének megemelését). Az intézkedések ugyanakkor nem eléggé célzottak ahhoz, hogy jelentős hatással legyenek az alacsony jövedelműekre. Az adóztatás súlypontját a munkát terhelő adók helyett a növekedésre nézve kevésbé torzító területekre lehetne áthelyezni. Számos intézkedés történt az adószabályok betartásának javítására és a betartás költségeinek csökkentésére, bár ezek továbbra is magasak. Az elmúlt években tapasztalható javulás ellenére Magyarország még mindig kihívásokkal néz szembe az adóbehajtás hatékonysága tekintetében. A kormány bejelentette, hogy 2016-ban nagyobb intézményi reformot indít az adóigazgatás hatékonyságának fokozására.
- (9) A közbeszerzések terén fennálló verseny és átláthatóság előmozdítása tekintetében korlátozott előrelépés történt (elfogadták például az új közbeszerzési törvényt, amelynek uniós jogi megfelelőségének értékelésére még nem került sor), ugyanakkor a magánvállalkozásokat és a beruházásokat kiszámíthatatlan jogszabályi változások és adminisztratív terhek akadályozzák. A hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárások és az egyetlen pályázó részvételével lebonyolított eljárások magas száma azt mutatja, hogy a közbeszerzések terén még mindig alacsony a verseny szintje. 2016 májusában a kormány e-közbeszerzési stratégiát terjesztett elő. A stratégia végrehajtását, valamint a hatékonyság és az átláthatóság javítására gyakorolt hatását figyelemmel kell kísérni, és a korrupció kockázata továbbra is fennáll. Változtatásokra van szükség ahhoz, hogy a 2015–2018 közötti időszakra vonatkozó új Nemzeti Korrupcióellenes Program keretében hatékonyabban elejét lehessen venni a közintézményeken belüli korrupciónak és visszatartó erejű szankciókat lehessen alkalmazni. A kormány nem újította meg a 2013. évi bejelentővédelmi törvény felülvizsgálatára tett korábbi ígéretét, holott a törvényből hiányoznak a bejelentők megtorlással szembeni megfelelő védelmét szolgáló rendelkezések. A vagyonynyilatkozati rendszer felülvizsgálatára vonatkozóan a Nemzeti Korrupcióellenes Programban megfogalmazott tervek nem eléggé ambiciózusak, és egyes 2015-ben elfogadott új jogszabály-módosítások tovább korlátozták az információkhoz való nyilvános hozzáférést. Az adminisztratív terhek csökkentésére ugyan tett a kormány lépéseket, de a szolgáltatási ágazatokra vonatkozó szigorú magyar szabályozás és a volatilis szabályozási környezet továbbra is problémát jelent a vállalkozások számára, és így bizonytalanságot teremt a befektetők körében. A kiskereskedelmi ágazatban fennálló telephely-létesítési és működési korlátozások jelentősen akadályozzák a piacra lépést és a terjeszkedést. A magyar kiskereskedelmi árás a harmadik legnagyobb az Unióban, és az elmúlt évtizedben folyamatosan nőtt, míg az allokációs hatékonysági mutató a legalacsonyabbak között van az Unióban.
- (10) A legfrissebb magyarországi munkaerő-piaci folyamatok kedvezőek, és a munkanélküliség a válság előtti szintre esett vissza. A magánszektoron belül növekszik a munkahelyteremtés, de a munkanélküliség csökkentéséhez a közmunkaprogram is hozzájárul. Magyarországon ez a program a legfontosabb aktív munkaerő-piaci intézkedés. Költségvetési terhei az elmúlt öt évben több mint megkétszereződtek. Ugyanakkor úgy tűnik, hogy a program nem javítja kellő mértékben a résztvevők nyílt munkaerőpiacra történő visszailleszkedését. 2015 első felében a közfoglalkoztatásból sikeresen rendes munkába állók aránya 13,1 % volt, de a közfoglalkoztatást elhagyók mintegy 60 %-a 180 napon belül ismét visszatért a programba. Jelentős tehát annak a kockázata, hogy a résztvevők – különösen az alacsony képzettségűek és a hátrányos helyzetű régiókban élők – tartósan bentragadnak a rendszerben. Jóllehet a program a tartósan munkanélküliekre, az alacsony képzettségűekre és a hátrányos helyzetű térségeken élő munkanélküliekre irányul, 2015-ban a résztvevők 47 %-a közép- vagy felsőfokú végzettséggel rendelkezett. A közfoglalkoztatott munkanélküliek aránya a jól teljesítő munkaerőpiaccal rendelkező megyékben is jelentős. A nemzeti foglalkoztatási szolgálat közelmúltban végbement reformja valószínűleg csökkenti a szolgálat hatékonyságát. Mivel a szolgálat igazgatása adminisztratív szempontból rendkívül összetett – a szolgálattal összefüggő különböző ügyekben jelenleg négy minisztérium között oszlik meg a hatáskör –, ez jelentősen akadályozhatja a hatékony irányítást és a eredményorientáltság fokozását. Az álláskeresési járadék maximális időtartama (három hónap) a legrövidebb az EU-ban, és jóval rövidebb, mint amennyi idő az álláskeresők elhelyezkedéséhez átlagosan szükséges. A szegénységi mutatók javulnak, de még mindig magasak, főként a leginkább hátrányos helyzetűek – különösen a romák és a gyerekek – körében. A szociális segélyek megfelelősége és a támogatottak köre továbbra is kihívást jelent, és a közelmúltbeli reformok tovább szigoríthatják egyes ellátások igénybevételének feltételeit.
- (11) Az OECD 2012. évi nemzetközi tanulói teljesítménymérésén (PISA-felmérés) a magyar diákok átlagos teljesítménye az alapvető készségek terén nem érte el az uniós átlagot, és a gyengén teljesítők aránya 2009 és 2012 között növekedett. A társadalmi-gazdasági háttérnek és az iskola földrajzi elhelyezkedésének az oktatási teljesítményre gyakorolt hatása a legerősebbek között van az Unióban. Az oktatási rendszer szelektivitása mélyíti a különböző iskolatípusokba járó diákok közötti teljesítménykülönbségeket, és ezek a különbségek idővel egyre

nőnek. A jó minőségű többségi oktatásban való részvétel esélyegyenlőségének hiánya különösen akut probléma a romák esetében. A koragyermekkori nevelés kivételével – ahol az elmúlt években jelentős előrelépést sikerült elérni – a romák és nem romák közötti különbség a tanulmányok befejezése terén valamennyi oktatási szinten, azaz az alap-, a közép- és a felsőfokú oktatásban is nőtt. A korai iskolaelhagyás mértéke a romák körében továbbra is magas. Magyarország több intézkedést is bevezetett a gyenge teljesítmény hatékonyabb kezelése érdekében. Mindazonáltal ezeknek a végrehajtásáról nem áll rendelkezésre minden fontos részlet, így lehetséges hatásait nehéz megítélni. A befogadó többségi oktatást előmozdító rendszerszintű megközelítést még ki kell fejleszteni. A korai iskolaelhagyási stratégiára vonatkozóan bejelentett végrehajtási tervet még nem tették közzé. Az oktatás különböző formái és szakaszai közötti átmenet továbbra is nehéz, ezért a szakképzés közelmúltbeli reformjait úgy kell végrehajtani, hogy az az átmenet elősegítésére irányuljon.

- (12) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Magyarország gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Magyarországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható magyarországi költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi. A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a konvergenciaprogramot.
- (13) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a konvergenciaprogramot; véleményét⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik,

AZT AJÁNLJA, hogy Magyarország 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A középtávú költségvetési cél elérése érdekében – a jelentős eltérés nagy kockázatára tekintettel – a szükséges strukturális intézkedések meghozatalával hajtson végre 2016-ban a GDP 0,3 %-ának, 2017-ben pedig 0,6 %-ának megfelelő éves költségvetési kiigazítást, kivéve, ha a középtávú költségvetési cél ennél kisebb kiigazítással is teljesül.
2. Folytassa az ágazatspecifikus adók csökkentését, és csökkentse az alacsony jövedelműeket terhelő adóéket. A közbeszerzések terén e-közbeszerzéssel, a felhívások nagyobb mértékű közzétételével és a korrupció elleni keret további javításával erősítse az átláthatóságot és a versenyt. A korlátozó szabályozás korrigálásával és a kiszámíthatóság biztosításával javítsa a szolgáltatási és a kiskereskedelmi ágazatra vonatkozó szabályozási keretet.
3. Könnyítse meg a közmunkaprogramból az elsődleges munkaerőpiacra való áttérést, és erősítse meg az egyéb aktív munkaerő-piaci intézkedéseket. Javítsa a szociális segélyek és a munkanélküli ellátás megfelelőségét és a támogatottak körét. Hozzon intézkedéseket az oktatás eredményeinek javítására és a hátrányos helyzetű csoportok, különösen a romák inkluzív többségi oktatásban való részvételének növelésére.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Svédország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Svédország 2016. évi konvergenciaprogramját**

(2016/C 299/13)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Svédországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (2) A Svédországra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlásokat, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Svédország által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Svédországban makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. A magas és egyre növekvő lakásárakból adódóan a háztartások adósságállománya is magas és növekszik – ez a pozitív hiteláramlásokkal összefüggésben a rendezetlen korrekció kockázatával jár, ami a reálgazdaságot és a bankszektorot is érinti. Makroprudenciális szakpolitikai intézkedéseket hajtottak végre, amelyek azonban elégtelenek bizonyulhatnak. Továbbra is szakpolitikai hiányosságok figyelhetők meg a lakhatással kapcsolatos adózás, a jelzáloghitel-törlesztés, a lakáskínálat alakulása és a lakásbérleti piac terén.

- (3) Svédország 2016. április 28-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi konvergenciaprogramját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Svédország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciók ágához tartozik. 2016. évi konvergenciaprogramja értelmében a kormány a programidőszak egésze során a -0,4 %-os GDP-arányos államháztartási egyenleg elérésére, valamint a középtávú költségvetési cél – vagyis a GDP 1 %-ának megfelelő strukturális hiány – változatlan teljesítésére törekszik. A konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság 2016-ban várhatóan 42,5 %-ra mérséklődik, és a további csökkenés eredményeként 2019-ben 39,1 % lesz. A költségvetési előrejelzés alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv 2016-ig megalapozott, azt követően pedig óvatos. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg 2016-ban a GDP -0,5 %-ának, 2017-ben pedig a GDP -0,9 %-ának fog megfelelni, ami a középtávú költségvetési célt meghaladó mértéket jelent. Az esetleges jövőbeli eltérések értékelésekor azt a követelményt fogják alapul venni, hogy sikerült-e a strukturális egyenleget a középtávú költségvetési célnak megfelelő szinten tartani. A konvergenciaprogram értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint Svédország várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (6) Svédországban igen nagy a háztartások adósságállománya, és az elmúlt évtized során a leggyorsabban növekvők közé tartozott az uniós tagállamok viszonylatában. A Riksbank (Svédország központi bankja) becslése szerint 2015-ben a háztartások adósságállománya az éves rendelkezésre álló jövedelemhez viszonyítva 175 %, a GDP-hez képest pedig 87 % volt. Svédországban viszonylag alacsony az ingatlanadó és a jelzáloghitel-kamatok nagymértékben leírhatók, így a lakástulajdon megszerzéséhez biztosított adóöztönzők Unió-szerte a legerősebbek közé tartoznak. A háztartások nagymértékű eladósodottsága veszélyezteti a makrogazdasági stabilitást. A kormány lépéseket tett a háztartások eladósodottságának visszaszorítása érdekében, többek között kidolgozta az új jelzáloghitelek törlesztésére vonatkozó kötelező erejű előírások bevezetéséről szóló jogszabályt, amelyet a parlament 2016. március 23-án elfogadott. E kulcsfontosságú intézkedés elfogadására jelentős késedelemmel került sor, mivel aggályok merültek fel a svédországi makroprudenciális hatóság ilyen előírás bevezetésére vonatkozó mandátuma kapcsán. Fennáll annak a kockázata, hogy a fokozódó svédországi egyensúlyhiány kezeléséhez adott esetben szükséges további intézkedések is hasonló késedelmet fognak szenvedni, hacsak felül nem vizsgálják a makroprudenciális hatóság hatáskörét szabályozó jogi keretet. Végül, a kormány nem lépett fel annak érdekében, hogy kiigazítsa a fiskális ösztönzőket, például a jelzáloghitel-kamatok adóból való leírhatóságának mérséklése vagy az ingatlanadó-rendszer felülvizsgálata útján.
- (7) A svédországi lakáspiac változatlanul az instabilitás lehetséges forrása. Az utóbbi 20 évben csaknem folyamatosan emelkedtek a lakásárak, különösen ami Stockholm és Göteborg nagyvárosi területeit illeti. A folyamatos lakásár-emelkedés nem csupán az erős fundamentumokra – például a rendelkezésre álló jövedelem növekedésére – vezethető vissza, hanem a lakáspiac strukturális hatékonysági problémáit is tükrözi. A lakáskínálatra káros hatást gyakorolt a meglévő lakásállomány nem hatékony kihasználása, a bérleti díjak nagyfokú ellenőrzése, a gyenge építőipari verseny, az új építkezések céljából rendelkezésre álló területek szűkössége, továbbá a hosszadalmas és összetett tervezési eljárások. Az ingatlaneladásból származó tőkenyerés tranzakciós adójának jelenlegi

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

kialakítása korlátozza a meglévő lakásállomány hatékonyabb kiaknázását. A strukturális hatékonysági problémák túl kevés lakásberuházást és széles körű lakáshiányt eredményeznek, és hozzájárulnak a lakások tartós emelkedéséhez. A rendelkezésre álló megfizethető lakások hiánya egyúttal a munkaerő-piaci mobilitást is korlátozza, és hátráltatja a migránsok hatékony munkaerő-piaci integrációját. A kormány végrehajtott bizonyos intézkedéseket, többek között fokozta a lakásszektorbeli beruházásokhoz nyújtott állami finanszírozást és egyszerűsített egyes tervezési eljárásokat. 2015 decemberében az építőipari ágazatban fennálló versenyről készített vizsgálat több lehetséges intézkedést vázolt fel, például a szociális lakásokkal kapcsolatos szerződések átláthatóságának javítása céljából. A kormány mindazonáltal nem lépett előre a bérletidő-megállapítási rendszer reformja terén.

- (8) A viszonylag jó beruházási teljesítmény ellenére Svédország olyan kihívásokkal néz szembe, amelyek hosszú távon károsan érinthetik az ország versenyképességét. Különösen a lakáspiacon tapasztalható strukturális hatékonysági problémák fogják vissza az e területre irányuló beruházásokat. A városi területeken belüli, illetve azok közötti összekapcsoltság javítását célzó infrastrukturális beruházások – a lakáshiányból adódó korlátokra tekintettel – nem kielégítőek.
- (9) A PISA-felmérés szerint az OECD-országok közül Svédországban esett vissza legnagyobb mértékben a 15 évesek iskolai teljesítménye az elmúlt évtizedben, így a svéd eredmények jelenleg az uniós és az OECD-átlagtól is elmaradnak. A romló iskolai oktatási eredmények magukban hordozzák annak kockázatát, hogy hosszú távon kedvezőtlenül alakulhat Svédország versenyképessége és innovációs kapacitása. Az oktatás terén jelentkező kihívást súlyosbítja, hogy a migráns háttérrel rendelkező és nem rendelkező tanulók teljesítménye lényeges különbséget mutat. Ezt az eltérést kiemelt figyelemmel kell kezelni a nagyszámú újonnan érkezett fiatal migránstra való tekintettel, akiket integrálni kell az oktatási rendszerbe. Az oktatási intézmények zavaros finanszírozási mechanizmusai és az oktatási rendszer különböző szintjein történő forrásfelhasználás következtelen nyomom követése gátolja az erőforrások hatékony felhasználását. A kormány további forrásokat mozgósított az oktatási eredmények javítása és a méltányosság fokozása érdekében, és lépéseket tesz az újonnan érkezett migránsok oktatásba való integrációja céljából.
- (10) A menekültek elmúlt évben tapasztalt nagymértékű beáramlása számos társadalmi és gazdasági következménnyel jár Svédországban. Míg a menekültek beáramlása rövid távon minden bizonnyal megemeli a közkiadásokat és további belső keresletet hoz létre – ezáltal növelve a GDP-t –, addig a foglalkoztatásra és növekedésre gyakorolt középtávú hatás a menekültek sikeres munkaerő-piaci és társadalmi beilleszkedésén múlik, aminek az oktatási támogatás is részét képezi. Ez a téma uniós és tagállami szinten egyaránt a politikai napirend élén szerepel, és szoros nyomom követés és részletes elemzés tárgya lesz, többek között a 2017. évi országjelentés keretében.
- (11) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Svédország gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Svédországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható svédországi költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1. ajánlás tükrözi.
- (12) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a konvergenciaprogramot, és azt a véleményt⁽¹⁾ fogalmazta meg, hogy Svédország várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (13) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a nemzeti reformprogramot és a konvergenciaprogramot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Svédország 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Az adóügyi ösztönzők kiigazítása – különösen a jelzáloghitel-kamatok adóból történő leírhatóságának fokozatos korlátozása vagy a rendszeres ingatlanadók növelése – révén fogja vissza a háztartások adósságállományának növekedését. Biztosítsa, hogy a makroprudenciális hatóság megfelelő jogi mandátummal rendelkezzen a pénzügyi stabilitást garantáló intézkedések késedelem nélküli végrehajtásához. Ösztönözze a lakásberuházásokat és javítsa

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

a lakáspiac hatékonyságát, többek között a lakásbérleti díjak rugalmasabb megállapításának bevezetése, valamint a tőkenyeresség-adó kialakításának a lakáspiaci tranzakciók előmozdítását célzó felülvizsgálata révén.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Ausztria 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Ausztria 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/14)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Ausztriát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra kerül sor. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Ausztria pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságainak szoros összefonódására, Ausztriának gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) Az Ausztriára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Ausztria által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes felülvizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án ismertette a részletes felülvizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Ausztriában nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

- (3) Ausztria 2016. április 26-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. április 27-én 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti összefonódások figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozása figyelembe veszi a vonatkozó országspecifikus ajánlásokat. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) A stabilitási program szerint a menekültek rendkívüli beáramlása jelentős költségvetési vonzattal jár, és megfelelő módon igazolja ezen költségvetési többletterhek mértékét és jellegét. A bizottsági értékelés szerint a figyelembe vehető többletkiadások a GDP 0,09 %-át tették ki 2015-ben, és a jelenlegi becslések szerint a GDP 0,26 %-át teszik 2016-ban. Ezek az összegek felfelé irányuló módosítást jelentenek a 2016. évi költségvetési terv becsléseihez képest, amely hozzávetőlegesen a GDP 0,08 %-ának, illetve 0,16 %-ának megfelelő további kiadásokat várt 2015-ben, illetve 2016-ban. E többletkiadások figyelembe vételét az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott rendelkezések lehetővé teszik, tekintettel arra, hogy a menekültek beáramlása kivételes esemény, amelynek hatása az osztrák államháztartásra jelentős, a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való eltérés engedélyezése pedig nem veszélyezteti a fenntarthatóságot. Mivel Ausztria 2015-ben elérte középtávú költségvetési célját, nem élt az átmeneti eltérés lehetőségével. Ugyanakkor annak biztosítása érdekében, hogy a középtávú költségvetési célt még nem teljesítő országok számára biztosított átmeneti eltérést Ausztria számára is engedélyezzék, Ausztria 2016-ban és 2017-ben a 2015-ben figyelembe vehető kiadások összegével eltérhet a középtávú költségvetési céltől. Tekintettel az esetleges további eltérésre 2016 során, a figyelembe vehető összegekre is kiterjedő végleges értékelés az osztrák hatóságok által benyújtott tényleges adatok alapján 2017 tavaszán készül el.
- (6) Ausztria jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához és az átmeneti adósságszabály hatálya alá tartozik. 2016. évi stabilitási programja alapján a kormány azt tervezi, hogy az államháztartási hiány 2016-ra a GDP 1,6 %-ára emelkedik, majd 2020-ig fokozatosan a GDP 0,4 %-ára csökken. A középtávú költségvetési cél – a GDP 0,45 %-ának megfelelő strukturális hiány 2016-ig, majd felülvizsgálatot követően a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiány 2017-től kezdődően – várhatóan 2018-tól kezdődően teljesül. Ugyanakkor az újraszámított strukturális hiány alapján a középtávú költségvetési cél először 2019-re lehetne elérhető. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság várhatóan a GDP 86,2 %-ának megfelelő értéken tetőzik 2015-ben, majd ezt követően fokozatosan csökken, és 2020-ra a GDP 76,6 %-át teszi majd ki. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. Ugyanakkor a 2017-től tervezett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések nem kellőképpen meghatározottak. A Bizottság 2016. évi tavaszi előrejelzése alapján bizonyos mértékű eltérés kockázata áll fenn 2016 vonatkozásában. Ha azonban a menekültek rendkívüli mértékű beáramlásának a 2016-ra jelenleg előre jelzett költségvetési hatását kizárjuk az értékelésből, Ausztriától elvárható, hogy 2016-ban megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Változatlan politika mellett fennáll a veszélye annak, hogy Ausztria 2017-ben jelentősen eltér a javasolt kiigazítástól. Ugyanakkor a tervezett eltérés 2017-ben már nem lenne jelentős, figyelembe véve a további, 2016-ra a menekültek rendkívüli beáramlásával járó költségvetési hatáshoz kapcsolódóan megítélt engedményt. Ausztria 2016-ban várhatóan eleget fog tenni az átmeneti adósságszabálynak, és az átmeneti időszak végét követően, 2017-ben meg fog felelni az adósságcsökkentési referenciaértéknek. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembe vételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Ausztria nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért 2016-ban és 2017-ben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelő biztosítására.
- (7) A közelmúltban bevezetett adóreform költségvetési hatása továbbra is bizonytalansági tényezőt jelent. A költségvetés fenntarthatóságának biztosítására szolgáló intézkedések meghozatala során figyelembe kell venni azt aényt, hogy a munka adóterhe – a közelmúltbeli reformok ellenére – továbbra is magas, és Ausztria magas adókat alkalmaz más európai országokkal összehasonlítva. Ugyanakkor nem támaszkodnak eléggé a növekedés-barátabb adózási forrásokra, amelyek lehetővé teszik a munka adóterhének csökkentését. Segíthetné e probléma

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

kezelését, ha olyan lépésekre kerülne sor, amelyek a munka adóterhét a növekedést kevésbé visszafogó egyéb forrásokra helyeznék át.

- (8) A foglalkoztatási ráta 2015-ben az 55–64 évesek körében 46,3 % volt (uniós átlag: 53,3 %), ami tagállami összehasonlításban a 19. helyet eredményezi. A tényleges nyugdíjbavonulási életkor növelésére irányuló kiegészítő intézkedések 2014 óta vannak hatályban, és időközben némi eredménnyel is jártak. Egyelőre nem lehet tudni, hogy ezek az intézkedések a tendencia megfordulásához vezetnek-e majd, mivel a tényleges nyugdíjba vonulási életkor Ausztriában középtávon elmarad az uniós átlagtól. Emellett a várható élettartam növekedésének köszönhetően növekszik a nyugdíjban töltött évek hossza. A nőkre vonatkozó kötelező nyugdíjkorhatár 2024 és 2033 között fokozatosan emelkedik és éri majd el a férfiakét. Ausztriában a kötelező nyugdíjkorhatár nem kapcsolódik a várható élettartam növekedéséhez. Az Európai Bizottság becslése szerint 2040-ben a nyugdíjkiadások 2013-hoz képest a GDP 0,8 %-ával lesznek majd magasabbak. Hosszú távon (2060) a nyugdíjkiadások várhatóan a GDP 0,5 %-ával fognak növekedni. Ehhez hasonlóan várhatóan az egészségügyi kiadások is növekedni fognak: 2013–2040 között a GDP 1 %-ával, míg 2060-ban a GDP 1,3 %-ával. Ez, valamint a tartós ápolás-gondozással kapcsolatos kiadások előre jelzett növekedése közepes kockázatot jelent Ausztria költségvetési fenntarthatósága számára.
- (9) A költségvetési intézkedések a különböző kormányzati szinteken (szövetségi, állami és helyi) összetettek, a bevételi és kiadási hatásköröket pedig számos politikai terület tekintetében (pl. egészségügyi ellátás) nem hangolták össze. Míg az OECD 2014-es adatai szerint a szubnacionális kormányzatok politikai feladatai a GDP 16 %-ának megfelelő összesített államháztartási kiadást eredményeznek, a szubnacionális adók csak körülbelül a GDP 2 %-át teszik ki. Ezek az összetett viszonyok költségesek és csökkenthetik a költségvetési fegyelmet. Jelenleg tárgyalások folynak a bevételeknek a kormányzat három szintje közötti, 2017-től kezdődő elosztásáról, amely lehetőséget ad az említett probléma kezelésére.
- (10) A munkanélküliségi ráta Ausztriában hagyományosan az egyik legalacsonyabb az Unión belül. Ugyanakkor 2011 óta folyamatosan növekszik, és 2015-ben elérte az 5,7 %-ot. A fiatalok munkanélküliségi rátája is alacsony: 2015-ben 10,6 % volt az aktív 15–24 évesek körében. Ausztriában a foglalkoztatási ráta is magas. Ugyanakkor annak ellenére, hogy a nők foglalkoztatási aránya 70,2 %, ami az uniós átlag feletti, a nők a gyermekgondozással vagy idősgondozással járó kötelezettségeik miatt viszonylag nagy arányban dolgoznak részmunkaidőben. Ez hozzájárul ahhoz, hogy az Unión belül Ausztriában az egyik legmagasabb a nemek közötti bérkülönbség, és magas a nemek közötti nyugdíjkülönbség is. Az idősebb munkavállalók (55–64 évesek) foglalkoztatási rátája az uniós átlag alatt van.
- (11) Az oktatás területén Ausztria már túllépte az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzéseit. 2015-ben a korai iskolaelhagyók aránya 7,3 %, míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya 38,7 % volt. Ugyanakkor az oktatási eredmények erősen függenek a társadalmi-gazdasági háttértől. A nemzedékek közötti mobilitás az oktatásban az egyik legalacsonyabb azon OECD-országok körében, amelyek esetében rendelkezésre állnak adatok. Az iskolaelhagyók körében a migráns háterű tanulók aránya csaknem a háromszorosa a nem migráns háterű tanulóknak, és további kihívást jelent a tanköteles korú fiatal menekültek és migránsok integrálása az oktatási és képzési rendszerbe.
- (12) Bár az osztrák bankok a hazai és külföldi piacokon egyaránt kihívásokkal szembesülnek, a nemzeti és európai szintű felügyeleti intézkedések elősegítették a közép-, kelet- és dél-európai eszközminőség-romlásból adódó kockázatok kezelését. Ami a nehéz helyzetben lévő pénzügyi intézmények átszervezését és felszámolását illeti, a költségvetési kockázatokat már figyelembe veszik a költségvetési zárszámadásoknál. Jóllehet a további kockázatok nem zárhatók ki, ezek láthatólag csak a hitelállomány-leépítésre korlátozódnak bizonyos intézmények esetében.
- (13) A beruházási ráta Ausztriában – a lakóépületek kivételével – a GDP minden eleme tekintetében meghaladja az uniós átlagot. Ugyanakkor Ausztriában a beruházások szintje – a szilárd vállalati likviditás és a kedvező finanszírozási feltételek ellenére – 2012 óta gyengélkedik. A beruházások és a növekedés ösztönzése érdekében az összetett adminisztratív eljárásokat és akadályokat meg kell szüntetni. Például a szolgáltatásnyújtás területét érintő szabályozási akadályok és adminisztratív terhek nem kedveznek az új vállalkozások indításának. A több ágazatban tevékenykedő vállalkozások alapítása elé gördített, a 2015. évi országspecifikus ajánlásokban említett akadályok terén Ausztria megkezdte a szükséges változtatások vizsgálatát, de döntések még nem születtek. Az üzleti szolgáltatások terén sajátos kihívást jelentenek a korlátozó engedélyezési követelmények, valamint egyes foglalkozások tekintetében a jogi formára és a részesedésre vonatkozó korlátozások, ami alacsony piaci dinamikát és csökkenő termelékenységet eredményez. A kölcsönös értékelést követően Ausztria által benyújtott, a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésről, valamint ezek végzéséről szóló cselekvési terv csak korlátozott számú intézkedést javasol, holott egyértelműen lenne lehetőség nagyobb ívű javaslatokat tenni.

- (14) A menekültek jelentős beáramlása az elmúlt évben számos társadalmi és gazdasági következménnyel járt Ausztriára nézve. Bár rövid távon a menekültek beáramlása növelni fogja a közkiadásokat és további belső keresletet teremt, ezáltal növelve a GDP-t, a foglalkoztatásra és növekedésre gyakorolt középtávú hatás a menekültek sikeres munkaerő-piaci és társadalmi integrációján, így az oktatás terén számukra nyújtott támogatáson is múlik. Ezt a kérdést, amely mind uniós, mind tagállami szinten kiemelt szerepet kap a politikai napirenden, szoroson nyomon fogják követni és elemzik majd, többek között a 2017. évi országjelentésben.
- (15) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Ausztria gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Ausztriának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európa Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható nemzeti költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.
- (16) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; arról alkotott véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.

AJÁNLJA, hogy Ausztria 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Biztosítsa, hogy a középtávú költségvetési céltól való eltérés 2016-ban és 2017-ben csak a menekültek 2015-ös rendkívüli beáramlásának a költségvetésre gyakorolt hatásához kapcsolódó engedményre korlátozódjon, és ennek érdekében érjen el a GDP 0,3 %-ának megfelelő költségvetési kiigazítást 2017-ben, kivéve, ha a középtávú költségvetési cél ennél mérsékeltebb erőfeszítéssel is elérhető. Biztosítsa az egészségügyi rendszer fenntarthatóságát és a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát a kötelező nyugdíjkorhatárnak a várható élettartamhoz való igazítása révén. Egyszerűsítse, ésszerűsítse és korszerűsítse a különböző kormányzati szintek közötti pénzügyi kapcsolatokat és felelősségi köröket.
2. Javítsa a nők munkaerő-piaci részvételét. Tegyen lépéseket a hátrányos helyzetű és különösen a migráns háttérrel rendelkező fiatalok tanulmányi eredményeinek javítása érdekében.
3. A szolgáltatások területén csökkentse a beruházásokat érintő adminisztratív és szabályozási korlátokat, így például a korlátozó engedélyezési követelményeket, a jogi formára és a részesedésre vonatkozó korlátozásokat, valamint a több ágazatban tevékenykedő vállalkozások létrehozása elé gördített akadályokat.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről

az elnök

P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Szlovákia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Szlovákia 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/15)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Szlovákiát nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon elfogadott egy az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is. Az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Szlovákia pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdasági közötti szoros összefonódásokra, Szlovákiának gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Szlovákiára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Szlovákia által elért eredményeket.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

- (3) 2016. április 29-én Szlovákia benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Szlovákia jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához tartozik. A 2016. évi stabilitási program szerint a kormány az államháztartási egyenleget 2016-ban a GDP -1,9 %-ára, majd fokozatosan, 2017-ben a GDP -1,3 %-ára tervezi javítani. A stabilitási program szerint az ország 2019-ben éri el a középtávú költségvetési célt, vagyis a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiányt. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2016-ban várhatóan 52,9 % lesz, majd tovább mérséklődik, és 2019-re 47,3 %-ra csökken. Az ezen költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. Ugyanakkor a 2017-től tervezett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések nem kellőképpen meghatározottak. A Bizottság 2016. évi tavaszi előrejelzése alapján fennáll annak a kockázata, hogy Szlovákia 2016-ban némileg el fog térni a középtávú költségvetési céltől, míg 2017-ben – változatlan politikát feltételezve – előreláthatólag teljesíteni fogja a javasolt kiigazításokat. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint Szlovákia várhatóan nagyrészt meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. A 2016. évre nézve ugyanakkor további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítására. E tekintetben meghatározó jelentőséggel bírna a kötelező kiadási korlátok régóta esedékes elfogadása és a közkiadások hatékonyságát fokozó „pénzért értéket” program, illetve a kiválasztott ágazatokban tervezett kiadások felülvizsgálatának végrehajtása.
- (6) A szlovákiai államháztartás hosszú távú fenntarthatósága változatlanul kihívást jelent. Ez főként a népesség elöregedésével összefüggő egészségügyi és nyugdíjkiadások előrelátható növekedésének tudható be. A 2060-ig tartó időszakra nézve a szlovákiai nyugdíjkiadások növekedése várhatóan az egyik legnagyobb mértékű lesz az Unióban, aminek hátterében a népesség elöregedése áll. Szlovákiában – részben a várható élettartammal kapcsolatos tényezők miatt – viszonylag alacsony a kötelező nyugdíjkorhatár. Az egészségügyi kiadások jelentik az öregeddel összefüggő kiadások első számú mozgatórugóját. Az előrejelzések szerint hosszú távon az egészségügyi állami kiadások – a jelenlegi viszonylag alacsony szinthez képest – lényegesen növekedni fognak. Ugyan tapasztalható némi javulás, ám az egészségügyi mutatók továbbra is igen alacsonyak Szlovákiában. A kormány az egészségügyi ellátás költséghatékonyságának növelése érdekében különféle intézkedéseket hozott mind a fekvőbeteg-, mind a járóbeteg-ellátás terén. Folytatódnak az integrált egészségügyi ellátási modell bevezetésére irányuló törekvések. A reform sikere valószínűleg a fő érdekelték szerepvállalásán, az egészségügyi központok és a kórházak integrációján, valamint a megfelelő munkaerő-ellátottságon fog múlni. Az állami kórházak által felhalmozott adósságállomány további növekedésének megakadályozását célzó intézkedések ellenére több intézmény továbbra is pénzügyi nehézségekkel küzd. Változatlanul kihívást jelent a negatív kiadási tendenciák teljes körű felszámolása – ez érinti például a kórházi kapacitások szerkezeti átalakítását, a kilitásba helyezett visszatérítési rendszer bevezetését és a közbeszerzési verseny élénkítését az egészségügyi ágazatban. A járóbeteg-ellátást illetően gyenge a házi orvosok kapuőri szerepe, ami részben abból adódik, hogy a házi orvosok és a szakorvosok közötti kompetenciamegosztás elmarad az optimálistól, és a költségesebb szakorvosi ellátás igénybevételének kedvez. Az adózás terén az adócsalás elleni küzdelem jegyében hozott kormányzati intézkedések hozzájárultak a hatékonyabb adóbeszedéshez, különösen ami a hozzáadottérték-adót (héta) illeti. A héabevétel-kiesés ugyanakkor változatlanul magas, ami arra enged következtetni, hogy még mindig kihívást jelent az adószabályoknak való megfelelés. Az elmúlt években nagy hangsúlyt kapott a héabeszedés, így kevesebb figyelem irányult egyéb fontos adózási területekre, például a jövedelemadóra. Emellett az ellenőrzés

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

kiemelt kezelése miatt háttérbe szorultak az adóhatóság egyéb feladatai, például az adótervezések behajtása. Ez azt jelzi, hogy javítani lehetne az adórendszeren belüli erőforrás-elosztást. Mindeddig nem dolgoztak ki a megfeleléssel kapcsolatos célok meghatározására vonatkozó stratégiát.

- (7) A jó ütemű gazdasági fellendülésnek és a nemrégiben végrehajtott szakpolitikai intézkedéseknek köszönhetően javult ugyan a munkaerő-piaci helyzet, de a tartós munkanélküliség problémája továbbra is fennáll. A tartósan munkanélküli személyek aránya uniós szinten változatlanul a legmagasabbak közé tartozik (2015 harmadik negyedévében 7,6 %, míg az uniós átlag 4,3 %). Ez kiváltképp a marginalizált romákat, az alacsony szakképzettségűeket és a fiatalokat érinti. A munkanélküliség kezelése érdekében intézkedéseket hoztak a szakképzés, a támogatott álláshelyek és a munkaügyi tanácsadás terén. E reformok többségének sikeres végrehajtása azonban az állami foglalkoztatási szolgálat kapacitásán fog múlni. A központi munkaügyi hivatal átszervezése és a képzéshez való hozzáférés javítása dacára még mindig nehézségek övezik a tartósan munkanélküli személyek és a kiszolgáltatott csoportok számára biztosított személyre szabott támogatás bevezetését. A romák munkaerő-piaci részvétele változatlanul rendkívül kis mértékű, és foglalkoztatási rátájuk lassan javul. Csekély munkaerő-piaci részvételük háttérben az alacsony képzettségi és készség szint, valamint a megkülönböztetés áll. A szülőképes korú nők alacsony foglalkoztatási rátája a hosszú (három évig terjedő) szülői szabadságot, a gyermekgondozási létesítmények hiányát – mindenekelőtt a hároméves kor alatti gyermekek számára –, a magas gyermekgondozási költségeket és a rugalmas munkaidő-beosztás korlátozott alkalmazását tükrözi. Ezen túlmenően a regionális különbségek sem enyhülnek: Kelet-Szlovákiában még mindig kétszer olyan magas a munkanélküliségi ráta, mint Pozsonyban. A munkaerő-piaci szolgáltatások irányítását illetően az elmúlt hónapokban végrehajtott intézkedések nem kezelik testre szabottan a szlovák munkaerőpiac strukturális problémáit.
- (8) Az oktatási rendszer nincs megfelelő helyzetben ahhoz, hogy bővíteni tudja Szlovákia gazdasági potenciálját. A nemzetközi standardok tükrében az oktatási eredmények gyengék, és az elmúlt időszakban tovább romlottak. Ez nagyban összefügg a tanárok nem megfelelő képzettségével és a tanári szakma csekély vonzerejével. Annak ellenére, hogy 2016-ban 4 %-kal emelték a pedagógusok bérét, az alacsony fizetés és az elégtelen gyakorlati képzés változatlanul szerepet játszik abban, hogy a fiatalok nem tartják vonzóknak a tanári pályát. Még nem hajtották végre a nemrégiben elfogadott, szegregáció elleni jogszabályokat, amelyek a várakozások szerint kedvező változásokat fognak hozni, és növelni fogják a romák részvételét a többségi oktatásban, így az iskola előtti nevelésben is.
- (9) A közigazgatás terén változatlanul hatékonysági problémák tapasztalhatók. Hatékony koordinációra van szükség az elaprózott és merev közigazgatási struktúra miatt. Az emberierőforrás-menedzsmentre vonatkozó stratégia 2015. októberi elfogadása a helyes irányba mutat, ugyanakkor az új közszolgálati törvény elfogadása – ami a stratégia sikeres végrehajtásának nélkülözhetetlen előfeltétele – egyelőre még várat magára. A kormány lépéseket tett a korrupció kezelése érdekében, de ez mindeddig szerény eredményeket hozott. Kiemelendő, hogy Szlovákia kevés eredményt tud felmutatni a korrupciós ügyekkel – köztük a jogellenes közbeszerzési gyakorlatokkal – kapcsolatos büntetőjogi eljárások kezdeményezése és büntetőeljárások lefolytatása terén. Rövidebbé váltak a nagyberuházásokra és a nagyméretű infrastruktúrális projektekre vonatkozó építkezési engedélyezési eljárások. A nem konszolidált irányítás, a közbeszerzési eljárások tényalapú kialakításának hiánya, az elégtelen szakmaiság, az összeférhetlenségek, a testre szabott pályázati kiírási feltételek és az értékelési szempontok között a legalacsonyabb ár dominanciája korlátok közé szorítja a minőség alapú versenyt. A bejelentett esetek tanúsága szerint a közbeszerzési hiányosságok az állami erőforrások elosztására is kihatnak. A jogi környezet gyakori változásai, valamint a nehézkes adminisztratív eljárások és szigorú előírások a szlovákiai vállalkozásokra is rányomják bélyegüket. Károsan befolyásolja a vállalkozási környezetet és a beruházásokat is visszaveti, hogy bizonyos szakmai szolgáltatások és hálózatos iparágak jelentős adminisztratív és szabályozási akadályokkal szembesülnek, egyes területeken – így a szerződések érvényesítése és a fizetéseketelenség esetén történő szanálás terén – hiányosságok tapasztalhatók, továbbá immár régóta aggályok övezik az igazságügyi rendszer minőségét. Az üzleti tevékenység megkönnyítése érdekében bevezettek néhány intézkedést, így például 2015 októberében létrehozták a minőségi jogalkotási központot, illetve 2016 elején elindították a nemzeti vállalkozási központot. A kvv-fejlesztési stratégia keretében mindazonáltal elhalasztották az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag elfogadását.
- (10) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Szlovákia gazdaságpolitikájáról, és azt közzétette a 2016. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Szlovákiának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható nemzeti költségvetési és társadalmi-gazdasági politika

szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.

- (11) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az alábbi 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.

AZT AJÁNLIJA, hogy Szlovákia 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A középtávú költségvetési cél teljesítése érdekében 2016-ban hajtson végre a GDP 0,25 %-ának, 2017-ben pedig a GDP 0,5 %-ának megfelelő költségvetési kiigazítást. Javítsa az egészségügyi rendszer költséghatékonyságát. Hozzon intézkedéseket az adózási szabályok jobb betartása érdekében.
2. Javítsa a tartósan munkanélküli személyek és más hátrányos helyzetű csoportok aktivizálására irányuló intézkedéseket, többek között nyújtson testre szabott szolgáltatásokat és célirányos képzést. Ösztönözze a nők foglalkoztatását, különösen a megfizethető és színvonalas gyermekgondozási szolgáltatások bővítése révén. Javítsa az oktatási eredményeket azáltal, hogy vonzóbbá teszi a tanári szakmát, valamint kisgyermekkortól kezdve növeli a roma gyermekek részvételi arányát a többségi oktatásban.
3. A közbeszerzés terén konszolidálja az irányítást, támogassa a kizárólag áralapú versenytől a minőségalapú verseny felé történő elmozdulást, és fokozza a jogellenes gyakorlatok büntetőeljárás alá vonását. A közigazgatás terén javítsa az emberierőforrás-menedzsment átláthatóságát, minőségét és hatékonyságát, konkrétan egy új közszolgálati törvény elfogadása által, továbbá fokozza az igazságügyi rendszer hatékonyságát. Fogadjon el átfogó tervet a vállalkozásokat érintő adminisztratív és szabályozási korlátok kezelésére.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Írország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Írország 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/16)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság 2015. november 26-án az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Írországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. Szintén 2015. november 26-án a Bizottság ajánlást fogadott el az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásról. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Írország pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságai közötti szoros összefonódásokra, Írországnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) Az Írországra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Írország által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án ismertette a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Írországban makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Különösen az elengedhetetlen, hogy Írország kezelje a jelentős nettó külső kötelezettségállományt, valamint a magán- és az állami szektor nagy adósságállományát, amely a javulás ellenére sebezhetőséget jelent.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

- (3) Írország 2016. április 29-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) A túlzothiany-eljárás megszüntetését követően Írország a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához és az adósságszabály hatálya alá tartozik. A szakpolitika változatlanul alapuló 2016. évi stabilitási programja szerint a kormány az államháztartási egyenleg fokozatos javulását tervezi, 2018-ra a GDP 0,4 %-át kitevő többletet érve el. A felülvizsgált középtávú költségvetési célt – azaz a GDP 0,5 %-át kitevő strukturális hiányt – várhatóan 2018-ra érik el. Ugyanakkor az újraszámított⁽²⁾ strukturális egyenlegnek a GDP 0,1 %-át kitevő mértékű éves változása 2016-ban nem biztosít elégséges előrehaladást a középtávú költségvetési cél eléréséhez. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2016-ban 88,2 %-ra esik vissza, majd további csökkenést követően 2017-ben 85,5 %-ot ér el. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. Ugyanakkor a 2017-től tervezett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések nem kellőképpen meghatározottak. A Bizottság 2016. évi tavaszi előrejelzése alapján 2016-ban fennáll az ajánlott költségvetési kiigazítástól való bizonyos mértékű eltérés kockázata, míg 2017-ben Írország – változatlan politika esetén – várhatóan megfelel a céloknak. Írország az előrejelzés szerint mind 2016-ban, mind pedig 2017-ben megfelel az átmeneti adósságszabálynak. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint Írország várhatóan nagyrészt megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Mindazonáltal 2016-ban további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítása érdekében.
- (6) Az adóalap szélesítésére irányuló erőfeszítések korlátozott mértékűek voltak, és a nemrégiben hozott adóügyi intézkedések főként csökkentésekre és kedvezményekre irányultak. További előrelépéseket kell tenni annak érdekében, hogy az adórendszer hatékonyabbá váljon és jobban ösztönözze a növekedést. Az ír hatóságok az adókiadások felülvizsgálatára irányuló folytatólagos programot hajtják végre, amelynek eredményeiről éves jelentést tesznek közzé. A felülvizsgálati eljárás azonban nem terjed ki a héát érintő adókiadásokra, továbbá van még lehetőség arra, hogy a legkevésbé torzító hatású adók emelésével szélesítsék az adóalapot.
- (7) Az egészségügyi rendszer tekintetében továbbra is kritikus kihívást jelent a költséghatékonyság, az egyenlő hozzáférés és a fenntarthatóság. Folyamatban vannak konkrét területekre irányuló reformok, ugyanakkor a gyógyszerkiadások – különösen a kizárólagos gyártóktól származó gyógyszerek magas költsége miatt – még mindig gátolják a költséghatékonyságot. A pénzgazdálkodási és informatikai rendszerek továbbra is gyengék, és még mindig gondot jelent az alapellátáshoz való egyenlőtlen hozzáférés. A lakosság mintegy 40 %-a számára ingyenes a háziorvosi ellátás, míg a többiek a teljes költséget viselik. Az egészségügyi rendszer átfogó reformját jelentős bizonytalanság övezi, mivel az univerzális egészségbiztosítási modell tisztázatlan.
- (8) Az infrastrukturális szükségletekre a tartós és kiegyensúlyozott jövőbeli növekedés ösztönzése érdekében megoldást kell találni. A közberuházások szintje a GDP 5,2 %-át elérő 2008-as csúcstétől 2013-ban a GDP 1,8 %-át kitevő mélypontra esett, majd 2014-ben enyhén élénkült, ám továbbra is jóval az uniós átlag alatt maradt. Emellett a jelek szerint a válság szerkezeti változáshoz vezetett az államháztartási kiadások összetételében: a hangsúly a beruházásokról a folyó kiadásokra toltott. A 2010–2013-as időszakban a tőkekiadások a teljes kiadásoknak átlagosan csak a 4,8 %-át tették ki – ez az 1995–2008-as időszak hosszú távú átlagának kevesebb mint fele. A kormányzati beruházásokat hét évig igen alacsony szinten tartották, ami kedvezőtlenül hatott az

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

(2) A Bizottság által a stabilitási programban szereplő információk alapján, a közös módszertan szerint újraszámított strukturális egyenleg.

infrastruktúra minőségére és megfelelőségére, valamint az immateriális javakra irányuló beruházások kormányzati támogatására. Kritikus hiányosságok állnak fenn a lakásszektor, a vízügy, a tömegközlekedés, valamint az éghajlat-változás mérséklésével kapcsolatos kapacitás tekintetében. Az ország főbb városi övezeteiben az új lakások iránti kereslet jelenleg számottevően meghaladja a kínálatot. Ennek következtében a lakóingatlanok ára és lakbéré a városi övezetekben 2014 folyamán jelentősen emelkedett, mielőtt 2015-ben lelassult a növekedés. Jelenleg nincsenek bizonyítékok a túlértékelésre, ugyanakkor az építőipar és a lakáskínálatot korlátozó akadályok – amelyeknek egy része az állami infrastruktúrával kapcsolatos – az egyensúlyhiány kockázatához vezethetnek, amennyiben továbbra is fennállnak. Az államháztartási kiadások eltolódása a közszektor K+F-re és innovációra irányuló támogatására is hatással volt, melynek szintje 2014-ben nem érte el a 2007. évit. Jelenleg a GDP százalékában kifejezett kutatási-fejlesztési kiadások tekintetében Írország az Unióban a 22. helyen áll. Ez kedvezőtlenül hat a kkv-k versenyképességére.

- (9) A munkanélküliség az uniós átlag alá esett, 2016 márciusában 8,6 %-os szinten állt. A tartós munkanélküliség és a háztartások alacsony munkaintenzitása azonban továbbra is aggodalomra ad okot. Jóllehet a tartós munkanélküliek aránya az elmúlt években csökkent, 2015 negyedik negyedévében számottevő, 56,3 %-os volt a tartósan munkanélküli személyek aránya a munkanélküliek teljes számán belül, ami meghaladja a 48,3 %-os uniós átlagot. 2014-ben (a rendelkezésre álló legfrissebb összehasonlítható adatok szerint) a nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásokban élő lakosok százalékos aránya az Unión belül a legmagasabb, 21,1 % volt, és ez az egyszerűsített háztartásokra különösen igaz volt. A szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett gyermekek (0 és 17 év között) aránya 2014-ben 30,3 %-ra esett, ám még mindig magasabb, mint a 27,8 %-os uniós átlag. Az egyszerűsített családok esetében a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek vonatkozó adat (2014-ben 62,5 %) jóval magasabb az uniós átlagnál (48,2 %).
- (10) Írország megkezdte a tartósan munkanélküli személyek szükségleteinek ellátására irányuló *JobPath* program megvalósítását, és jelenleg az aktivizálásra alapuló megközelítést fejleszt ki, hogy ösztönözze azokat, akik tevékenyebb szerepet kívánnak vállalni a munkaerőpiacon, és erre lehetőségük is van. Továbbra is kihívást jelent a munkavállalást támogató szolgáltatások kiterjesztése azokra, akik hagyományosan kiszorulnak a munkaerőpiacról, ideértve a fogyatékossgal élő személyeket és a gondozói feladatokat ellátó személyeket is. A szociális védőháló összességében megfelelő teljesítményt nyújtott a válság szegénységet és egyenlőtlenéget növelő hatásainak ellensúlyozásában, ugyanakkor még mindig vannak akadályok, amelyek gátolják az inkluzív növekedést. Bizonyos előrelépések valósultak meg a juttatások fokozatos elvonása terén, ám az inaktivitási csapda egyes háztartások esetében továbbra is aggodalomra ad okot. A bérek százalékos arányában kifejezve az írországi nettó gyermekgondozási költségek az Unión belül a legmagasabbak között vannak: ez az érték a párok esetében a második, az egyedülálló szülők esetében pedig az első helyen áll. Továbbra is aggodalmakra ad okot a gyermekgondozási szolgáltatások minősége. 2014-ben például a kisgyermekkorai nevelés és gondozás ágazatában dolgozó diplomások százalékos aránya (15 %) jóval elmaradt az ajánlott szinttől. Egyes területeken strukturális munkaerőhiány és a szakképzett munkaerő hiánya jelentkezett, a továbbképzési és átképzési lehetőségek pedig továbbra is elégtelenek, továbbá az oktatási kiadások csökkenése kedvezőtlen hatással lehet a jövőben az oktatási mutatókra.
- (11) A magánszektor magas tőkeáttétele a hitelek értékvesztésével kapcsolatos problémák fennállását tükrözi. 2015 júniusának végén a magánszektor nem konszolidált adósságállománya a GDP 266,3 %-át tette ki, azaz jelentősen meghaladta az euroövezetre jellemző átlagértéket. Bár a nemteljesítő hitelek aránya a gazdasági fellendülésnek és a hitelátalakítási tevékenységeknek köszönhetően csökkenőben van, 2015 végén a hazai bankhitelek teljes összegének több mint 16 %-át kitevő arányával még mindig a legmagasabb szintű volt az euroövezetben. Emellett 2015 végén a jelzáloghitel-állomány 14,7 %-a hátralékos volt, és a több mint két éves hátralékkal rendelkező számlák közel 10 %-ot képviseltek a jelzáloghitelek összesített egyenlegében. Bár ezen a területen előrelépés tapasztalható, a jelzáloghitelek átalakítása többnyire ideiglenes, ami az újbóli fizetési képesség kockázatára hívja fel a figyelmet, különösen a makrogazdasági környezet romlása vagy külső sokkhatás esetén. A hazai bankok kereskedelmi ingatlanhitelei, továbbá a kkv- és a vállalati hitelek szintén aggodalomra adnak okot: ezek esetében 37,3 %, illetve 13,8 % a nemteljesítő hitelek aránya. Noha van előrelépés ezen a téren, a hitelek fenntartható átalakítása jóval több időt és erőfeszítést igényel majd. A magán- és a vállalati csődeljárások, az „*examinership*” (az ír jog alapján a nehézségekkel küzdő vállalkozások számára biztosított bírósági védelem) és a részleges adósságelengedésnek a háztartások és vállalkozások életképességének helyreállítására szolgáló egyéb módszerei továbbra sem eléggé kihasználtak. A központi hitelnyilvántartás bevezetése lassan folyik, annak ellenére, hogy kritikus szerepet tölt be a prudens hitelezés támogatásában.
- (12) A jogi szolgáltatások szabályozásáról szóló 2015. évi törvény törvényerőre emelkedett, azonban az eljárás késői szakaszában olyan engedményeket biztosítottak a jogi szakmáknak, amelyek jelentősen mérsékeltek a reform kezdeti célkitűzéseit. Az új keret végrehajtása még csak most kezdődik, és túl korai lenne magabiztosan állítani, hogy a verseny fellendítéséhez és a költségek csökkentéséhez vezet majd. A jogi szolgáltatások a gazdaság

valamennyi ágazata szempontjából inputot jelentenek, és költségeik hatással vannak Írország versenyképességére. A költségek tényleges csökkentése csak úgy érhető el, ha a tervezett szabályozási keret versenyélénkítő és költségcsökkentő rendelkezései a nyilvános konzultációs eljárást követően törvényerőre emelkednek, vagy beépülnek a jogi szolgáltatások szabályozó hatósága által kiadandó rendeletekbe.

- (13) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Írország gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Írországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható írországi költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.
- (14) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; arról alkotott véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az alábbi 1. ajánlás tükrözi.
- (15) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Írország nemzeti reformprogramját és stabilitási programját. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1. és 3. ajánlás tükrözi.

AJÁNLJA, hogy Írország 2016-ban és 2017-ben hozzon intézkedéseket a következők érdekében:

1. A túlzott hiány kiigazítását követően a középtávú költségvetési cél elérése érdekében 2016-ban és 2017-ben hajtson végre a GDP 0,6 %-ának megfelelő mértékű költségvetési kiigazítást. Az erős gazdasági és pénzügyi feltételekből, valamint a privatizációból eredő többletbevételeket használja az adósságcsökkentés felgyorsítására. Többek között az adóalap kiszélesítése révén csökkentse a gazdasági ingadozásokkal és sokkhatásokkal szembeni sebezhetőséget. Különösen az egészségügyi ellátás költséghatékonyságának fokozása, valamint a K+F-re és az állami infrastruktúrára irányuló – leginkább a közlekedési, a vízügyi és a lakáságazattal kapcsolatos – kormányzati tőkekiadások előtérbe helyezése révén javítsa a kiadások minőségét.
2. A háztartások munkaintenzitásának fokozása és a gyermekszegénység kockázatának kezelése érdekében bővítse ki és gyorsítsa fel az aktivizálási politikák végrehajtását. A munkanélküliségi ellátások és a kiegészítő támogatások fokozatos elvonására irányuló intézkedésekkel ösztönözze a foglalkoztatást. Tegye elérhetőbbé a minőségi, megfizethető egész napos ellátást biztosító gyermekgondozási szolgáltatásokat.
3. A nemteljesítő hitelek állományának csökkentése, a háztartási adósságállomány fenntarthatóságának biztosítása, valamint a hitelezőknek a túlzottan eladósodott, de életképes vállalkozások adósságainak csökkentésére ösztönzése érdekében hozzon tartós megoldást jelentő hitelátalakítási intézkedéseket. Gyorsítsa fel a hitelezők és az adósok valamennyi kategóriájára kiterjedő, teljes mértékben működőképes központi hitelnyilvántartás bevezetését.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Litvánia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Litvánia 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/17)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Litvániát nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Litvánia pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdasági közötti szoros összefonódásokra, Lettországnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Litvániára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Litvánia által elért eredményeket.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

- (3) Litvánia 2016. április 29-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) 2016. évi stabilitási programjában Litvánia – az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára pozitív hatást gyakorló jelentős strukturális reformok figyelembevétele céljából – 2017 tekintetében átmeneti, a GDP 0,6 %-ának megfelelő mértékű átmeneti eltérést kért a középtávú célhoz vezető, előírt kiigazítási pályától. Azonban még nem jött létre végleges megállapodás, ezért továbbra is bizonytalanság övezi a reformintézkedések körét és végrehajtásukat. Így, noha Litvánia kellő költségvetési mozgásterrel rendelkezik ahhoz, hogy kihasználja egy átmeneti eltérés biztosította előnyöket, úgy tűnik, hogy nem tesz eleget a reform végrehajtásához kapcsolódó alkalmassági feltételeknek, ezért nem alkalmazható a strukturális reformról szóló rendelkezés. Továbbá jelenleg nem lehetséges felmérni, hogy mennyire megalapozott a kormánynek a reform hatására vonatkozó becslése. Ezért a reformok hatása még nem jelenik meg a 2017-es középtávú költségvetési cél eléréséhez szükséges kiigazításban.
- (6) Litvánia jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciók ágához tartozik. A kormány a 2016. évi stabilitási program szerint az államháztartási egyenleget a 2016-ban a GDP 0,8 %-ának megfelelő hiányról 2019-re a GDP 0,9 %-ának megfelelő többletre tervezi javítani. A(z újraszámított ⁽²⁾) strukturális egyenleg a középtávú költségvetési cél – strukturális értelemben a GDP 1 %-ának megfelelő mértékű hiány – fölött fog maradni 2016-ban és azt követően. A kiigazítási pálya tartalmazza a 2016-os rendszerszintű nyugdíjreformot, ám nem tükrözi a 2017-es tervezett strukturális reformot. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság-ráta 2019-re várhatóan a GDP 35,7 %-ára csökken a 2016-os 39,9 %-os értékről. Az ezeket a költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A 2017-től tervezett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések egyelőre nem kellőképpen meghatározottak. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg 2016-ban a GDP -1,2 %-a lesz, amely a középtávú költségvetési célhoz közelinek tekinthető, 2017-ben pedig a GDP -0,8 %-át teszi majd ki, vagyis meghaladja a középtávú költségvetési célt. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével Litvánia várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (7) Az elöregedés, a gyenge egészségügyi mutatók és a jelentős kivándorlás miatt csökken a munkaképes korú népesség, ami hátrányosan befolyásolhatja Litvánia növekedési potenciálját és végső soron jövőbeli konvergenciapályáját, továbbá veszélyezteti nyugdíjrendszerének és tartós ápolási-gondozási rendszerének fenntarthatóságát. 2030-ra a becslések szerint 35 % lesz a munkaképes korú népesség kumulatív csökkenése. Amennyiben ez a tendencia nem fordul meg, veszélyeztetni fogja a megfelelő munkaerő rendelkezésre állását, és a hosszú távú gazdasági növekedés és a szociális biztonsági rendszerek, különösen a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát.
- (8) A jelenlegi demográfiai tendenciák egyértelművé teszik, hogy Litvániában átfogó nyugdíjreformra van szükség, amellyel kezelni lehet a jelenlegi nyugdíjrendszer középtávú fenntarthatóságát és megfelelőségét érintő kockázatokat. Litvániában a szegénység szintje az idősök körében a legmagasabbak között van az Unióban. Ugyanakkor jelenleg az állami nyugdíjak esetében nincs indexálási mechanizmus, és viszonylag alacsony a társadalombiztosítási nyugdíjakra fordított kiadások szintje. A parlament még nem fogadta el az indexálási mechanizmus bevezetésére, 2026 után a nyugdíjkorhatárnak a várható élettartam alakulásához való igazítására és a társadalombiztosítási nyugellátás alaprésze finanszírozása módjának javítására vonatkozóan a kormány által javasolt törvénytervezetet.

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

(2) A Bizottság által a stabilitási programban szereplő információk alapján, a közös módszertan szerint újraszámított strukturális egyenleg.

- (9) Litvánia egészségügyi mutatói a legrosszabbak között vannak Európában. Mindenekelőtt a halálozási ráta a 20–64 éves népesség körében a legmagasabbak között van az Unióban, ami fontos hatással van a potenciálisan rendelkezésre álló munkaerőre és a munkatermelékenységre. Az egészségügyi rendszer gyengeségei közé tartozik a fekvőbeteg-ellátásra történő túlzott hagyatkozás, valamint a megelőzésre és a közegészségügyre fordított kiadások alacsony szintje. Intézkedéseket kell tenni a negatív demográfiai tendencia kezelése érdekében.
- (10) Fontos, hogy Litvánia növelje a humán tőkébe történő befektetéseit annak érdekében, hogy ellensúlyozza a munkaképes korú népessége csökkenésének negatív hatásait, és hogy elősegítse az ország átállását egy magasabb hozzáadott-értéken alapuló gazdaságra. Noha az iskolai végzettség szintje növekedett, magas azon tanulók aránya, akiknek nem megfelelőek az alapkészségei. Folytatni kell a tanítás magas színvonalának biztosítására irányuló erőfeszítéseket, ami kulcsfontosságú az alulteljesítés és az oktatási hiányosságok kezeléséhez. Továbbá hiányosságok mutatkoznak a felsőoktatásban az oktatás minőségével és az innováció előmozdítására irányuló képességével kapcsolatban. A felnőttoktatásban való részvétel folyamatosan alacsony szintje aláássa a humán tőke minőségének javítására és a termelékenység növelésére irányuló erőfeszítéseket. A gazdaság egyes ágazataiban készséghiány kialakulására utaló jelek mutatkoznak. Ezek a készséghiányok a jövőben várhatóan súlyosbodni fognak. Az erőteljes bérnövekedés és a termelékenység növekedésének lelassulása gyengítheti a költség-versenyképességet. Ezért fontos az oktatás munkaerő-piaci relevanciájának javítása, az oktatási rendszer szerkezetének és finanszírozásának ésszerűsítése, az egész életen át tartó tanulás kialakítása és az aktív munkaerő-piaci intézkedések célzottságának és hatékonyságának fejlesztése. Litvánia tett lépéseket aktív munkaerő-piaci intézkedései és az álláskeresők támogatására szolgáló egyéb szolgáltatásai fejlesztésére, ám továbbra is van mozgáster az egyes csoportok, így különösen a tartósan munkanélküliek és a szükséges készségekkel nem rendelkezők célirányosabb kezeléséhez. Továbbra is alacsony a hatékony munkaerő-piaci intézkedésekre fordított kiadások szintje, és Litvániában gyengék a szociális védőhálóok. Litvánia népességének mintegy 27 %-át fenyegeti szegénység vagy társadalmi kirekesztés, és a jövedelmi egyenlőtlenség a legmagasabbak között van az Unióban. A kormány tervezi az álláskeresési és szociális ellátásokra jogosultak körének bővítését és az ellátások megfelelőségének javítását, ám még mindig nem fogadták el a vonatkozó jogszabályokat.
- (11) A parlament jelenleg tárgyalja a munka törvénykönyve és a szociális modell átfogó módosítását. A cél a munkaerő-piaci viszonyok rugalmasabbá tétele és a biztonság fokozása, ám még el kell fogadni a vonatkozó jogszabályokat. Fontos a szociális partnerek bevonása a reform végrehajtásába és a szélesebb körű szociális párbeszéd.
- (12) A gazdasági válság kezdete óta lassan helyreállt a beruházások szintje, amelyet az elkövetkező években az uniós strukturális és beruházási alapok is támogatni fognak. Mindazonáltal az új technológiák átvétele és alkalmazása nem terjedt el a gazdaságban és az innováció szintje alacsony, ami hátráltatja a termelékenység növekedést. Szintén alacsony a kutatásba és innovációba történő magánberuházások szintje, talán azért, mert nincs elég ösztönzője az üzleti kutatásoknak és innovációnak, valamint a köz- és magánszféra együttműködésének. A magánberuházások erősítése csökkenthetné az abból adódó kockázatokat, hogy Litvániában a kutatásokra és innovációra fordított kiadások az uniós strukturális és beruházási alapoktól függenek. A felsőoktatási rendszerben gyengeségek mutatkoznak a minőség és az innovációs mutatók terén, és alacsony az együttműködés szintje a külföldi egyetemekkel és kutatóközpontokkal. A kutatási és innovációs rendszer töredezett, átfedések és párhuzamosságok jellemzik. Ez megakadályozza Litvániát abban, hogy elérje az innovatív tudás növeléséhez szükséges kutatási és fejlesztési kapacitás terén a kritikus tömeget. Erősebben ösztönözni kell a tudomány világa és az üzleti élet közötti együttműködést, többek között a humán tőke fejlesztése és az abba történő befektetés révén, ami növelhetné a reálgazdaságba áramló technológiaátadás szintjét. A litván vállalatok külső tudás átvételére és üzleti célú alkalmazására irányuló korlátozott képességének javítása növelné az innováció szintjét.
- (13) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Litvánia gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Litvániának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az átfogó gazdasági kormányzás erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható litvániai költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából,

hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.

- (14) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.

AJÁNLJA, hogy Litvánia 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Biztosítsa, hogy a középtávú költségvetési céltól való eltérés ne haladja meg a 2016. és 2017. évi rendszerszintű nyugdíjreformhoz kapcsolódóan megengedett eltérést. Csökkentse az alacsony jövedelműek adóterheit azáltal, hogy az adóterhet más, a növekedést kevésbé visszafogó forrásokra csoportosítja át és javítja az adójogszabályoknak való megfelelést, különösen a héa terén.
2. Fokozza a humán tőkébe való beruházásokat, továbbá az oktatás munkaerő-piaci relevanciájának növelése, a tanítás és a felnőttoktatás színvonalának javítása révén tegyen lépéseket a készséghiányok megszüntetésére. Növelje az aktív munkaerő-piaci intézkedések hatókörét és erősítse meg azokat. Erősítse meg a szociális párbeszéd mechanizmusainak szerepét. Javítsa az egészségügyi ellátórendszer teljesítményét a járóbeteg-ellátás erősítése, a betegségek megelőzése és az egészségfejlesztés révén. Bővítse az álláskeresői járadékokra és szociális ellátásokra jogosultak körét és javítsa az ellátások megfelelőségét.
3. Tegyen lépéseket annak érdekében, hogy az egész gazdaságban nőjön a termelékenység és javuljon az új technológiák átvétele és elterjedése. Javítsa az innovációs politikák koordinációját és bátorítsa a magánberuházásokat, többek között alternatív finanszírozási módok kidolgozása révén.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Románia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Románia 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/18)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Romániát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (2) A Romániára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Románia által elért eredményeket. Az országjelentés emellett magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Romániában nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány.
- (3) Románia 2016. április 28-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi konvergenciaprogramját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) A harmadik fizetésimerleg-támogatási program (2013–2015) 2015 szeptemberében befejeződött anélkül, hogy felülvizsgálat készült volna. A programfeltételek végrehajtásának felmérésére irányuló harmadik hivatalos program-felülvizsgálat (2015. június 16–30.) nem zárult le. Ugyan több területen történt előrelépés, a program kulcsfontosságú szakpolitikai területeket érintő jelenlegi és korábbi eredményei ingatagok. A programot követő utólagos felügyelet 2015. október 1-jén kezdődött meg, és mindaddig folytatódik, amíg az ország vissza nem fizeti az első fizetésimerleg-támogatási program keretében kapott kölcsön legalább 70 %-át, vagyis legalább 2018 tavaszáig.
- (6) Románia jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciók ágához tartozik. 2016. évi konvergenciaprogramjában a kormány azt vetíti előre, hogy az államháztartás egyenlege a 2015-ös -0,7 %-ról 2016-ban és 2017-ben a GDP -2,9 %-ára fog romlani. A strukturális egyenleg előreláthatólag szintén romlani fog. A program értelmében az ország el fog térni a 2014-ben és 2015-ben sikeresen teljesített középtávú költségvetési céltól – a GDP 1 %-ának megfelelő strukturális hiánytól –, és a tervek szerint a programidőszak során nem fog visszaállni erre a szintre. A konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság a programidőszakban várhatóan 40 % alatt marad. Az ezen költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2016-ra nézve megalapozott, 2017-re nézve pedig enyhén optimista. A Bizottság 2016. évi tavaszi előrejelzése alapján fennáll a kockázata annak, hogy jelentős eltérés mutatkozik 2016-ban, és változatlan politikát feltételezve 2017-ben is. Emellett a Bizottság 2016. évi tavaszi előrejelzése 2017-re a GDP 3,4 %-ának megfelelő költségvetési hiányt vetít előre, ami meghaladja a Szerződésben rögzített 3 %-os referenciaértéket. A konvergenciaprogram értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Románia nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért 2016-ban és 2017-ben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítása érdekében.
- (7) Románia költségvetési kerete a rendelkezéseket tekintve szilárd, ám gyakorlati alkalmazása nem elég hatékony. A közelmúltbeli hiánynövelő költségvetési intézkedések egyikét sem a rendes költségvetési eljárás részeként kezdeményezték, illetve fogadták el. 2015-ben a kormány nem tartotta be azokat az előírásokat, amelyek szerint a pénzügyminisztérium által hitelesített hatásvizsgálatot kell csatolni az állami kiadásokat növelő vagy az állami bevételeket csökkentő új jogalkotási kezdeményezésekhez, tiszteletben kell tartani a kiadások felső határát, valamint kompenzációs intézkedéseket kell kidolgozni a bevételcsökkenés ellensúlyozására. A gyakorlatban a költségvetési tanácsnak igen kevés ideje van arra, hogy visszajelzést adjon a költségvetési javaslatokra, és véleményét és ajánlásait nem veszik kellőképpen figyelembe. A 2016. évi költségvetési törvény 2,95 %-os GDP-arányos költségvetési hiánycélt határoz meg, ami a középtávú költségvetési célhoz képest jelentős eltéréshez vezet. Ez a nemzeti költségvetési kerettől való eltávolodást jelent.
- (8) Számos intézkedés végrehajtása van folyamatban az adóbehajtás javítása és az adózási szabályok betartása érdekében. Ezek közé tartozik a pénztárgépek kötelezővé tétele, a készpénzes fizetésre vonatkozó szabályok szigorítása, egy új héaregisztrációs eljárás bevezetése, az adóhatóság (ANAF) által végzett ellenőrzések megerősítése, valamint a hatóság folyamatban lévő szerkezeti átalakítása. Mindezek ellenére a nagymértékű adókijátszás és az alacsony szintű adózási fegyelem továbbra is kihívást jelent. A be nem jelentett munkavégzés és a ténylegesnél alacsonyabb bejelentett bérek változatlanul visszavetik az adóbevételeket, és gazdasági zavarokat okoznak. A be nem jelentett munkavégzés visszaszorítását célzó – többek között a munkaügyi felügyelőség által végrehajtott – intézkedések változatlanul kevés eredménnyel járnak.
- (9) A férfiak és nők nyugdíjkorhatárának kiegyenlítéséről szóló törvény már 2013 óta a parlament előtt van. Elfogadása számottevően megnövelné az idősebb nők munkaerő-piaci részvételét, és egyúttal csökkentené a nemek között a nyugdíj tekintetében fennálló különbséget, valamint enyhítené a nőket fenyegető időskori szegénység kockázatát.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

- (10) 2015 során javultak a munkaerő-piaci viszonyok. A munkanélküliség alacsony, és a foglalkoztatási ráta növekedőben van. A tartós munkanélküliség az uniós átlag alatt van. Ezzel egyidejűleg még mindig jelentős kihívásokkal kell szembenézni, elsősorban a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok nagy arányával összefüggésben; az e fiatalok hatékony aktivizálására irányuló próbálkozások korlátozottak.
- (11) A nemzeti foglalkoztatási hivatal nem képes megfelelő, személyre szabott szolgáltatásokat nyújtani az álláskeresőknél, és a munkáltatók számára is csupán korlátozott szolgáltatásokat biztosít annak ellenére, hogy a hivatalt kötelező jelleggel tájékoztatni kell a betöltendő álláshelyekről. Eljárást fogadtak el a különböző kategóriákba tartozó munkanélkülieknek szóló személyre szabott támogatás biztosítása érdekében, ám a végrehajtás még várat magára. A foglalkoztatási és szociális szolgálatok között szinte elhanyagolható az együttműködés, ami még inkább megnehezíti a szociális ellátás kedvezményezettjeinek aktivizálását.
- (12) A minimálbér – amely uniós szinten a legalacsonyabbak között van – 2013 óta jelentős mértékben emelkedett, ám a megállapítására vonatkozó objektív kritériumok hiánya bizonytalansághoz vezet. A minimálbér-megállapítás reformjának kidolgozása érdekében háromoldalú munkacsoport jött létre, azonban továbbra sincsenek olyan világos iránymutatások vagy kritériumok, amelyek figyelembe vennék a minimálbér munkahelyteremtésre, szociális körülményekre és versenyképességre gyakorolt hatását. Összességében a szociális párbeszéd változatlanul gyenge.
- (13) Az uniós tagállamok közül Romániában az egyik legmagasabb a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya. A szociális ellátásban részesülők munkaerő-piaci aktivizálása igen csekély mértékű, főleg a vidéki térségekben. A szociális referenciaindexet – amely alapján a szociális ellátás összegét számítják – nem frissítik rendszeresen a gazdasági környezetnek megfelelően, így idővel kérdésessé válhat a juttatások megfelelősége. Elfogadás céljából a parlament elé terjesztették a pénzügyi felzárkózást elősegítő minimumjövedelemről szóló törvényt, amely a várakozások szerint fokozni fogja a juttatások célirányosságát és megfelelőségét, valamint hozzá fog járulni az ilyen minimumjövedelemben részesülő személyek munkaerő-piaci aktivizálásához. A szegénység visszaszorítását célzó kormányzati csomag részeként több intézkedés is foglalkozik e kérdéssel integrált megközelítést érvényesítve (oktatás, egészségügy, lakhatás, szociális védelem, közlekedés).
- (14) Románia továbbra is kihívásokkal néz szembe az oktatás terén. Több stratégia érinti az egész életen át tartó tanulást, a szakképzést, a felsőoktatást és a korai iskolaelhagyást. Ennek dacára a korai iskolaelhagyók aránya továbbra is jóval meghaladja az uniós átlagot, ami részben a 2015-ben jóváhagyott stratégia végrehajtásának jelentős késedelmekre vezethető vissza. A prevenciós és felzárkóztatási programok köre igen szűk. A kiszolgáltatott csoportok – például a romák és a szegény családból származó gyermekek – még mindig akadályokba ütköznek a színvonalas oktatáshoz való hozzáférés, illetve tanulmányaik befejezése terén, kiváltképp a vidéki térségekben. A kisgyermekkorai nevelést és gondozást illetően Románia intézkedéseket hozott annak érdekében, hogy előmozdítsa a hátrányos helyzetű 3–6 éves korú gyermekek óvodai oktatásban való részvételét. A 0–3 éves korosztály számára nyújtott kisgyermekkorai szolgáltatások változatlanul szűk körűek. A szülői szabadság kiterjesztéséről szóló új jogszabályok és a munkavállalás nem kielégítő ösztönzői együttesen még nagyobb akadályokat gördíthetnek a nők munkaerő-piaci részvétele elé. A felső középfokú szakképzésben való részvétel az uniós átlag felett van, ám a lemorzsolódók aránya változatlanul magas. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya növekvő tendenciát mutat, ugyanakkor a felsőoktatás színvonala és munkaerő-piaci relevanciája korlátozott. A felnőttképzésben való részvétel rendkívül kis mértékű.
- (15) Az egészségügy terén Románia gyenge eredményeket tud felmutatni. A születéskor várható élettartam a férfiak és a nők esetében is jócskán elmarad az uniós átlagtól. A legfőbb problémát még mindig az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés és a kórházi ellátás túlzott mértékű igénybevétele jelenti. A széleskörűen elterjedt hálapénzek miatt az alacsony jövedelemmel rendelkező személyek hátrányban vannak az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés terén. Románia intézkedéseket fogadott el annak érdekében, hogy az alacsony jövedelmű nyugdíjasok, valamint a távoli és elszigetelt közösségekben élők számára megkönnyítse az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Jelenleg zajlik a szociális és egészségügyi mediátorok hálózatának kialakítása, emellett jogszabálytervezetet terjesztettek elő a közösségi szolgáltatásokról. A fogyatékosággal élő személyek tekintetében az intézményesítettség csökkentése továbbra is kihívást jelent.
- (16) Románia fellépett annak érdekében, hogy az egészségügyi rendszerben kezelje az elégtelen finanszírozást, valamint az állami források nem megfelelő felhasználását. A vonatkozó reformok kiterjednek a hátralékok felszámolására az egészségügyi ágazatban, a gyógyszerkiadások fenntarthatóságának fokozására, az e-egészségügyi megoldások végrehajtására, az egészségügyi rendszer finanszírozásának javítására, az erőforrásoknak a kórházi ápolás helyett a megelőzés és az alapellátás javára történő átcsoportosítására, valamint a központosított közbeszerzési eljárásokra. Mindazonáltal az adminisztratív kapacitások szűkössége késlelteti a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló nemzeti egészségügyi stratégia végrehajtását. Az egészségügyi rendszer hatékonyságát konkrétan visszavetik azok a késedelmek, amelyek a kórházi ágazat ésszerűsítésének és a fekvőbeteg-ellátásról a költséghatékonyabb járóbeteg-ellátásra való áttérésnek a terén tapasztalhatók.

- (17) A Románián belüli legnagyobb fejlettségbeli különbségek a városi és a vidéki térségek között érhetők tetten. Vidéken rosszabbak a foglalkoztatási, szociális, egészségügyi és oktatási mutatók, és a gyenge és fragmentált helyi adminisztratív kapacitások miatt az emberek korlátozottabb mértékben férnek hozzá az oktatáshoz, az orvosi ellátáshoz, az alapvető közüzemi szolgáltatásokhoz és a közszolgáltatásokhoz. Mindeközben az alulfejlett közlekedési infrastruktúra és a korlátozott egyéni és tömegközlekedés, valamint az ingázás magas költségei és a széles sávú infrastruktúrához való korlátozott hozzáférés együttese gátolja a vidéki területek társadalmi-gazdasági fejlődését. A mezőgazdaságra jellemző alacsony hozzáadott érték és a vidéki térségek gazdasági diverzifikációjának hiánya hátráltatja a fenntartható vidéki gazdaság kialakulását. A vidéki munkaerő jelentős része önellátó vagy részben önellátó gazdálkodást folytat, ami a rejtett munkanélküliséggel vagy nem jövedelemszerző családi munkával, az alacsony termelékenységgel és a szegénységgel hozható összefüggésbe. A szegénység elleni csomag – amelyet elsősorban uniós forrásokból kívánnak finanszírozni – integrált megközelítést irányoz elő a szegénység elleni küzdelem terén és a vidéki területekre is kiterjed. Kialakításba helyezték olyan integrált közösségi csoportok megszervezését, amelyek különböző integrált szolgáltatásokat nyújtanak a hátrányos helyzetű közösségek számára, de a tervezett intézkedéseket mindeddig nem hajtották végre.
- (18) A közigazgatási reform stratégiai kerete már 2014-ben életbe lépett, ám végrehajtása 2015 során lassú volt. 2016-ban elfogadtak néhány kulcsfontosságú kezdeményezést, amelyek a közigazgatás működésének átláthatóságát és hatékonyságát hivatottak javítani. Ez emberi erőforrásokra – különösen a felvétellel/kinevezésre, az értékelésre, a fizetésekre, valamint személyzeti kategória szakmai előmenetelére és a képzésre – vonatkozó átfogó és átlátható szakpolitikai megközelítés elfogadásának késedelme azonban teret enged önkényes megközelítések alkalmazásának a kulcsfontosságú eljárásokat és döntéseket illetően. Az ingatag szervezeti felépítéssel párosulva ez káros hatást gyakorol a közszolgálat függetlenségére és szakmaiságára, és ebből adódóan hatékonyságára és eredményességére is. Az adminisztratív eljárások bonyolultsága, a nem hatékony közbeszerzési rendszer és a széleskörűen elterjedt korrupció korlátok közé szorítja a lakossági és a vállalati ügyfeleknek történő szolgáltatásnyújtást (beleértve az elektronikus kormányzati szolgáltatásokat is). A stratégiai tervezés, a programalapú költségvetés-tervezés, a konzultáció és a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal kihasználtsága továbbra is elmarad a kívánatos szinttől. Ezek a kihívások számos területen akadályozzák a fontos szakpolitikák végrehajtását, így például a rendelkezésre álló uniós források és egyéb finanszírozási támogatások felhasználását is.
- (19) A fő gazdasági ágazatokat uraló állami tulajdonban lévő vállalatok jellemzően alulteljesítenek. Különösen igaz ez a kulcsfontosságú infrastrukturális iparágakra: az energiaágazatban az ilyen vállalatokhoz kötődik a forgalom 44 %-a és a foglalkoztatottak 77 %-a, míg a közlekedési ágazatban ez az arány 24 %, illetve 28 %. Az állami tulajdonú vállalatok vállalatirányításáról szóló, 109/2011. sz. sürgősségi kormányrendelet 2016. május 10-én módosított formában törvényerőre emelkedett, és a módosításoknak köszönhetően a jogszabály jobban illeszkedik a nemzetközi bevált gyakorlatokhoz. Románia több állami tulajdonban lévő vállalat esetében visszatért ahhoz a gyakorlathoz, hogy az ideiglenes vezetőség helyére szakképzett vezetőket vesz fel, a haladás azonban lassabban bontakozik ki, mint azt eredetileg bejelentették. Az éves költségvetések időben történő elfogadása, valamint az ellenőrzött éves beszámolók jóváhagyása és közzététele fokozná az állami vállalatok átláthatóságát és elszámoltathatóságát. Jelenleg zajlik az új privatizációs törvény kidolgozása, amely azonban olyan rendelkezéseket is tartalmazhat, amelyek nem egyeztethetők össze a vállalatirányítási jogszabályokkal. Különösen aggályos a privatizáció vagyonszünettel és a vállalkozás vezetőségének hatáskörei közötti valószínűsíthető átfedés.
- (20) Annak ellenére, hogy az igazságügyi intézmények erőfeszítéseket tesznek a magas szinten elkövetett korrupció megfékezése érdekében, a korrupció változatlanul számos gazdasági ágazatban jelen van, és az összes kormányzati szinten érint kinevezett és választott tisztviselőket, köztisztviselőket és közintézmények alkalmazottait egyaránt. Bár az országban nagy horderejű igazságügyi reformok zajlanak, továbbra is problémákat vet fel a bíróságok nagy ügyterhe, a bírósági határozatok kiszámíthatósága és megfelelő végrehajtása, valamint a bírói karra nehezedő külső nyomás. Az együttműködési és ellenőrzési mechanizmus keretében a Bizottság ajánlásokat dolgoz ki Románia számára az igazságügyi reformra és a korrupció elleni küzdelemre vonatkozóan. A Romániának szóló országspecifikus ajánlások ezért nem foglalkoznak e területekkel.
- (21) A pénzügyi ágazat stabilabbá vált, ám még így is kiszolgáltatott a hazai jogalkotási kezdeményezésekkel szemben. Az adósságelengedésről szóló, nemrégiben elfogadott törvény – amely a meglévő kölcsönállományra nézve visszamenőleges hatállyal rendelkezik – több hitelintézetet kihívás elé állíthat, és visszafoghatja a hitelezési tevékenységet. A törvény egyúttal növelheti a pénzügyi szektor stabilitását fenyegető kockázatokat, ami a gazdaság egészére kihathat. A bankokat esetlegesen károsan érintő további fejlemények közé sorolható a devizahitelek hazai pénznemben folyósított kölcsönökké való átalakítására vonatkozó javaslat, továbbá a kölcsönszerződésekben alkalmazott tisztességtelen szerződési feltételekkel kapcsolatos egyes bírósági határozatok.
- (22) A nem kielégítő vagy gyenge minőségű infrastruktúra a legproblémásabb tényezők egyike a romániai üzleti tevékenység szempontjából, és gátolja a kereskedelem és a gazdaság fejlődését. A közelmúltbeli szerény javulás

ellenére a régió országai közül továbbra is Románia a sereghajtó a közlekedési és kommunikációs infrastruktúra érzékelt színvonala tekintetében. A román út- és autópálya-hálózat regionális viszonylatban és az ország méretéhez képest is kicsi. A közlekedési főterv és a kapcsolódó vasúti reform elfogadását több ízben elhalasztották.

- (23) A bőségesen rendelkezésre álló, mindenekelőtt az uniós forrásokból származó finanszírozás ellenére 2008 óta csökken az állami beruházások mértéke. Ez a trend 2015-ben megfordult ugyan, de a közberuházások volumene 2016-tól kezdődően várhatóan ismét csökken, mivel a 2014–2020-as program végrehajtása nem kezdődött meg teljes mértékben, és nincsen elég kiírt, előkészületben lévő projekt. Az ország az utóbbi időben folyamatos erőfeszítéseket tesz a minisztériumközi együttműködés megerősítése, a közbeszerzési rendszer átszervezése és a beruházási projektek tervezésének és végrehajtásának javítása érdekében. Ennek ellenére az állami beruházási projektek előkészítése változatlanul hiányos és nagyban függ a külső befolyásoló tényezőktől. A projektkiválasztást továbbra is hátráltatja, hogy közép- és hosszú távra nézve nincsenek stratégiai prioritások és tervezés, nagyszámú döntéshozónak kell megállapodásra jutnia, az államháztartási minisztériumon belül működő közberuházás-értékelő egység korlátozott végrehajtási hatáskörrel rendelkezik, valamint nem kapcsolódnak kiválasztási kritériumok a helyi fejlesztést célzó nemzeti programhoz.
- (24) A költség-versenyképesség és a kereskedelmi teljesítmény terén felmutatott lényeges előrelépések ellenére Románia nem költségalapú versenyképessége továbbra is kihívást jelent. Strukturális akadályok fékezik a magasabb hozzáadott értéket képviselő gazdaság felé való elmozdulást, és visszavetik Romániának a fenntartható növekedés ösztönzésére irányuló képességét is. Az adminisztratív eljárások összetettsége, a költségvetési és adóügyi szakpolitikák instabilitása és a gyenge üzleti környezet továbbra is rányomja bélyegét a beruházási döntésekre. A nagymértékű adócsalás és be nem jelentett munkavégzés csökkenti az adóbevételeket és gazdasági zavarokat idéz elő. A kis- és középvállalkozások számára változatlanul korlátozott a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés.
- (25) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Románia gazdaságpolitikájáról, és azt közzétette a 2016. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Romániának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható nemzeti költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–4. ajánlás tükrözi.
- (26) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a konvergenciaprogramot; véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az alábbi 1. ajánlásban foglaltak tükrözik,

AJÁNLJA, hogy Románia 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A 2016. év tekintetében mérsékelje a középtávú költségvetési céltól való eltérést, és 2017-ben – amennyiben a középtávú költségvetési cél betartása ennél kisebb erőfeszítések révén nem biztosítható – érjen el a GDP 0,5 %-ának megfelelő éves költségvetési kiigazítást. Biztosítsa a költségvetési keret alkalmazását, és erősítse meg az adózási fegyelmet és az adóbehajtást. Biztosítsa, hogy a jogalkotási javaslatok ne ássák alá a jogbiztonságot és ne tegyék kockára a pénzügyi stabilitást. Szükség esetén fogadjon el intézkedéseket az ilyen kockázatok enyhítése céljából.
2. Erősítse meg a nemzeti foglalkoztatási hivatal által a munkaadók és az álláskeresők számára nyújtott szolgáltatásokat, különösen azáltal, hogy e szolgáltatásokat az álláskeresők profiljához igazítja és jobban összehangolja a szociális ellátással, így többek között a szociális szolgáltatásokkal, valamint eléri a nem regisztrált fiatalokat. A szociális partnerekkel konzultálva határozza meg a minimálbér-megállapítás objektív kritériumait. Lépjen fel a korai iskolaelhagyás megelőzése és a minőségi oktatás nyújtásának kiterjesztése érdekében, mindenekelőtt a romák tekintetében. Fogadja el a férfiak és nők nyugdíjkorhatárának kiegyenlítését.
3. Szorítsa vissza a hálapénz használatát az egészségügyi ágazatban és növelje a járóbeteg-ellátás elérhetőségét. Fokozza az emberierőforrás-menedzsment függetlenségét és átláthatóságát a közigazgatás terén. Egyszerűsítse az adminisztratív eljárásokat a vállalkozások és a lakosság számára. Erősítse meg az állami tulajdonban lévő vállalatok vállalatirányítását.

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

4. Javítsa az integrált közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, bővítse az alapvető infrastruktúrát és mozdítsa elő a gazdasági diverzifikációt, kiváltképp a vidéki területeken. Fogadja el és hajtsa végre a közlekedési főtervet. Javítsa az állami beruházási projektek prioritási sorrendjének kialakítását és az ilyen projektek előkészítését.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről

az elnök

P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Finnország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Finnország 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/19)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2015. november 26-án elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Finnországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Finnország pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságai közötti szoros összefonódásokra, Finnországnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Finnországra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Finnország által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Finnországban makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Alapvető fontosságú, hogy orvosolják a több év során kialakult költség-versenyképességi lemaradást, amely elsősorban arra vezethető vissza, hogy a bérnövekedés tartósan meghaladta a termelékenység növekedését, aminek következtében 2008 és 2012 között erőteljesen romlott a folyó fizetési mérleg. Az elemzés továbbá rámutatott a már egyébként is nehéz helyzetben lévő államháztartás fenntarthatóságát fenyegető, jelentős közép- és hosszú távú kockázatokra.

- (3) Finnország 2016. április 14-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) A 2016. évi stabilitási program szerint a menekültek rendkívüli beáramlása jelentős költségvetési vonzattal jár, és megfelelő módon igazolja ezen költségvetési többletterhek mértékét és jellegét. A Bizottság szerint a figyelembe vehető többletkiadások 2015-ben a GDP 0,05 %-át tették ki, és a jelenlegi becslések szerint 2016-ban elérik a GDP 0,2 %-át. E többletkiadások figyelembevételét az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott rendelkezések lehetővé teszik, tekintettel arra, hogy a menekültek beáramlása kivételes esemény, amelynek hatása a finn államháztartásra jelentős, a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való ideiglenes eltérés engedélyezése pedig nem veszélyezteti a fenntarthatóságot. A középtávú költségvetési célhoz vezető előírt 2015. évi kiigazítás tehát e költségek figyelembevétele érdekében csökkent. 2016 tekintetében a figyelembe vehető összegekre is kiterjedő végleges értékelés a finn hatóságok által benyújtott tényleges adatok alapján 2017 tavaszán készül el.
- (6) Finnország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciók ágához tartozik. 2016. május 18-án a Bizottság az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést fogadott el, mivel Finnország államadóssága 2015-ben túllépte a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaértéket. Az elemzés következtetése szerint az adósságkritériumnak való megfelelés teljesítettnek tekintendő. A kormány a 2016. évi stabilitási program szerint a 2016-ban -2,5 %-os, majd további javulás eredményeként 2020-ban -1,3 %-os GDP-arányos államháztartási egyenleg elérésére törekszik. A kormány 2019-re tervezi elérni a középtávú költségvetési célt, vagyis a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiányt. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság-ráta várhatóan 2019-ben 67,4 %-on fog tetőzni, majd 2020-ban 67,2 %-ra mérséklődik. Az ezeket a költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A középtávú költségvetési cél 2019-re történő eléréséhez szükséges intézkedések nem kellőképpen meghatározottak. A Bizottság 2016. évi tavaszi előrejelzése alapján fennáll a kockázata annak, hogy Finnország 2016-ban némileg el fog térni a javasolt kiigazítástól. A 2016-ra vonatkozó következtetés akkor is változatlan maradna, ha az értékelés során nem vennék figyelembe a menekültek rendkívüli beáramlásának költségvetési hatását. Változatlan politika mellett fennáll annak a veszélye, hogy az ország 2017-ben jelentősen el fog térni a javasolt kiigazítástól. A GDP-arányos államadósság-ráta előreláthatólag továbbra is növekvő tendenciát fog mutatni, és 2017-ben eléri a 66,9 %-ot. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Finnország nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért 2016-ban és 2017-ben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítására.
- (7) A népesség előregedése és a munkavállalók számának csökkenése miatt a nyugdíjra, az egészségügyre és a tartós ápolás-gondozásra fordított kiadások a GDP arányában a 2013-as 23,1 %-ról 2030-ra várhatóan 26,9 %-ra fognak emelkedni. 2016 januárjában Finnország nyugdíjreformot léptetett hatályba, amelynek értelmében

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

a kötelező nyugdíjkorhatárt 2027-től a várható élettartamhoz igazítják. Az önkormányzatok által biztosított szociális szolgáltatások és egészségügyi ellátás a GDP 10 %-át teszi ki. Az előrejelzések szerint a rendszer megreformálása nélkül e kiadás nominális értelemben évi 2,4 %-kal fog nőni, és a GDP-hez viszonyított részaránya is emelkedni fog. Megállapodás született egy széles körű közigazgatási reformnak, valamint az egészségügyi ellátás és a szociális szolgáltatások szerkezetátalakításának körvonalairól. A reform fő célkitűzései közé tartozik, hogy a költségek jobb ellenőrzésével hosszú távon 3 milliárd EUR-val csökkentse a fenntarthatósági rést. Ez a szolgáltatások integrációja, nagyobb méretű szolgáltatók létrehozása és digitalizálás révén valósul majd meg. A reform végrehajtása a tervek szerint 2019-ben kezdődik, ám addig még ki kell dolgozni az intézkedések minden részletét, és változáskezelési terveket kell életbe léptetni. A kormány tájékoztatása szerint 2016 végén fogják ismertetni a reform végrehajtását célzó intézkedéseket. A reform nagyságrendjéből és szoros időkeretéből adódóan a végrehajtás kihívás elé állítja majd az országot, ezért fontos mielőbbi elfogadni a jogalkotási javaslatokat.

- (8) Finnország versenyképességének helyreállítása érdekében több szempontból is javítani kell a munkaerőpiac működését. A 2013 végén központilag elfogadott bérmegállapodás óta összességében véve mérsékelt bérnövekedés tapasztalható. A megállapodás hatálybalépése óta a kialakított béreknek az előző év azonos időszakához viszonyított növekedési üteme a 2013 utolsó negyedében regisztrált 1,3 %-ról 2015 negyedik negyedévére 0,5 %-ra esett vissza. 2015 júniusában a szociális partnerek a megállapodás 2016-ra való kiterjesztése mellett döntöttek. Mindazonáltal a munkatermelékenység növekedése még nem állt helyre, ezért a nominális fajlagos munkaköltség várhatóan emelkedni fog, bár a korábnál lassabb ütemben. Tárgyalások zajlottak a költség-versenyképesség helyreállítása érdekében. A szociális partnerek 2016. február 29-én versenyképességi paktumról állapodtak meg, amelyet ágazati megállapodásokba kell átültetni, mielőtt sor kerülhetne a végrehajtására. A versenyképességi paktumot a szociális partnerek által elfogadott intézkedések fogják kiegészíteni, amelyek célja a munkaerőpiac fokozott rugalmasságának biztosítása, valamint egy új bérnövekedési modell megteremtése által, hogy a külső versenynek kitett ágazatok béreihez kapcsolják a többi ágazat béreit. Fontos, hogy a munkaerő-piaci intézkedések végrehajtása során maradéktalanul tiszteletben tartsák a szociális partnerek szerepét.
- (9) A munkaképes korú népesség számának csökkenése miatt fontos javítani a munkaerő-piaci részvételi arányt. Ez folyamatos erőfeszítéseket követel meg az idősebb munkavállalók, a fiatalok, valamint a tartósan munkanélküli és az alacsony szakképzettségű személyek munkaerő-piaci integrációja terén. A foglalkoztatási ráta a válság előtti, 2008-as 70,6 %-os csúcserő után 2015-re több mint két százalékponttal, 68,5 %-ra csökkent, míg a munkanélküliség 6,4 %-ról 9,4 %-ra emelkedett. Az idősök foglalkoztatási rátája fokozatos javulást mutat, bár továbbra is lehetőség van a munkaerőpiacról való korai távozásra az idősebb munkavállalók számára a nyugdíjkorhatár eléréséig biztosított kiterjesztett munkanélküli-járadék formájában („munkanélküliségi egérút”), amely – amennyiben nem korlátozzák – csökkentheti a 2016-ban törvénybe iktatott nyugdíjreform kedvező hatását. A „munkanélküliségi egérút” paramétereiben a korábbi nyugdíjreform során tett változtatások hatásait 2019-ben fogják értékelni. Annak ellenére, hogy számos tartósan munkanélküli személy kikerül a gazdaságilag aktív kategóriából, a tartós munkanélküliség 2008 és 2014 között jelentős mértékben, a gazdaságilag aktív népesség 1,2 %-áról 1,9 %-ára nőtt. Az ifjúsági munkanélküliség 2015-ben 22,4 %-ra emelkedett. A munkaerőpiac gyenge teljesítménye leginkább az alacsony szakképzettségűeket érinti. Hátrányosan befolyásolhatja a fent említett csoportok újbóli munkába állását, ha egy olyan időszakban csökkentik az aktív munkaerő-piaci intézkedésekre szánt költségvetést, amikor egyre nagyobb az igény az ilyen intézkedések iránt. Az aktivizálás tekintetében a különféle típusú juttatásokat biztosító komplex ellátórendszer jelentős inaktivitás és adócsapda kialakulását eredményezheti. Az ilyen adócsapdák kezelése és a munkavállalást elősegítő pozitív ösztönzők bevezetése – például a munka és a juttatások ötvözésére vonatkozó lehetőségek bővítése – kiemelt jelentőséggel bír az aktív munkaerő-piaci intézkedéseket érintő költségvetési megszorítások tükrében. 2015-ben viszonylag sok migráns és menekült érkezett Finnországba, ami ellensúlyozhatja a népesség előregedésének hatásait, ám csakis akkor, ha sikerül őket integrálni a munkaerőpiacra és az oktatási rendszerbe. A munkaerőpiacon nincs összhangban a készségkereslet és a -kínálat, ami részben a gazdaság strukturális átalakulásának tudható be, mivel az új munkahelyek nem ugyanazokban a földrajzi térségekben és ágazatokban jönnek létre, mint ahol munkahelyek szűntek meg. Intézkedéseket kell bevezetni Helsink-i térségében a megfizethető lakhatás előmozdítása érdekében, és hatékony szakpolitikai eszközökkel kell támogatni az emberek munkához jutását és készségeinek naprakészre tételét.
- (10) Finnországban ugyanolyan vagy még kedvezőbb az üzleti környezet, mint más fejlett gazdaságú országokban. Mindazonáltal a verseny hiánya – különösen az elsősorban a belföldi piacot célzó szolgáltatások, így például a kiskereskedelem és a közlekedési szolgáltatások terén – a finn gazdaság általános versenyképességére is kihat. A vállalkozások a túlzott szabályozási követelményeket tartják az egyes piacokra való belépés, illetve a növekedés akadályának. A vállalkozói szellem és a beruházások előmozdítása érdekében ezeket a túlzott követelményeket felül kell vizsgálni. A területfejlesztési szabályozás reformja rugalmasabb szabályokat biztosít majd a kiskereskedelmi ágazatban az üzletek méretére és elhelyezkedésére vonatkozóan. A kereskedelmi képes szektorban folytatódik a szerkezeti átalakulás, és ezen ágazatnak kedvezne új piacok, termékek és szolgáltatások megjelenése, kiváltképp olyanoké, amelyek magas hozzáadott értéket képviselnek. A szerkezetváltozást olyan szakpolitikai intézkedésekkel lehetne ösztönözni, amelyek elősegítik a vállalati terjeszkedést, a nemzetköziesítést és az

innovációt. 2015 őszén jogszabály-módosításokat fogadtak el, nagy részüket azonban várhatóan csak 2016 és 2018 között fogják végrehajtani. A kormány további strukturális reformokat jelentett be a piaci verseny élénkítése céljából.

- (11) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Finnország gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Finnországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható finn költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.
- (12) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot, és arról alkotott véleményét ⁽¹⁾ mindennek előtt az alábbi 1. ajánlás tükrözi.
- (13) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Finnország nemzeti reformprogramját és stabilitási programját. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 2. és 3. ajánlás tükrözi,

AZT AJÁNLIJA, hogy Finnország 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A középtávú költségvetési cél elérése érdekében hajtson végre 2016-ban a GDP legalább 0,6 %-ának, 2017-ben pedig a GDP 0,6 %-ának megfelelő mértékű éves költségvetési kiigazítást. A rendkívüli bevételeket használja fel az államháztartás adósságának csökkentésére. Biztosítsa a közigazgatási reform időben történő elfogadását és végrehajtását, ezáltal javítva a szociális szolgáltatások és az egészségügyi ellátás költséghatékonyságát.
2. A szociális partnerek szerepét tiszteletben tartva biztosítsa, hogy a bérmegállapítási rendszer segítse elő a helyi bértárgyalásokat és váljon rugalmasabbá, ezáltal ösztönözve a versenyképességet és a nagyobb mértékben exportvezérelt szemléletmód érvényesülését. Fokozza a munkavállalás ösztönzőit, és hozzon célzott és kielégítő aktív munkaerőpiaci intézkedéseket, többek között a migráns háttérrel rendelkező személyek vonatkozásában. Lépjen fel a regionális és a strukturális munkaerőhiány csökkentése érdekében.
3. Változatlanul törekedjen a verseny élénkítésére a szolgáltatások terén, ideértve a kiskereskedelmet is. Mozdítsa elő a vállalkozói szellemet és a beruházásokat, többek között az adminisztratív és a szabályozásból eredő terhek csökkentése révén, hogy ezzel is hozzájáruljon a magas hozzáadott értéket képviselő termelés bővüléséhez.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Lettország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lettország 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/20)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács 2016. március 17–18-án jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Lettországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon elfogadott egy az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Lettország pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságai közötti szoros összefonódásokra, Lettországnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Lettországra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Lettország által elért eredményeket.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

- (3) Lettország 2016. április 14-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) 2016. évi stabilitási programjában Lettország – az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára pozitív hatást gyakorló jelentős strukturális reformok, mindenekelőtt az egészségügyi ágazat 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó egészségügyi stratégiára alapozott, folyamatban lévő reformjának figyelembevétele céljából – 2017 tekintetében átmeneti, a GDP 0,5 %-ának megfelelő mértékű átmeneti eltérést kért a középtávú költségvetési célhoz vezető, előírt kiigazítási pályától. A reform részleteit a stabilitási program foglalja össze. A cél az egészségügyi szektornak nyújtott közfinanszírozás növelése a GDP 2015. évi 3 %-ához viszonyítva 2020-ra a GDP 4 %-ára. A becslések szerint a reform teljes körű végrehajtása 2023-ra 0,6 %-kal növeli a foglalkoztatást és 2,2 %-kal a GDP szintjét, ami hosszú távon pozitív hatást gyakorol az államháztartás fenntarthatóságára. Az értékelés szerint a növekedésre és az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára gyakorolt pozitív hatás megalapozott. A jelenlegi értékelés alapján Lettország megfelel a 2017-re kért átmeneti eltérés feltételeinek, amennyiben megfelelően végrehajtja a megállapodás szerinti reformokat, amit az európai szemeszter során fognak ellenőrizni. Mindazonáltal a megengedett átmeneti eltérés összege a minimális referenciaérték (vagyis a GDP 1,7 %-ának megfelelő mértékű strukturális hiány) betartásától függ. Ez azt jelenti, hogy a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján 2017-ben a GDP 0,1 %-ának megfelelő mértékű további átmeneti eltérésre van mozgástér.
- (6) Lettország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciók ágához tartozik. A 2016. évi stabilitási program alapján a kormány arra számít, hogy az államháztartás egyenlege fokozatosan javul, és 2019-ben eléri a GDP 0,5 %-ának megfelelő mértéket. A középtávú költségvetési célhoz, azaz a strukturális értelemben a GDP 1 %-ának megfelelő mértékű hiányhoz vezető, tervezett kiigazítási pályát a 2017-ben és 2018-ban végrehajtandó rendszer-szintű nyugdíjreformhoz, továbbá az egészségügyi ágazatban a 2017 és 2019 közötti időszakban végrehajtandó jelentős strukturális reformokhoz kapcsolódóan kért eltérés figyelembevételével határozták meg. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2016-ban várhatóan 40 %-ra emelkedik, majd 2018-ban 38 %-ra csökken. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A kitűzött hiánycélok elérésének alátámasztásához 2017-től kezdődően szükséges intézkedések azonban nem kellőképpen kidolgozottak. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján fennáll a kockázata annak, hogy némi eltérés mutatkozik 2016-ban, valamint változatlan politikát feltételezve 2016–17-ben, e két évet együttesen tekintve. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint Lettország várhatóan nagyrészt megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Mindazonáltal a megfelelés biztosításához 2016-ban további intézkedésekre lesz szükség.
- (7) A munkaképes korú lakosság számának csökkenése korlátozza a munkaerő-kínálatot és a bérek növekedése meghaladja a termelékenységet, ami veszélyezteti a költség-versenyképességet. Ezért a versenyképesség támogatásához a foglalkoztathatóság növelésére és a humántőke javítására van szükség.
- (8) A szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya Lettországban uniós viszonylatban a legmagasabbak között van. Előkészületben van a minimumjövedelem bevezetése, de végrehajtása bizonytalan és a költségvetési költségek miatt általános alkalmazása kérdéses. Emellett 2009 óta nem javult a szociális ellátások megfelelőlése, ami megakadályozza a szegénység eredményes csökkentését. A minimumjövedelem-szintre irányuló reform várhatóan csökkenti a szociális ellátások jelenlegi széttagoltságát és ösztönzőt jelent a foglalkoztatásra nézve.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

- (9) Az aktivizálási intézkedések hatóköre kicsi, különösen a tartósan munkanélküliek esetében. A gyenge egészségügyi és elégtelen szociális szolgáltatásokkal együtt mindez megakadályozza a munkaerőpiacra való eredményes visszailleszkedést. Az aktivizálási intézkedések igénybevételeinek fokozása élenként a foglalkoztatást.
- (10) Az egészségügy alacsony közfinanszírozása, a belülről fakadó strukturális hiányosságok, a hálapénzek nagy aránya és az optimálistól elmaradó költséghatékonyság következtében a lakosság jelentős része nem jut hozzá a szükséges egészségügyi ellátáshoz. Ugyan prioritásként határozták meg az egészségügyi ellátáshoz jutás kritikus esetekben való biztosítását, a pénzügyi korlátok általánosságban akadályozzák a szolgáltatásnyújtást.
- (11) Bár Lettország ért el eredményeket a felsőoktatási rendszer reformja terén, mindenekelőtt a minőséget jutalmazó ösztönzők biztosításával és független akkreditációs rendszer létrehozásával, szükség van a szakoktatás és -képzés javítására, különösen a tantervek reformja és a munkaalapú tanulás szabályozási keretének felállítása révén, hogy javuljon minőségük és rendelkezésre állásuk. A szociális partnereknek szerepük lehet a tanulószerveződéses gyakorlati képzésnek megfelelő típusú programok fejlesztésében, ahogy azt a szakképzésről szóló törvény körvonalazza.
- (12) A beruházásokat visszafogják az innovációval kapcsolatos problémák, a vállalkozói környezet hiányosságai és a csökkenő létszámú munkaerő. A gyenge innovációs ösztönzők és a széttagolt kutatási bázis akadályozza Lettország gyors és eredményes áttérését a magasabb hozzáadott értéket jelentő, és fokozottabban tudásintenzív tevékenységekre. A beruházások további akadályát jelenti, hogy a fizetésképtelenségi rendszer alkalmazása során a befektetővédelem csekély mértékű, amihez a közigazgatás hatékonysági problémái járulnak.
- (13) A kormány intézkedéseket tett az állami kutatási bázis jelenlegi széttagoltságának csökkentésére, minőségének javítására és a vállalkozói szektor innovációs kapacitásának megerősítésére. Az eredmények ellenére az uniós átlaggal összehasonlítva a kutatásra és innovációra fordított állami és vállalkozói szektorbeli beruházások továbbra is nagyon alacsonyak. Folytatni kell a kutatás alapjainak megszilárdítását, a kutatók számának növelése és a kutatás minőségének javítása mellett. Az intelligens szakosodási stratégián alapuló reformok teljes körű végrehajtása és a meglévő szakpolitikai eszközök teljes felhasználása ösztönöznék az innovációra fordított magánberuházásokat.
- (14) A vállalkozások a beruházás akadályának tartják a fizetésképtelenségi keretet, mivel a követelések visszafizetési rátája alacsony, és a felszámolók felügyelete csekély mértékű.
- (15) Lettország számos sikeres kezdeményezést indított el az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságának és minőségének javítása céljából. Mindazonáltal a köztisztviselők összeférhetlenségét megelőző szabályozás – bár átfogó – bonyolult és rugalmatlan, és a formális megfelelést részesíti előnyben a konkrét esetek megítélése helyett. Emellett a korrupció elleni küzdelemmel és -megelőzéssel foglalkozó hivatalt belső feszültségek gyengítették, ezáltal destabilizálódott, és a nyilvánosság bizalma csökkent egyrészt általában az intézkedései, másrészt az iránt, hogy ténylegesen kész-e az ügyek közül a nagy horderejűekre koncentrálni.
- (16) A közigazgatás általános hatékonysági problémái, amelyek nagyrészt a személyzet viszonylag magas fluktuációjával és a közszolgálati reform késedelmeivel, valamint a gyenge projektmenedzsmenttel magyarázhatók, nem ösztönzik a kedvező befektetési környezet kialakulását. A közszférában a javadalmazás nem függ elegendő mértékben a felelősség mértékétől.
- (17) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elvégezte Lettország gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Lettországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható lettországi költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.
- (18) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.

(¹) Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

AJÁNLJA, hogy Lettország 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Biztosítsa, hogy a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától való eltérés 2016-ban és 2017-ben a rendszerszintű nyugdíjreformhoz és az egészségügyi ágazatban végrehajtandó jelentős strukturális reformokhoz kapcsolódó engedményre korlátozódjon. Az adóknak a környezetvédelmi és vagyonadók felé való, növekedést ösztönző elmozdításának kihasználásával csökkentse az alacsony jövedelműeket terhelő magas adókat és javítsa az adózási fegyelmet.
2. Javítsa a szociális ellátások megfelelőségét és gyorsítsa fel azokat az intézkedéseket, amelyek támogatják a kedvezményezettek elhelyezkedését és munkájuk megtartását, többek között az aktivizálási intézkedések hatókörének kiterjesztésével. Gyorsítsa fel a szakképzésben a tantervek reformját, a szociális partnerek bevonásával hozza létre a munkaalapú tanulás szabályozási keretét és növelje e programok kínálatát. Javítsa az egészségügyi rendszer elérhetőségét, minőségét és költséghatékonyságát.
3. Folytassa a kutatóintézetek konszolidációját és biztosítson ösztönzőket az innovációra irányuló magánberuházásokhoz. Erősítse meg az összeférhetlenség megelőzésére irányuló szabályozást, és állítson fel valamennyi közalkalmazottra vonatkozó, egységes jogi keretet. Növelje a felszámolók elszámoltathatóságát és állami felügyeletét.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Dánia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Dánia 2016. évi konvergenciaprogramját**

(2016/C 299/21)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Dániát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (2) A Dániára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Dánia által elért eredményeket.
- (3) Dánia 2016. április 26-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi konvergenciaprogramját. A kettő közötti szoros összefonódás figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.

- (5) Dánia jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához tartozik. A 2016. évi konvergenciaprogram szerint a kormány az államháztartási egyenleg javulását, majd 2020-ban kiegyensúlyozott költségvetés elérését tervezi. A középtávú költségvetési cél – a GDP 0,5 %-ának megfelelő mértékű strukturális hiány – elérését a kormány 2016-ra tervezi. A konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság 2020-ra várhatóan eléri a 35,1 %-ot. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján Dánia 2016-ban és 2017-ben teljesíti az ajánlott költségvetési kiigazítást. A konvergenciaprogram értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint Dánia konvergenciaprogramja várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (6) A népesség előregedésére tekintettel Dánia fenntartható növekedésének előfeltétele a megfelelő munkaerő-kínálat biztosítása. A közelmúltban végrehajtott számos jelentős munkaerő-piaci reform célja különösen a munkát vonzóvá tévő ösztönzők növelése és az aktív munkaerő-piaci intézkedések hatékonyságának javítása. E reformok hozzájárulhatnának ahhoz, hogy Dánia elérje az Európa 2020 stratégia foglalkoztatási célkitűzését, valamint elősegíthetnék a dán jóléti modell fenntarthatóságát. Ugyanakkor az Európa 2020 stratégia társadalmi befogadásra irányuló nemzeti célkitűzése, amelynek célja a nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásokban élő emberek számának csökkentése, még messze nem valósult meg. A hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci integrációja és foglalkoztathatóságának javítása továbbra is kihívást jelent. Ez különösen vonatkozik a nem EU-s migráns háttérrel rendelkező személyekre, beleértve azokat is, akik hosszabb ideje tartózkodnak Dániában, valamint az alacsony iskolai végzettségű fiatalokra. A 2016-os háromoldalú tárgyalások során elfogadott, munkaerő-piaci integrációt célzó intézkedések javíthatnák az újonnan érkezett menekültek és migránsok helyzetén. Ugyanakkor további intézkedéseket kell hozni más marginalizálódott csoportok hatékonyabb munkaerő-piaci integrációja érdekében.
- (7) A Dániát jellemző viszonylag magas szintű szociális háló fenntartásához alapvető fontosságú, hogy tovább növekedjen a termelékenység. A termelékenység növekedése azonban az elmúlt két évtizedben lassú volt. Az azonosított kiváltó tényezők egyike az, hogy továbbra sem érvényesül a verseny a hazai szolgáltatási ágazatban, különös tekintettel a kiskereskedelemre és az építőiparra. Dániának ezért fokoznia kell az építőipar termelékenységének javítására irányuló erőfeszítéseit azáltal, hogy elhárítja az akadályokat és arányos engedélyezési rendszereket biztosít ott, ahol ezek szükségesnek mutatkoznak. Szükséges továbbá, hogy – különösen a kormány által felvázolt reformok végrehajtásával – enyhítsék a kiskereskedelmi létesítményekre vonatkozó korlátozásokat.
- (8) Dániában a beruházások általános szintje a magánberuházásoknak a gazdasági válság idején történt hirtelen visszaesése óta alacsony. Ez részben tükrözi a lakáscélú építési beruházások alacsony szintjét az ingatlanbuborék kipukkadását követően, valamint a vállalati szektor kihasználatlan kapacitását. A beruházások ösztönzése hozzájárulna Dánia gazdasági növekedésének megerősítéséhez és a termelékenység fokozásához. A beruházások előtt a szolgáltatási ágazatban és a kutatás területén is akadályok állnak. A kiskereskedelmi és építőipari ágazat piacra lépési korlátokkal szembesül, amelyek befolyásolják a versenyt és a termelékenység növekedését. Fokozni lehetne az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy az egyetemi kutatási eredmények üzleti innovációkban öltsenek formát.
- (9) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Dánia gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Dániának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak Dánia fenntartható nemzeti költségvetési és társadalmi-gazdasági politikája szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1. és 2. ajánlás tükrözi.
- (10) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a konvergenciaprogramot, és arról alkotott véleményét ⁽²⁾ mindegyikét az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁽²⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

AJÁNLJA, hogy Dánia 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Tartsa tiszteletben a középtávú költségvetési célt 2016-ban, és 2017-ben érjen el a GDP 0,25 %-ának megfelelő mértékű éves költségvetési kiigazítást a középtávú költségvetési cél elérése érdekében.
2. Fokozza a termelékenységet és a magánszektorbeli beruházásokat a hazai szolgáltatási szektorban zajló verseny növelése és különösen a piacra lépés megkönnyítése révén a kiskereskedelemben és az építőiparban. Ösztönözze a vállalkozások és az egyetemek közötti együttműködést.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Szlovénia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Szlovénia 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/22)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Szlovéniát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta. ⁽³⁾ Mivel Szlovénia pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságai közötti szoros összefonódásokra, Szlovéniának gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Szlovéniára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Szlovénia által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Szlovéniában makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. A bankszektor hiányosságai, a vállalatok adósságlómánya, a beruházások hiánya és a költségvetés hosszú távú fenntarthatóságával kapcsolatos kockázatok sebezhetővé teszik az országot, és megoldásra várnak. A szlovén bankszektorba vetett bizalom helyreállt, ennek ellenére a hitelállomány továbbra sem bővül, és a nemteljesítő hitelek szintje továbbra is viszonylag magas. Alapvető fontosságú, hogy Szlovénia kezelje azokat a kockázatokat, amelyek az egészségügyi ellátására és nyugdíj-rendszereire nehezedő fokozódó nyomás miatt veszélyeztetik a költségvetési fenntarthatóságot, és csökkentse a megnövekedett államadósságot. A beruházások előtt álló akadályok további csökkentésére van szükség, mindezekelőtt a közigazgatás területén. Fokozottabban be kell vonni a szociális partnereket a strukturális reformok szakpolitikai tervezésébe és végrehajtásába, különösen a nyugdíjakkal, az egészségüggyel, a tartós ápolással-gondozással és a munkaerőpiaccal kapcsolatos szakpolitikák esetében.

- (3) Szlovénia 2016. április 15-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Szlovénia 2016. évi stabilitási programja szerint a menekültek rendkívüli beáramlása jelentős költségvetési vonzattal jár, és megfelelő módon igazolja ezen költségvetési többletterhek mértékét és jellegét. A Bizottság szerint a figyelembe vehető többletkiadások 2015-ben a GDP 0,06 %-át tették ki, és a jelenlegi becslések szerint 2016-ban elérik a GDP 0,07 %-át. E többletkiadások figyelembevételét az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott rendelkezések lehetővé teszik, tekintettel arra, hogy a menekültek beáramlása kivételes esemény, amelynek hatása a szlovén államháztartásra jelentős, a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való ideiglenes eltérés engedélyezése pedig nem veszélyezteti a fenntarthatóságot. Ez a rendelkezés azonban nem alkalmazható 2015-re, mivel akkor Szlovénia túlzott hiány esetén követendő eljárás alatt állt; a 2016-ra – ideértve a figyelembe vehető összegekre – vonatkozó végleges értékelésre a szlovén hatóságok által benyújtott tényleges adatok alapján 2017 tavaszán kerül sor.
- (6) A túlzotthiány-eljárás megszüntetését követően Szlovénia a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához és az átmeneti adósságszabály hatálya alá tartozik. A 2016. évi stabilitási program alapján a kormány arra számít, hogy az államháztartás egyenlege fokozatosan javul, és a 2016-os 2,2 %-os mértékről 2019-ben eléri a GDP 0,4 %-ának megfelelő mértéket. A középtávú költségvetési célt – a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeit nem teljesítő, strukturális értelemben kiegyensúlyozott költségvetést – a tervek szerint a programidőszakon túl, 2020-ban sikerül elérni. Ugyanakkor az újraszámított strukturális egyenleg ⁽²⁾ a GDP 1,2 %-át kitevő strukturális hiányt mutat 2019-re. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2016-ban várhatóan 80,2 %-ra esik vissza, majd 2019-ben tovább csökken 73,8 %-ra. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. Ugyanakkor a 2017-től tervezett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések nem kellőképpen meghatározottak. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése szerint Szlovéniában a kibocsátási rés a becslések szerint a GDP 1,8 %-át, a potenciális növekedés az előrejelzések szerint a GDP 1,1 %-át, a reál-GDP-növekedés pedig a GDP 2,3 %-át teszi ki 2017-ben. Ezek alapján úgy értékelhető, hogy Szlovéniában kedvező lesz a helyzet 2017-ben, és a GDP 1 %-ának megfelelő strukturális kiigazításra lesz szükség. Ugyanakkor a munkaerőpiac sajátos helyzete, a 2008 és 2013 között végbement különösen nagy

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁽²⁾ A Bizottság által a stabilitási programban szereplő információk alapján, a közös módszertan szerint újraszámított strukturális egyenleg.

gazdasági recesszió és a végrehajtás alatt álló strukturális reformok miatt Szlovénia konkrét esetében jelentős mértékű bizonytalanság övezi a potenciális növekedés és a kibocsátási rés számítását. A kibocsátási rés egy hosszabb időtávra szóló, a becslési módszer folyamatban lévő felülvizsgálatát tükröző alternatív becslései visszafogottabb helyzetet feltételeznek a szlovén kibocsátási rést illetően, ami alapján korai lenne arra következtetni, hogy a szlovén gazdaságban 2017-ben kedvező lesz a helyzet. Következésképpen a jelenlegi helyzetben megfelelőbbnek tűnik a rendes időkből fennálló feltételekkel összhangban álló strukturális kiigazítást előírni 2017-re. Fennáll a kockázata annak, hogy Szlovénia 2016-ban valamelyest, míg – változatlan politika mellett – 2017-ben jelentősen el fog térni a középtávú költségvetési cél eléréséhez ajánlott kiigazítástól. A 2016-ra vonatkozó következtetés akkor is változatlan maradna, ha az értékelés során nem vennék figyelembe a menekültek rendkívüli beáramlásának költségvetési hatását. Az előrejelzések szerint Szlovénia 2016-ban meg fog felelni, 2017-ben pedig nagyjából meg fog felelni az átmeneti adósságszabálynak. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Szlovénia nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosításához 2016-ban és 2017-ben.

- (7) 2015 júliusában a parlament elfogadta a költségvetési szabályozási törvényt. Ennek ellenére eddig még nem került sor a szabályok végrehajtását felügyelő független költségvetési tanács kinevezésére. Ezenkívül továbbra is várat magára az államháztartási törvény felülvizsgálata, amely a költségvetési szabályozási törvény teljes körű működőképessé tételéhez szükséges, és amelynek célja a többéves költségvetés-tervezési megközelítés jogszabályi alapokra helyezése.
- (8) Az államadósság magas, a GDP 60 %-át jóval meghaladó szintje Szlovéniát sebezhetővé teszi a nominális növekedést és kamatlábsokkokat illetően. Emellett Szlovénia esetében a legtöbb tagállamhoz képest gyorsabb ütemű a népesség előregedése. Szlovéniának jelentős kockázatokkal kell szembenéznie az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát illetően, mivel a nyugdíjakkal kapcsolatos közkiadások, az egészségügyi és a tartós ápolási-gondozási költségek előre jelzett növekedéséből eredően a tagállamok közül itt a legmagasabb a hosszú távú fenntarthatósági rés mutatója. A nyugdíjakkal kapcsolatos közkiadások előre jelzett szintje a tagállamok közül Szlovéniában a legmagasabb, és a becslések szerint a 2013. évi 11,8 %-ról a GDP 15,3 %-ára fog emelkedni 2060-ig. Az időskori függőségi ráta az előrejelzések szerint több mint kétszeresére emelkedik 2013 és 2060 között, ami jelentős nyomást gyakorol majd a nyugdíjrendszerekre. Az előrejelzések szerint az előregedéshez kapcsolódó költségekkel összefüggő rejtett kötelezettségek hosszú távú kihívásokat hordoznak az idősödő népesség szempontjából. Emellett a nem teljes szakmai életpályával rendelkező munkavállalók esetében megfelelősségi problémákkal kell számolni a jövőben, miközben – a többek között a kései vagy időszakos munkavállalás és az alacsony járulékok miatt – egyre növekszik a hiányos vagy rövid szakmai életpályájúak száma. 2016 áprilisában a nyugdíjokról szóló fehér könyvet tettek közzé, amely egy széles körű nyilvános konzultáció alapjául fog majd szolgálni. A konzultáció eredményeit átültetik a jelenlegi jogalkotási ciklusban elfogandó új nyugdíjreformba, amely kezdeteként a szociális partnerekkel gyors megállapodást alakítanak ki a reform kulcselemeivel, így a nyugdíjkorhatárral, a nyugdíjszinttel, az indexálással és a második pillér optimalizálásával kapcsolatban.
- (9) A tartós ápolással-gondozással kapcsolatos közkiadások az előrejelzések szerint 2060-ra több mint kétszeresükre növekednek a népességelőregedés következtében. Ez a költségvetési fenntarthatóság szempontjából jelentős kihívás elé állítja Szlovéniát. A 80 éves és annál idősebb népesség aránya háromszorosára, a 2013-as 4,6 %-ról 2060-ig 12,4 %-ra emelkedik az előrejelzések szerint. 2003 és 2013 között a tartós ápolás-gondozás kapcsán jelentkező összkiadás 85 %-kal emelkedett úgy, hogy a magánkiadások a közkiadásoknál gyorsabb ütemben nőttek. Szlovénia nem rendelkezik integrált tartós ápolási-gondozási rendszerrel. Az ország kiadásait formális természetbeni juttatásokra összpontosítja, amelynek nagyobb részét inkább intézményi, mint otthoni ápolásra fordítja, jöllehet a számadatok mindkét ápolási forma esetében elmaradnak az uniós átlagtól. Az alapellátás kapuőri szerepének javítását célzó intézkedések megerősítése, a fekvőbeteg-ellátás felől a járóbeteg-ellátás felé való elmozdulás, a kórházak hatékonyságának és irányításának javítása, az egészségügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó szerződéses és kifizetési eljárások javítása, a bevezetett diagnózis-esetszoportok (DRG) kiigazításához pontosabb költséginformációk kialakítása és egy minőségi nyomonkövetési keret kifejlesztése révén jelentősen növelni lehetne az egészségügyi rendszerek költséghatékonyságát. A közös közbeszerzés aránya alacsony, és odaítélési szempontként központi szerepet játszik a „legalacsonyabb ár”. Befejeződött az egészségügyi rendszer átfogó felülvizsgálata, és a kormány 2015 végén, majd a parlament 2016 márciusában elfogadta a 2016–2025-ös időszakra szóló nemzeti egészségügyi tervre vonatkozó állásfoglalást. Az állásfoglalás az egészségügyi rendszer fejlesztését célzó stratégiai tervet vázol fel. Egyes intézkedéseinek végrehajtása folyamatban van, a további kulcsfontosságú, kötelező erejű végrehajtási intézkedésekre irányuló javaslatok azonban még előkészítés alatt állnak, és később kerülnek benyújtásra. Egyelőre az is tisztázatlan, hogy a reform foglalkozni fog-e olyan kulcsfontosságú kérdésekkel, mint például az üzleti ciklus alatti bevételgondozásokat tompító, beépített automatikus stabilizátori rendszerek és a szolgáltatásnyújtás hozzáférhetősége és minősége. A tartós ápolásra-gondozásra vonatkozó törvény és az egészségügyi ellátásról és a betegségbiztosításról szóló törvény elfogadása ismételtelén késik, és az elfogadásuk jelenlegi ütemterve optimistának tűnik 2016 második felét illetően.
- (10) A munkaerőpiac teljesítménye fokozatosan javul, és a szociális feltételek stabilizálódtak. A munkahelyteremtés jelentősen felélénkült, a munkanélküliség pedig csökkenőben van. Ennek ellenére az idősebb és az alacsony szakképzettségű munkavállalók részvételi aránya továbbra is kihívást jelent. A munkanélküliek több mint fele továbbra is tartósan munkanélküli, és a tartósan munkanélküli személyek jelentős hányada az alacsony szakképzettségűek vagy az 50 évnél idősebbek közül kerül ki. Az aktív munkaerő-piaci intézkedésekre vonatkozó

iránymutatások (2016–2020) az eddig végrehajtott megközelítés folytatását jelentik, míg az erre a szakpolitikai területre szánt kiadások továbbra is alacsonyak. 2015 novemberében elfogadták a munkaadók ideiglenes mentesítését a társadalombiztosítási járulékok alól az 55 évnél idősebb munkavállalók új foglalkoztatása esetén. 2016-ban további intézkedések előterjesztése várható a munkában töltött életszakasz meghosszabbítására, így például a munkakörnyezet adaptálására vonatkozóan, és ezek az intézkedések a nyugdíjrendszer fenntarthatósága szempontjából is jelentőséggel bírnak. A bérnövekedés összhangban maradt a termelékenység fokozódásával, és továbbra is támogatta a külső versenyképességet. 2015 novemberében a parlament elfogadta a szakszervezetek által javasolt azon törvényt, amely egyes prémiumok kizárásával újradefiniálta a minimálbért. Ennek következtében a munkáltatói szervezetek kihátráltak a szociális megállapodásból, ezzel jelentősen gyengítve a szociális párbeszédet.

- (11) Előrelépés történt a nemteljesítő hitelek szanálásával kapcsolatban, de azok szintje továbbra is magas a válságot megelőző időszakhoz képest. A bankszektor fenntarthatóságának javítása érdekében Szlovénia több szakpolitikai intézkedést is végrehajtott. Ilyen intézkedés például a bankok szanálási kapacitásának növelése és olyan lépések bevezetése, amelyek konkrét célokat határoznak meg a nemteljesítő hitelek csökkentésére. Szlovénia emellett számos intézkedést bevezetett a hitelkockázat kezelésére is. Kedvező eredmények 2016 közepére várhatók. Ennek ellenére rövid távon továbbra is a nemteljesítő hitelek további szanálása és a hitelkockázat kezelése képezik a szakpolitikai prioritásokat. Befejeződött a nagyvállalatok működési és pénzügyi szerkezetátalakítása, és folyamatos a szerkezetátalakítási keretmegállapodások nyomon követése. A banki eszközközvetítő társaság teljes körűen működőképes, és elkészült a 2017–2022-re szóló stratégiája. Jóllehet a banki eszközközvetítő társaság előrelépést tett hitelállományának szanálása terén, a hitelállomány az államháztartás fenntarthatósága szempontjából továbbra is jelentős kockázatot jelent. A társaság tevékenységei 2015-ben a GDP 1 %-ának megfelelő mértékkel járultak hozzá a 2,9 %-ot kitevő költségvetési hiányhoz. A banki eszközközvetítő társaság tevékenységeinek felülvizsgálata elégtelennek tűnik, mivel a hatóságok jelentős mértékben (a GDP 0,7 %-ával) alábecsülték a banki eszközközvetítő társaság 2015. évi hiányát, és úgy tűnt, hogy nem voltak tisztában a társaság által végrehajtott leírások szintjével. További szerkezetátalakítási eszközök is rendelkezésre állnak. A nagyvállalatok szerkezetátalakítása terén elért lényeges előrehaladás mellett Szlovénia elkezdte számos kkv szerkezetátalakítását is. A kkv-k szerkezetátalakítására vonatkozó iránymutatásokat jelenleg a bankok hajtják végre. Előrelépés történt a kkv-k és a mikrovállalkozások finanszírozási eszközökhöz való hozzáférését illetően. Ennek ellenére korlátozottan hozzáférhetőek az olyan alternatív finanszírozási források, mint például a kockázati tőke-alapok. A kis vállalkozások még mindig túlságosan függnek a banki kölcsönöktől, jóllehet növekszik a hitel- és tőkefinanszírozási eszközök elérhetősége a piacon. Ennélfogva ez a szegmens nagyon ki van téve a hitelpiac fejleményeinek.
- (12) A beruházások növekedése lelassult az elmúlt években, ami határt szabott Szlovénia gazdasági teljesítményének és jövőbeli növekedési kilátásainak. A magánberuházások erőteljesen visszaestek a gazdasági válság idején, és a GDP-n belüli részesedésük azóta is csökkenőben van. Mivel a közberuházások nagymértékben függenek az uniós források dinamikájától, a gazdasági növekedés ösztönzéséhez és fenntartásához több termelő beruházásra van szükség. A Szlovéniába irányuló közvetlen külföldi befektetés határozottan nőtt az elmúlt két évben, mindennek előtt a fokozottabb privatizációs törekvéseknek köszönhetően. Ennek ellenére Szlovénia vállalkozási környezetét továbbra is hátráltatja a folyamatban lévő tőkeáttétel-csökkentés és az adminisztratív terhek magas szintje, különösen az építőipar, a területfejlesztés és az adóadóügyi megfelelés terén, de akadályt jelent még a szabályozott szakmákban való elhelyezkedésre és az e szakmák gyakorlására vonatkozó korlátozó szabályozás is, ami gátolja a befektetések beáramlását. Ahhoz, hogy a vállalkozások könnyebben végezhesenek üzleti tevékenységet Szlovéniában, fokozottabb üzleti bizalomra, valamint arra van szükség, hogy folytatódjon a közigazgatásnak és a bürokráciának a törvények és rendelkezések nagy számából és a gyakori jogszabályváltozásokból eredő elégtelenségeinek felszámolása. A kormány egységes dokumentumában előírt, az adminisztratívteher-csökkentéssel kapcsolatos intézkedések mintegy felét már végrehajtották, de néhány lényeges, főleg az építési engedélyekkel és a területfejlesztéssel kapcsolatos intézkedés végrehajtása késik.
- (13) A közigazgatás fejlesztésére vonatkozó 2015–2020-as stratégia – amelyet Szlovénia a 2014–2020-ra szóló európai strukturális és beruházási alapok elérésére meghatározott előfeltételek teljesítése részeként fogadott el – különböző portfóliókat ölel fel, így megfelelő és időben történő végrehajtása minisztériumok közötti koordinációt tesz szükségessé. 2016 februárjában a kormány elfogadta a „Zéró tolerancia a korrupcióval szemben” elnevezésű program végrehajtására vonatkozó második időközi jelentést. A program végrehajtása terén történt némi előrehaladás. Ugyanakkor a program egyes intézkedései (közös közbeszerzés az egészségügy terén, a bankszektoron belüli bűnözés vizsgálata, valamint a feddhetetlenségre és a korrupció megelőzésére vonatkozó törvény elfogadása) késnek. A feddhetetlenségre és a korrupció megelőzésére vonatkozó törvény tervezett módosítása lehetőséget fog biztosítani a korrupció megelőzésével foglalkozó bizottság működésének javítására a hitelességgel kapcsolatos kérdések rendezése és a bizottság által végzett munka hatékonyságának javítása révén. Az igazságszolgáltatási rendszer keretében tovább csökkent a tárgyalások hossza, és a folyamatban lévő ügyek korábbi nagyon magas száma is visszaesett, részben a bejövő ügyek számának csökkenése miatt. A csökkenéshez – bizonyos mértékig – a végrehajtási ügyek eljárási és statisztikai kezelésének változásai is hozzájárultak. A legfelsőbb bíróság folytatja az üzleti tevékenységekkel kapcsolatos bírósági eljárások aktualizálását és az

ügyviteli rendszer reformját. Annak ellenére, hogy javult a fizetésképtelenség jogi kerete és ezáltal a vállalkozásoknak több lehetőségük van a szerkezetátalakításra, a felszámolási eljárások továbbra is hosszadalmasak és eredménytelenek.

- (14) Továbbra is nagyfokú az állam gazdasági szerepvállalása. Az állam a legnagyobb munkaadó, eszközközkezelő és vállalati hitelező Szlovéniában. A témával kapcsolatban 2012 és 2015 között Szlovénia számára megfogalmazott ajánlásokra válaszul az ország új keretet hozott létre a szlovén állami vagyonkezelő szerv számára. E keret részét képezi az állami tulajdon kezelésével kapcsolatos stratégia, az eszközök teljesítményére vonatkozó kritériumok és a 2016-ra szóló gazdálkodási terv. Ez a rendszer kiegészíti az állami tulajdonban lévő vállalatokra vonatkozóan 2014 végén elfogadott új vállalatirányítási kódexet. A stratégia megerősíti az állam jelenlegi gazdasági szerepvállalásának mértékét, és az állami tulajdonban lévő vállalatok teljesítményének javítását helyezi a középpontba. Ennélfogva a szlovén állami vagyonkezelő szerv megújított keretének végrehajtása még inkább fontos ahhoz, hogy garantálni lehessen a kormányzat tulajdonosi és szabályozói szerepének szétválasztását, valamint az állami tulajdonban lévő vállalatok szakszerű irányítását. Mindez – a kiválasztott eszközök további privatizációjával együtt – elvileg csökkenteni fogja e terület költségvetést terhelő feltételes kötelezettségeit. A szlovén állami vagyonkezelő szerv gazdálkodási terve szerint 2016-ban megkezdődik a Nova Ljubljanska Banka (NLB) privatizációja.
- (15) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Szlovénia gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Szlovéniának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható szlovéniai költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–4. ajánlás tükrözi.
- (16) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az alábbi 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.
- (17) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a nemzeti reformprogramot és a stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1., 3. és 4. ajánlás tükrözi,

AZT AJÁNLJA, hogy Szlovénia 2016-ban és 2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A túlzott hiány kiigazítását követően a középtávú költségvetési cél elérése érdekében 2016-ban és 2017-ben hajtson végre a GDP 0,6 %-ának megfelelő mértékű éves költségvetési kiigazítást. Állapítson meg olyan középtávú költségvetési célt, amely teljesíti a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeit. Független költségvetési tanács kinevezése és az államháztartási törvény módosítása révén erősítse meg a költségvetési keretet. Fejezze be és hajtson végre a tartós ápolási-gondozási és egészségügyi rendszerekre vonatkozó reformot, amelynek keretében a hozzáférhető és színvonalas ellátás hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása érdekében gondoskodjon azok nagyobb költséghatékonyaságáról. 2017 végéig fogadja el a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságának és megfelelőségének biztosításához szükséges intézkedéseket.
2. A szociális partnerekkel egyeztetve növelje az alacsony szakképzettségű és az idősebb munkavállalók foglalkoztathatóságát, többek között az egész életen át tartó tanulásra és aktivizálásra irányuló, célzott intézkedéseken keresztül.
3. Javítsa a hitelképes vállalkozásokra vonatkozó finanszírozási feltételeket, egyebek mellett a nemteljesítő hitelek tartós szanálásának és alternatív finanszírozási források elérhetőségének lehetővé tételével. Gondoskodjon a banki eszközközkezelő társaságra vonatkozó stratégia megfelelő végrehajtásáról.

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

4. Hozzon intézkedéseket a közigazgatás korszerűsítésére, és csökkentse a vállalkozások adminisztratív terheit. Javítsa az állami tulajdonban lévő vállalatok irányítását és teljesítményét.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Horvátország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Horvátország 2016. évi konvergenciaprogramját**

(2016/C 299/23)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Horvátországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.

(2) A Horvátországra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Horvátország által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Horvátországban túlzott makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Alapvető fontosságú a magas államadóssághoz, vállalati adóssághoz és külső adóssághoz kapcsolódó gyengeségek kezelése a magas munkanélküliséggel összefüggésben. A meghatározott szakpolitikai intézkedéseket igénylő további gyenge pontok közé tartozik a költségvetési irányítás, az állami tulajdonban lévő vállalatok irányítása, a közigazgatás hatékonysága és a nemteljesítő hitelek szanálása.

- (3) Horvátország 2016. április 28-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi konvergenciaprogramját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. A nemzeti reformprogram meglehetősen ambiciózus reformmenetrendet ismertet, amely, amennyiben a jelzett határidőn belül teljes mértékben végrehajtják, elősegítené a makrogazdasági egyensúlyhiányok kezelését. A program ismerteti az államháztartási gazdálkodás, az egészségügyi ágazat és a vállalkozási környezet javítását szolgáló intézkedéseket és ambiciózus reformokra tesz vállalást a közigazgatás, a nyugdíjrendszer, a szociális védelem és az állami tulajdonban lévő vállalatok irányításának javítása terén. Horvátország szakpolitikai vállalásainak értékelése alapján ebben a szakaszban nincs szükség a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás kiterjesztésére.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Horvátország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozik. A kormány 2016. évi konvergenciaprogramja szerint a GDP-arányos államháztartási hiány várhatóan 3 % alatt, 2016-ban a GDP 2,6 %-a lesz, majd ezt követően tovább csökken és 2019-re eléri a GDP 1,0 %-át. Továbbá a kormány úgy véli, hogy a teljes programozási időszakban megvalósul a középtávú költségvetési célja, vagyis a GDP 1,75 %-ában meghatározott strukturális hiány. A GDP-arányos államadósság-ráta 2015-ben 86,7 %-os rekordot ért el, mely a konvergenciaprogram előrejelzései szerint 2019-re fokozatosan 80,0 %-ra csökken. Nominális értelemben a program GDP-arányos államadósságra vonatkozó előrejelzései megfelelnek az adósságcsökkentési referenciaértéknek. Azonban, míg az említett költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv reálértelemben megalapozott, addig a nominális GDP-növekedés magasabb a Bizottság előrejelzéséhez képest, különösen 2016 tekintetében. Az adósságráta előre jelzett csökkenése ezért kedvező nominális növekedési előrejelzéseken alapul, továbbá jelentős adósságcsökkentő, pénzügyi eszközök eladásából származó SFA-tételekre épül, melyeket azonban nem ismertetnek kellő részletességgel. Továbbá, a 2017-től kezdődő időszakra kifizetett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések többségét nem határozták meg pontosan. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján az államháztartási hiány 2016-ban várhatóan eléri a GDP 2,7 %-át, ami megfelel az EUMSZ 126. cikkének (7) bekezdése szerinti, a 2014. január 21-i tanácsi ajánlásban szereplő államháztartási hiánycélnak. Várhatóan teljesül a túlzott hiány esetén követendő eljárás keretében ajánlott költségvetési kiigazítás. Ezzel szemben a Bizottság előrejelzése szerint az ország nem éri el a jövőbe mutató adósságcsökkentési referenciaértéket. Míg 2017-ben a GDP 0,2 %-ának megfelelő strukturális kiigazítás elegendő a középtávú költségvetési cél megvalósításához, addig nagyobb mértékű strukturális kiigazításra lesz szükség az adósságcsökkentési referenciaérték elérésének biztosításához. Pontosabban, a GDP 0,5 %-ában meghatározott referenciaértéknél nagyobb kiigazítás tűnne megfelelőnek, tekintettel a horvátországi magas adósságsszintre és az ország jelenlegi konjunkciós körülményeire. A jelenlegi előrejelzések szerint a strukturális egyenleg 2017-ben a GDP 0,2 %-ával romlik. A konvergenciaprogram értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Horvátország nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért 2017-ben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítása érdekében.
- (6) Horvátország költségvetési tervezését továbbra is komoly hiányosságok jellemzik, annak ellenére, hogy a költségvetési törvény 2015. évi módosítása eredményeként történtek előrelépések. Továbbra is gyenge a kapcsolat a többéves költségvetési keret és az éves költségvetések között, és nincsenek egyértelmű szabályok az éves költségvetésnek az adott éven belüli módosítására vonatkozóan. Az egyes költségvetési egységek stratégiai tervezése nem képezi szisztematikus ellenőrzés tárgyát, és a stratégiai tervezés nem támogatja kellőképpen a szakpolitikai prioritások összehangolását a középtávú költségvetési célokkal. A költségvetési eljárásban kevésbé veszik figyelembe a jelentős, költségvetésen kívüli tranzakciókat és számviteli kiigazításokat, melyek befolyásolják a költségvetési hiányt és az államadósságot. A számszerű költségvetési szabályok jelenleg felülvizsgálat alatt

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

állnak. Az egyik fő kihívás abban áll, hogy ezeket a szabályokat működésképesebbé kell tenni, és jobban össze kell hangolni a Stabilitási és Növekedési Paktummal. Ezenkívül erőfeszítésekre van szükség a költségvetési tervezés statisztikai alapjának javítása érdekében.

- (7) A költségvetési szabályok betartásának nemzeti szinten történő nyomon követéséért felelős költségvetés-politikai bizottság szoros kapcsolatban áll a nemzeti költségvetési hatóságokkal, és létszáma nem elegendő. Ilyen körülmények mellett nincs biztosítva a politikai és működési függetlensége. 2016 harmadik negyedévére jelentették be a költségvetés-politikai bizottság intézményi felépítésének és megbízatásának felülvizsgálatát.
- (8) Horvátország megkezdte a kommunális díjak rendszerének reformját, melyet az ingatlanadóra irányuló átfogó reform egyik lépéseként ismertet. A rendszeres ingatlanadókból és a kommunális díjakból származó együttes bevétel viszonylag alacsony a GDP arányában mérve.
- (9) Kulcsfontosságú kihívást jelentenek a jelentős nagyságú adóhátralékok, a héa-csalások és az árnyékgazdaság. Horvátország intézkedéseket tesz az adózási fegyelem javítására, ideértve az adózási fegyvellemmel kapcsolatos kockázatkezelési rendszer létrehozását is. Egyelőre azonban még kevés a bizonyíték a meghozott intézkedések eredményességére.
- (10) Az államadósság-állomány magas és még mindig nő, ami elkerülhetetlenné teszi az államadósság-kezelés előrettekintő és proaktív megközelítését. A tervek szerint hamarosan elfogadásra kerül a 2016–2018-as időszakra szóló adósságkezelési stratégia. Horvátország azonban továbbra sem rendelkezik az adósságkezelésre vonatkozó olyan átfogóbb megközelítéssel, mely magában foglalná többek között a piaci fejleményeket figyelembe vevő éves felülvizsgálatokat, egy megfelelő kockázatkezelési stratégiát, valamint a kapcsolódó feladatok elvégzésével összefüggő funkció megerősítését.
- (11) A munkaképes korú népesség jelentős része nem vesz részt a munkaerőpiacon. Ennek egyik fő oka a korhatár előtti nyugdíjba vonulás, a leginkább munkaképes korú férfiak esetében is. A korhatár előtti nyugdíjba vonulás öt évvel a kötelező nyugdíjkorhatár előtt lehetséges, és gyengék az e korhatár eléréséig való (vagy azon túli) munkavégzés pénzügyi ösztönzői. Továbbá, a nyugdíjrendszer bizonyos munkavállalói kategóriákra vonatkozóan számos különös rendelkezést tartalmaz, és a nyugdíjrendszer bizonyos foglalkozások esetében nagyvonalú lehetőségeket biztosít a korhatár előtti nyugdíjba vonulásra. Folyamatban van a férfiakra és a nőkre vonatkozó kötelező nyugdíjkorhatár összhangjának megteremtése és 67 évre emelése, ennek üteme azonban lassú. Ami a nyugdíjak adekvát voltát illeti, a nyugdíjak jelenleg és a jövőben is alacsonyak lesznek, ami megnöveli az időskori szegénység kockázatát, különösen azok esetében, akiknél kevés a munkában töltött évek száma.
- (12) A nagyarányú inaktivitás problémáját súlyosbítja a magas munkanélküliség, a munkaerő-potenciál alacsony kihasználtsága pedig visszafogja a növekedést. Az ifjúsági munkanélküliség továbbra is kulcsfontosságú probléma, mely az oktatási rendszerben rejlő gyengeségekre utal, és további javításra szorul az ifjúsági garancia eredményessége, nyomon követése és értékelése. A tartós munkanélküliségi ráták nemrég csökkentek, de továbbra is körülbelül az uniós átlag kétszeresét teszik ki. Továbbra is alacsony az egész életen át tartó tanulásban való részvétel, mivel nem eléggé fejlett a felnőttoktatási rendszer.
- (13) Regionális különbségek állnak fenn a szociális védelemmel kapcsolatos egy főre jutó kiadások tekintetében, és ellentmondások vannak az általános szociális védelmi programok és a bizonyos kategóriákat célzó programok jogosultsági feltételei között. Továbbá, a teljes szociális védelmi költségvetés csupán kis részét fordítják az országos minimumjövedelem-rendszerre. Ez hatékonysági problémákat eredményez, és nem biztosítja a legszegényebbek megfelelő védelmét. A szociális védelmi rendszer reformja késedelmet szenved a különböző ellátások konszolidálása, továbbá a szociális védelmi szolgáltatások nyújtását szolgáló egyablakos ügyintézési pontok létrehozása terén.
- (14) A közigazgatási hatásköröknek a központi és a helyi szintek közötti funkcionális elosztása összetett, és a rendszer széttöredezett. A decentralizált adminisztratív funkciók nincsenek összhangban az illetékes helyi egységek költségvetési kapacitásával. Ez a helyi egységeket nagymértékben függővé teszi a központi kormányzati átutalásoktól és jelentős regionális egyenlőtlenségeket eredményez a közszolgáltatások nyújtásában. A közigazgatás széttöredezettége hátrányosan hat a szolgáltatásnyújtásra, a vállalkozási környezetre és a közkiadások hatékonyságára. A közigazgatási reformot illetően nem történt lényegi előrelépés. Létrehozták a helyi önkormányzati egységek önkéntes egyesülésének jogi keretét, azonban e lehetőség igénybevitelére nem biztosítottak ösztönzőket. Az állami hivatalok rendszerének ésszerűsítése lassan halad előre.

- (15) A közszférában fizetett bérekre vonatkozó szabályozások eltérést mutatnak a közintézmények között a munkakör összetettségének, a béren kívüli juttatásoknak és a bérpótlékok meghatározásának tekintetében. Ez korlátozza a kormányzat bérkiadások feletti ellenőrzését és visszafogja a közszféra hatékonyságát. Tekintettel arra, hogy a teljes foglalkoztatás viszonylag nagy részét a közszféra adja, a közszférában fizetett bérek alakulása a tágabb értelemben vett gazdaság szempontjából is releváns.
- (16) A gazdaságra jellemző az állami tulajdonban lévő vállalatok nagy aránya. A kormányzásban rejlő gyengeségek, beleértve a megfelelő teljesítmény-monitoring hiányát, továbbra is azt eredményezik, hogy az állami tulajdonban lévő vállalatok nyereségessége jóval alacsonyabb a hasonló magánvállalatokéhoz képest, aminek negatív hatásai vannak az államháztartásra. Az állami tulajdonban lévő vállalatok részvényeinek tőzsdei jegyzése elősegítheti az irányításuk javítását, különösen a beszámolási és belső kontrollrendszerek erősítése révén. Az elmúlt évben lassan haladt előre az állami tulajdonban lévő vállalatok privatizáció előtti megnyitása.
- (17) Az állami tulajdonban lévő „Horvát Újjáépítési és Fejlesztési Bank” (a továbbiakban: HBOR) fontos szerepet játszhat Horvátország gazdaságának fellendítésében. Hitelnyújtási tevékenysége jelentős hatást gyakorolhat a beruházások előmozdítására a piaci hiányosságok ezzel egyidejű kezelése mellett. A tevékenységeihez kapcsolódó kockázat csökkentéséhez megfelelő szabályozási keretre és gondos vállalatirányításra van szükség, különösen azért, mert a HBOR egyre nagyobb mértékben vesz részt közvetlen hitelnyújtásban.
- (18) A HBOR hitelportfóliójának eszközminőségét vizsgáló független értékelés, melyet a hatóságok 2017-ben terveznek elvégezni, egyike a fent említett kihívások kezelésének irányába tett lépéseknek. Eközben szükséges megerősíteni a HBOR-re alkalmazandó nyomkövetési és elszámoltathatósági mechanizmusokat.
- (19) Az európai strukturális és beruházási alapok felhasználási aránya eddig alacsony volt az olyan tényezők miatt, mint az elégtelen adminisztratív kapacitás és a megerhelő eljárások, továbbá a megvalósításra készen álló projektek alacsony száma.
- (20) Horvátországban a vállalkozási környezetet továbbra is gyengítik azok a jelentős hiányosságok, amelyek hátrányosan érintik a beruházási környezetet. A vállalkozásokra kivetett számos adójellegű járulék még mindig negatív hatással van a vállalkozási környezetre. A szolgáltatókra és a szabályozott szakmákra vonatkozó szabályozási környezet továbbra is korlátozó. Korlátozások vannak érvényben a bizonyos szabályozott szakmákban való elhelyezkedést és azok gyakorlását illetően, ideértve a jogi szakmákat és az adótanácsadást. Folyamatban van e korlátozások szükségességének és arányosságának felülvizsgálata, az intézkedések végrehajtása azonban késik. Emellett jelentősek a szabályozott szakmákra és a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhek.
- (21) A szabályozás instabilitása és a jogszabályok észlelhetően gyenge minősége is hátrányosan érinti a vállalkozási környezetet. A hosszadalmas eljárások, a jelentős ügyhátralék és a következtelen ítélkezési gyakorlat minőségi és hatékonysági kihívások elé állítja az igazságszolgáltatási rendszert és különösen a kereskedelmi bíróságokat. Az IKT-rendszerek fejletlenek, különösen a bírósági eljárások során a felekkel való kommunikáció és a bírósági dokumentumok elektronikus kézbesítése terén.
- (22) A nemteljesítő hitelek szanálása kulcsfontosságú a gazdaság túlzott eladósodottságának kezelésében. E tekintetben fontos lépéseket tettek a fizetéseképtelenséget megelőző eljárásokra és a fizetéseképtelenségi eljárásokra vonatkozó keretek megerősítése, továbbá a magáncsőd eljárás elfogadása révén. Az új keretek hatását részletesen nyomon kell követni. Azonban a leírások adóügyi megítélésével kapcsolatos jogbizonytalanság továbbra is korlátot jelent a nemteljesítő hitelek banki állományának gyors felszámolását illetően.
- (23) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Horvátország gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelt továbbá a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Horvátországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható horvátországi költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi.
- (24) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a konvergenciaprogramot; véleményét⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik,

(¹) Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

- (25) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a nemzeti reformprogramot és a konvergenciaprogramot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi,

AZT AJÁNlja, hogy Horvátország 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Biztosítsa a túlzott hiány tartós korrekcióját 2016-ra. Ezután 2017-ben valósítson meg a GDP legalább 0,6 %-ának megfelelő éves költségvetési kiigazítást. Használjon fel bármilyen rendkívüli bevételt az államadósság-ráta csökkentésének felgyorsítására. 2016 szeptemberéig erősítse meg a számszerű költségvetési szabályokat és erősítse meg a költségvetés-politikai bizottság függetlenségét és megbízatását. 2016 végéig javítsa a költségvetési tervezést és erősítse meg a többéves költségvetési keretet. 2016 végéig indítsa el a rendszeres ingatlanadó reformját. Erősítse meg az államadósság-kezelés keretét. Fogadjon el a 2016–2018-as időszakra szóló adósságkezelési stratégiát és kezdje meg annak végrehajtását.
2. 2016 végéig hozzon intézkedéseket a korhatár előtti nyugdíjba vonulás visszaszorítására, gyorsítsa fel a magasabb kötelező nyugdíjkorhatárra való áttérést és hangolja össze a bizonyos kategóriákra vonatkozó nyugdíjrendelkezéseket az általános rendszer szabályaival. Biztosítson megfelelő át- és továbbképzési intézkedéseket a munkaképes korú népesség foglalkoztathatóságának javítása céljából, az alacsony szakképzettségű és a tartósan munkanélküli személyekre összpontosítva. Konzolidálja a szociális védelmi ellátásokat, ezen belül a különleges szabályozásokat azáltal, hogy összehangolja a jogosultsági feltételeket, integrálja azok adminisztrációját és a leginkább rászorulókat támogatására összpontosít.
3. 2016 végéig kezdje meg a széttöredezettség csökkentését és javítsa a közigazgatási hatáskörök funkcionális elosztását a közszolgáltatás-nyújtás hatékonyságának növelése és a területi egyenlőtlenségek csökkentése érdekében. A szociális partnerekkel konzultálva harmonizálja a bérmegállapítási kereteket a közigazgatás és a közszolgáltatások terén. Mozdítsa elő az állami eszközök értékesítését és erősítse meg az állami tulajdonban lévő vállalatok teljesítményének monitoringját és az igazgatótanácsok elszámoltathatóságát, többek között az állami tulajdonban lévő vállalatok tőzsdére bocsátása révén.
4. Csökkentse jelentős mértékben az adójellegű járulékokat. Szüntesse meg azokat az indokolatlan szabályozási korlátokat, amelyek a szabályozott szakmákban való elhelyezkedést és azok gyakorlását akadályozzák. Csökkentse a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhet.
5. Hozzon az igazságszolgáltatási rendszer minőségét és hatékonyságát javító intézkedéseket a kereskedelmi és a közigazgatási bíróságok tekintetében. Segítse elő a nemteljesítő hitelek szanálását, különösen a nemteljesítő hitelek szanálása adóügyi megítélésének javítása révén.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Luxemburg 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Luxemburg 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/24)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Luxemburgot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Luxemburg pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdasági közötti szoros összefonódásokra, Luxemburnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Luxemburgra vonatkozó országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Luxemburg által elért eredményeket.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

- (3) Luxemburg 2016. április 29-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Luxemburg jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához tartozik. 2016. évi stabilitási programja szerint a kormány 2017-ben kiegyensúlyozott költségvetés, majd kis mértékű többlet elérését tervezi, amely 2020-ra eléri a GDP 0,4 %-át. A középtávú költségvetési cél továbbra is teljesül a teljes programozási időszak alatt. Stabilitási programjában ugyanakkor Luxemburg bejelenti, hogy a középtávú költségvetési cél a 2016. évi, a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális többletről 2017-ben a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiányra módosul. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2020-ra várhatóan fokozatosan 23,5 %-ra emelkedik. Az ezen költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott, kivéve 2017 és 2018 vonatkozásában, amely időszak esetében optimistának mondható. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális többlet várhatóan 2016-ban a GDP 1,4 %-ára, majd 2017-ben a GDP 0,3 %-ára fog csökkenni, így a középtávú költségvetési cél felett marad. Az esetleges jövőbeli eltéréseket azon követelmény alapján kell értékelni, miszerint a strukturális egyenleget a középtávú költségvetési cél szintjén kell fenntartani, szem előtt tartva az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának szükségességét, különösen a nyugdíjak területén. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint Luxemburg várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (6) A luxemburgi hatóságok ismertették a 2017-ben hatályba lépő átfogó adóreform főbb vonalait. A reform elsősorban a közvetlen adózás területén vezet be módosításokat, mind a magánszemélyek, mind a társaságok vonatkozásában. Célja (a versenyképesség fokozása érdekében) a társasági jövedelemadó mértékének fokozatos csökkentése és (a méltányosság fokozása érdekében) a személyi jövedelemadó progresszivitásának növelése. Egyes adókiadások növelése ugyanakkor – különösen a lakásszektorban – az adóalap csökkenésével járhat. A luxemburgi adórendszer kialakítását nemzetközi fejlemények is érinthetik, és rávilágíthatnak arra, hogy a fiskális bevételek legalább egy része instabil. A bevételek kiszámíthatóságának biztosítása érdekében lehetőség van az adóalap további szélesítésére, mindenekelőtt a jelenleg alacsony ingatlanadó felülvizsgálata és alternatív bevételi források, többek között a környezetvédelmi adók nagyobb mértékű alkalmazása révén. E tekintetben a szellemi tulajdonra vonatkozó adókedvezmény hatályon kívül helyezése a társaságiadó-alap bizonyos mértékű kiszélesítését teszi lehetővé. Az adóreformok elfogadását és végrehajtását a Bizottság az európai szemeszter keretében továbbra is szorosan figyelemmel kíséri.
- (7) A luxemburgi hatóságok a gazdaság diverzifikálására törekszenek, elismerve, hogy a pénzügyi szektortól való nagymértékű függőség kockázatokkal jár. Tekintettel az országban jellemző magas munkaerőköltségekre, a nagyobb hozzáadott értéket előállító tevékenységek lehetőséget kínálnak alternatív növekedési források kibontakoztatására. A luxemburgi gazdaság sikeres diverzifikálása tehát nagy mértékben azoktól a szektoroktól függ, amelyek kevésbé érzékenyek a munkaerőköltség szintjére. Ezek nagyrészt a kutatáson és az innováción alapulnak, amely jellemzően technológia- és tudásintenzív. A már sikeres nem pénzügyi szolgáltatási szektor további kiszélesítése szintén segíthetné a gazdaság diverzifikációját. A beruházások és az innováció útjában álló, a gazdasági fejlődést korlátozó akadályok csökkentése vagy felszámolása felszabadítaná az innovációs potenciált, és segítené a diverzifikációt. Miközben a közberuházások mértéke meghaladja az euroövezeti átlagot, a magánberuházások szintje nem megfelelő. A magas beruházási szint fenntartása elengedhetetlen a növekedési kilátások fenntartásához. Az országjelentésben foglalt elemzés szerint az Unión belül Luxemburgban a legkorlátozóbb az üzleti szolgáltatásokra és a kiskereskedők letelepedésére vonatkozó szabályozás. A fő korlátozások az üzleti szolgáltatások ágazatában a részesedési követelményekhez, a szavazati jogokhoz és a multidiszciplináris korlátozásokhoz, a kiskereskedelmi szektorban pedig a működési és letelepedési követelményekhez kapcsolódnak.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

- (8) A lakásáraknak az elmúlt évtizedekben tapasztalt folyamatos emelkedése és az elkövetkező években várható erős népességi és foglalkoztatási dinamika együttesen akadályozhatja a tervezett népesség- és munkaerő-növekedést. Ez annál is inkább valószínű kilátás, mivel a gazdaság nagy mértékben függ a szomszédos országok magasan képzett munkavállalóinak részvételétől, akik a teljes foglalkoztatottak mintegy egyharmadát teszik ki. A lakáscélú ingatlanok árának dinamizmusa a kereslet és a kínálat közötti eltolódásból, különösen pedig az elérhető és megfizethető lakások hiányából ered. A lakáskínálat rugalmasságát akadályozza a beépíthető területek szűkösége és az építési engedélyezési eljárásokkal kapcsolatos igazgatási hiányosságok. A rugalmatlan lakáskínálat miatt valószínűleg a jelenlegi politikák alapján rendelkezésre álló adótámogatások jelentős része is beépül lakásárakba. Fokozni lehetne a megfizethető árú szociális lakáshoz juttatásra irányuló erőfeszítéseket is. A jelenlegi lakás piac nemcsak visszatartja a háztartásokat a Luxemburgba településtől, de a forgalmi torlódások és a szennyezés problémáját is súlyosbítja. A népesség előregedéséről szóló 2015. évi jelentésben foglalt új demográfiai előrejelzések szintén azt sugallják, hogy fel kell számolni a közlekedési és a lakáscélú beruházások szűk keresztmetszeit, amit be kell építeni abba a négy készülő ágazati tervbe, amely a lakhatásra, a közlekedésre, a gazdasági tevékenységi zónákra, illetve a zöldterületekre vonatkozik.
- (9) A gazdasági diverzifikáció megvalósítását korlátozhatja, hogy egyes ágazatokban a bérek változása nem áll összhangban a termelékenység alakulásával. Ez tovább szűkíti a megcélozható ágazatok körét, mégpedig főként olyanokra, amelyek jelentős hozzáadott értéket termelnek. Az elmúlt évtizedben a luxemburgi fajlagos munkaköltség a többi euroövezeti tagállamnál gyorsabban emelkedett. A teljes gazdaságot átfogó automatikus bérindexálás szerepet játszik a szektorok közötti béringadozás korlátozásában, és megakadályozhatja a munka-termelékenységi eltérések figyelembevételét. A tartósan alacsony inflációs környezet azonban késleltette az automatikus béri igazítás elindítását, és hozzájárult a mérsékelt bérnövekedéshez. A gyenge bérnövekedéssel és a termelés növekedésével párhuzamosan a költség-versenyképességi veszteségek csökkentek. Ezzel összefüggésben indokolt figyelemmel kísérni a bérek alakulását.
- (10) A népesség előregedésével összefüggő kötelezettségek hosszú távon továbbra is kockázatot jelentenek, különösen a nyugdíjköltségek vonatkozásában. Luxemburg csekély mértékű előrelépést tett a kötelező nyugdíjkorhatár és a tényleges nyugdíjbavonulási életkor közötti eltérésnek a korhatár előtti nyugdíj lehetőségének korlátozásával történő csökkentése terén. 2015 júliusában törvénytervezetet terjesztettek a parlament elé a korhatár előtti nyugdíjbavonulási formák módosításáról. Noha ezek egyik formáját meg fogják szüntetni, más előnyüdj-rendszerek hozzáférési feltételeit részben könnyíteni fogják. 2015 júliusában elfogadták a korlátozott munkaképességű munkavállalók átsorolásáról szóló törvényt, amelynek végrehajtása 2016. január 1-jén kezdődött meg. A törvény növelte a korlátozott munkaképességű munkavállalók munkaerőpiacon maradásának lehetőségét, és következképpen csökkenti a korhatár előtti nyugdíjbavonulási formákat igénybe vevők számát. A korhatár előtti nyugdíjba vonulás továbbra is elterjedt, és a magasabb életkorig való munkavállalás ösztönzői korlátozottak. Továbbra sem létezik egy olyan, a népesség előregedésével kapcsolatos, teljes körű szakpolitika, amely azt célozná, hogy az idősebb munkavállalókat hosszabb ideig tartsa foglalkoztatásban, valamint ösztönzőket és készségeket biztosítana a munkaerőpiacra való visszatérésük elősegítésére. A parlament még mindig tárgyalja az „életkor-paktumot”, amelynek célja ösztönözni a 150-nél több főt foglalkoztató cégek idősebb munkavállalóinak megtartását.
- (11) A 2012. évi nyugdíjreform előírja, hogy a reform elfogadását követően ötévente ellenőrizni és értékelni kell a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát. A kormány megerősítette azon szándékát, hogy az eredetileg tervezett 2017 helyett 2016-ra előhozza az értékelést, amelynek elvégzésével az újonnan létrehozott nyugdíj-munkacsoportot bízta meg. A kötelező nyugdíjkorhatárnak a várható élettartamhoz igazítása terén a Tanács korábbi ajánlása ellenére nem történt előrelépés. Luxemburg az egyetlen olyan tagállam, amelyben a 2013 és 2060 közötti időszakra nem rendelkeztek a kötelező nyugdíjkorhatár és a korhatár előtti nyugdíjbavonulási életkor további emeléséről. A népesség előregedéséről szóló 2015. évi jelentésben az életkorral kapcsolatos kiadások előrejelzett emelkedését lefelé korrigálták, de a kiigazítást szinte kizárólag a kedvezőbb demográfiai előrejelzések indokolják, miközben semmilyen reformot nem fogadtak el. A nyugdíjkiadások tervezett emelkedése még a kiigazítás után is a legmagasabb az Unióban. Ráadásul Luxemburgban kockázatot jelent a tartós ápolási-gondozási kiadások várható emelkedése, amely a GDP arányában valamennyi tagállam közül a legmagasabb. Ezt pedig a jelek szerint az eltartott népesség arányának 2060-ig előrejelzett, az EU-n belül legmagasabb emelkedése váltja ki. Az ápolás-biztosítás hosszú távú fenntarthatóságának garantálására irányuló reform előkészületei megkezdődtek.
- (12) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Luxemburg gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Luxemburnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható luxemburgi költségvetési és társadalmi-gazdasági politika

szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–2. ajánlás tükrözi.

- (13) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot, és azt a véleményt ⁽¹⁾ fogalmazta meg, hogy Luxemburg várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek,

AZT AJÁNLIJA, hogy Luxemburg 2016-ban és 2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Biztosítsa az állami nyugdíjak hosszú távú fenntarthatóságát a tényleges nyugdíjbavonulási életkor emelésével, a korhatár előtti nyugdíjba vonulás korlátozásával, a magasabb életkorig való munkavállalás ösztönzőinek fokozásával és a kötelező nyugdíjkorhatárnak a várható élettartamhoz való igazításával.
2. Számolja fel a beruházások és az innováció előtt álló akadályokat, amelyek az üzleti szolgáltatások ágazatában korlátozzák a gazdasági fejlődést. Tegyen intézkedéseket a lakáscélú beruházásokat akadályozó szűk keresztmetszetek felszámolására.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Málta 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Málta 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/25)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Máltát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon elfogadott egy az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Málta pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságai közötti szoros összefonódásra, Máltának gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Máltára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Málta által elért eredményeket.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

- (3) Málta 2016. április 15-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Málta jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához és az adósságszabály hatálya alá tartozik. 2016. évi stabilitási programja alapján a kormány azt tervezi, hogy az államháztartási hiány 2019-re a GDP 0,1 %-ának megfelelő államháztartási többletbe fordul. A strukturális egyenleg fokozatos javulásával Málta 2019-re éri el középtávú költségvetési célját, azaz a strukturális értelemben kiegyensúlyozott költségvetési pozíciót. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2016-ban 62,6 %-ra esik vissza, majd további csökkenést követően 2019-ben 55,5 %-ot ér el. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2016-ra vonatkozóan megalapozott, a 2017–2019-es időszakra vonatkozóan pedig óvatos. A 2017-től tervezett, kitzűzött hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések azonban nem kellőképpen megalapozottak. A Bizottság 2016. évi tavaszi előrejelzése alapján – lényegében a 2016-ban kiigazítandó 2015. évi hiánytűllépésből eredően – 2015 és 2016 vonatkozásában (együttesen nézve), valamint változatlan politika esetén 2017-ben is a középtávú költségvetési cél eléréséhez előírt kiigazítástól való jelentős eltérés kockázata áll fenn. A 2015. évi hiánytűllépést részben a beruházások felélénkülése magyarázza, amely jórészt az uniós forrásoknak a 2007–2013-as programozási időszak lezárását megelőző kivételesen magas felhasználására vezethető vissza. A 2015–2016-os két éves időszak tekintetében várható eltérés csökkentése érdekében a 2016. évi stabilitási program 2016-ra vonatkozóan olyan további intézkedéseket tartalmaz, amelyeket a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésébe még nem lehetett belefoglalni. Ezek az intézkedések az elsődleges kiadások – a GDP 0,16 %-ának megfelelő mértékű – csökkentésére irányulnak, különösen a munkavállalói jövedelmek, a folyó termelőfelhasználás és a tőketranszferek terén. Emellett a 2016–2019-es időszakra tervezett bevételi intézkedések egy részét felülvizsgálták annak érdekében, hogy jobban tükrözzék az aktuális adatokat, valamint a 2015. évi intézkedések tényleges hatását. Ezek az intézkedések együttesen a GDP 0,2 %-át kitevő mértékű nettó hiánycsökkentő hatással rendelkeznek. A Bizottság előrejelzéséhez képest ezeknek az intézkedéseknek a figyelembevételével javulna a strukturális kiigazítás, és a strukturális egyenleg pillére a 2015–2016-os két éves időszak folyamán átlagosan bizonyos mértékű eltérésre utalna, ugyanakkor 2017 vonatkozásában továbbra is fennállna a jelentős eltérés kockázata. Málta az előrejelzés szerint mind 2016-ban, mind pedig 2017-ben megfelel az adósságcsökkentési referenciaértéknek. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésére figyelemmel a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Málta nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért 2016-ban és 2017-ben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítására.
- (6) A máltai államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása továbbra is kihívást jelent. Ez főként a népesség előregedéséhez kapcsolódó – például az egészségügyi ellátással és tartós ápolással-gondozással, valamint a nyugdíjakkal kapcsolatos – költségek költségvetési hatásának tudható be. A nyugdíjrendszer kettős kihívással szembesül: úgy kell fenntarthatónak maradnia, hogy megfelelő nyugdíjjövedelmeket biztosít. 2013-ban a GDP 9,6 %-át kitevő nyugdíjkiadások alacsonyabbak voltak az uniós átlagnál, ugyanakkor az előrejelzések szerint 2060-ra a GDP 12,8 %-ára emelkednek, amely az EU-ban a legmagasabb értékek között van. 2016 márciusában a kormány számos intézkedést fogadott el a nyugdíjrendszer fenntarthatóságának és megfelelőségének érdekében, ám ezek költségvetési hatását még nem értékelték. A rendszer megfelelőbbé tétele céljából a járulékalapú nemzeti nyugdíjminimum 2016-ban tovább növekszik, annak érdekében, hogy 2027-re elérje a mediánjövedelem 60 %-át, és bővüljön a jogosultak köre. A reform eredményessége attól függ majd, hogy sikerül-e biztosítani az idősebb korosztályba tartozók foglalkoztathatóságát. Az előrejelzések szerint a nyugdíjak mellett az egészségügyi ellátásra és a tartós ápolásra-gondozásra fordított kiadások is gyorsabban nőnek majd az uniós átlagnál, a GDP 2,1 %-át, illetve 1,2 %-át kitevő szintre. A hatóságok a nemzeti egészségügyi rendszerekre irányuló stratégiát fogadtak el, és jelenleg felülvizsgálják az egészségügyi kiadásokat annak érdekében, hogy javítsák a kiadások hatékonyságát. Mindazonáltal ezek az erőfeszítések eddig még nem eredményeztek kézzelfogható megtakarításokat. A hosszú távú fenntarthatóságra kedvező hatással lenne, ha a lehetséges megtakarításokat a kiadások előre jelzett növekedésének finanszírozására használnák fel.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

- (7) Jelentős beruházásokra került sor, ugyanakkor az oktatás és a képzés terén az eredmények továbbra is elmaradnak a kitűzött céltól. Ez hatást gyakorol a munkaerő-kínálat minőségére és az aktivitási rátára. A máltai munkavállalók iskolai végzettsége még mindig az egyik legalacsonyabb az Unióban. Málta az egész életen át tartó tanulásra irányuló átfogó stratégiát hajt végre, ugyanakkor az egész életen át tartó tanulás programjaiban továbbra is korlátozott mértékű a részvétel, különösen az alacsony iskolai végzettségűek körében. E terület kihívásai közé tartozik a célzott tájékoztatás, a képzéshez való hozzáférés javítása, valamint az oktatási, illetve képzési intézmények és a munkáltatók közötti partnerségek kialakítása. 2015-ben jogszabályt hagytak jóvá a tanárok továbbképzésére szolgáló intézmény (az Oktatási Intézet) létrehozásáról. Az Oktatási Intézet fő céljai a következők: i. a napi szakmai tevékenységeikhez szükséges készségek elsajátításának lehetővé tétele a tanárok számára, ii. platform biztosítása az oktatók számára a tapasztalatcseréhez, valamint iii. azon készségek előmozdítása, amelyekre ahhoz van szükség, hogy valaki vezető szerepet tölthessen be az oktatásban. Az Oktatási Intézet most kezdi működését, és várhatóan elsődleges szerepet játszik majd a tanárok továbbképzési szükségleteinek kezelésében. Nyomon kell követni az e területen elért előrehaladást.
- (8) A 2014–2015 folyamán megvalósult egyszéri nagyszabású projektektől eltekintve Máltán visszafogottak voltak a beruházások, tükrözve a gazdaság strukturális változásait és a szűk keresztmetszeteket. Ez főként a kevésbé tőkeigényes szolgáltatási ágazatok fokozódó jelentőségével áll kapcsolatban, amely csökkenti a gazdaság jövőbeli beruházási szükségleteit. Mindazonáltal az országban való beruházási tevékenységekre továbbra is hatással vannak bizonyos kihívások, így például az elégtelen innovációs kapacitás, a készségek terén jelentkező szűk keresztmetszetek, a közigazgatás és az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságának hiányosságai, a szabályozásból eredő terhek, valamint a jelentős forgalmi torlódások.
- (9) A külföldi beruházások egyik legkomolyabb akadályát a közlekedési és logisztikai infrastruktúra jelenti. A közlekedés külső költségei jelentős mértékben terhelik a máltai gazdaságot. Ezek főként az ország közlekedési hálózatának alacsony hatékonyságú használatából erednek, valamint abból, hogy a személygépkocsik használatának nincsenek valós alternatívái. Emellett a személygépjárművek magas száma, a környezetszennyezés és a forgalmi torlódások a nemzeti közlekedési ágazat fenntarthatósága szempontjából is kihívásokkal járnak. Eddig még nem hajtottak végre átfogó közlekedési stratégiát, annak ellenére, hogy a közlekedési beruházások társfinanszírozására szolgáló uniós strukturális és beruházási alapok (2014–2020) elérésének egyik előfeltétele nemzeti közlekedési stratégia és főterv kidolgozása.
- (10) A kormány számos lépést tett a kis- és középvállalkozások (kkv-k) finanszírozási eszközökhöz való hozzáféréseinek javítása érdekében. E lépések a saját tőke és a kockázati tőke biztosítására irányultak, mivel az elmúlt években ezeket azonosították hiányosságként. Emellett a jövőbeli intézkedések közé tartozik a központi hitelnyilvántartás és egy fejlesztési bank létrehozása, valamint egy olyan, a Máltai Tőzsde által bevezetendő platform, amelyet kifejezetten azért alakítanak ki, hogy segítsék a kkv-k számára a tőkepiacokról való finanszírozáshoz jutást. A nem banki eszközökhöz való hozzáférés területén továbbra is vannak nehézségek, ám a máltai kkv-k számos más uniós ország kkv-ihez képest kedvezőbb finanszírozási környezetben működnek.
- (11) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Málta gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Máltának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható máltai költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1. és 2. ajánlás tükrözi.
- (12) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.

AZT AJÁNlja, hogy Málta 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A középtávú költségvetési cél elérése érdekében – a jelentős eltérés nagy kockázatára tekintettel – a szükséges strukturális intézkedések meghozatalával hajtson végre 2016-ban és 2017-ben a GDP 0,6 %-ának megfelelő éves költségvetési kiigazítást. Erősítse meg az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának biztosítására szolgáló intézkedéseket.

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

2. Hozzon intézkedéseket a munkaerő-kínálat megerősítése érdekében, különösen az alacsony szakképzettségű munkavállalóknak az egész életen át tartó tanulásban való fokozott részvételének megvalósítása révén.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Portugália 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Portugália 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/26)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság 2015. november 26-án az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Portugáliát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Portugália pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságai közötti szoros összefonódásokra, Portugáliának gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Portugáliára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Portugália által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án ismertette a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Portugáliában nem áll fenn túlzott makrogazdasági egyensúlyhiány. A magas munkanélküliséggel összefüggésben mindenekezt a jelentős nettó külső kötelezettségállomány, a magán- és az állami szektor nagy adósságállománya és a nemteljesítő hitelek magas aránya teszi sebezhetővé teszi az országot. Továbbra is szakpolitikai hiányosságok tapasztalhatók a termékek és szolgáltatások piacát, a vállalati adósság átstrukturálását, a költségvetési politikát és a munkaerőpiac egyes területeit illetően.

- (3) Portugália 2016. április 29-én benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. Portugália nemzeti reformprogramja kellően ambiciózus a túlzott egyensúlyhiány kezeléséhez, releváns intézkedéseket vázol fel a versenyképesség fokozására és a magánszektor adósságállományának csökkentésére, valamint foglalkozik a 2016. évi országjelentésben és az euroövezeti ajánlásokban azonosított kihívásokkal, mindenekezt a beruházások újraindításának és az államháztartás fenntarthatósága biztosításának szükségességével. Teljes körű és gyors végrehajtásuk esetén ezek az intézkedések hozzájárulhatnak Portugália makrogazdasági egyensúlyhiányának kezeléséhez. Portugália szakpolitikai kötelezettségvállalásainak értékelése alapján jelenleg nincs szükség a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás kiterjesztésére.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Portugália jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozik. A 2015-ös határidőre nem igazította ki a túlzott hiányt, és nem hajtotta végre a Tanács által ajánlott költségvetési kiigazítást. 2016. évi stabilitási programjában a kormány a túlzott hiány kiigazítását és a GDP 2,2 %-át kitevő államháztartási hiány elérését tervezi 2016-ban. Amint tartósan kiigazítja a túlzott hiányt, Portugália átkerül a prevenció ágba, és az átmeneti adósság szabály hatálya alá fog tartozni. Az (újraszámított ⁽²⁾) strukturális egyenleg évente előre láthatólag csak a GDP körülbelül 0,35 %-át kitevő – vagyis a GDP 0,6 %-ában meghatározott szükséges szintnél kisebb – mértékben fog javulni 2016 és 2020 között, és a középtávú költségvetési célt – azaz a GDP 0,25 %-át kitevő strukturális többletet – várhatóan nem sikerül teljesíteni a programidőszak alatt. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság-ráta 2016-ban 124,8 %-ra esik vissza, majd további csökkenést követően 2020-ban 110,3 %-ot ér el. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv meglehetősen optimista. Emellett a 2017-től tervezett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések nem kellőképpen meghatározottak. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján a költségvetési hiány 2016-ban várhatóan eléri a GDP 2,7 %-át, ami a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alatt marad, majd 2017-ben a GDP 2,3 %-a lesz. Mivel a strukturális hiány az előrejelzések szerint kismértékben nőni fog 2016-ban és 2017-ben, a költségvetési kiigazítás nincs összhangban a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeivel. Ezenkívül Portugália az előrejelzések szerint 2017-ben nem fogja teljesíteni az átmeneti adósság szabályt. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Portugália nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért 2016-ban és 2017-ben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítása érdekében.
- (6) Az 1467/97/EK rendelet 10. cikke (1) bekezdésének megfelelően a Bizottság rendszeresen felügyeli a Portugália által az EUMSZ 126. cikkének (7) bekezdése szerinti, 2013. június 21-i tanácsi ajánlásra válaszul hozott intézkedések végrehajtását: a Bizottság ezért ajánlani fogja a Tanácsnak, hogy tegye meg a megfelelő lépéseket a túlzott hiány esetén követendő eljárás keretében.
- (7) A megreformált költségvetési kerettörvény és a kötelezettségvállalások ellenőrzéséről szóló törvény időben történő és szigorú végrehajtása, valamint a bevételek beszedése és a kiadások ellenőrzése terén tett további

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁽²⁾ A Bizottság által a stabilitási programban szereplő információk alapján, a közös módszertan szerint újraszámított strukturális egyenleg.

előrelépés jelentős mértékben hozzájárulhat a szükséges költségvetési kiigazítás teljesítéséhez. Portugália kettős kihívással áll szemben: meg kell valósítania az egészségügyi rendszer hosszú távú költségvetési fenntarthatóságát, és ezzel egyidejűleg a rendszer hatékonyságának javítása révén fenn kell tartania az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés szintjét. Jóllehet a közkiadások egészségügyi összkiadásokon belüli hányada jelenleg Portugáliában az egyik legalacsonyabb az EU-ban, az előrejelzések szerint itt lesz a legmagasabb (2060-ra a GDP 2,5 %-ának megfelelő mértékű) az egészségügyre fordított közkiadások növekedése. Egyelőre még nem születtek meg a betegségmegelőzés és a közegészségügyi politikák előmozdítására, valamint az alapellátás korai és kevésbé költséges szakaszban történő biztosítására irányuló, az egészségügyi ágazat hosszú távú fenntarthatósági kihívásainak kezelését szolgáló átfogó intézkedések. A hátralékok felszámolása érdekében rövid távon továbbra is fontos kihívást jelent a kórházak pontos költségvetés-tervezése és -végrehajtása. Jóllehet a legutóbbi reformok foglalkoztak a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságával, annak rövid és középtávú fenntarthatósági kihívásai továbbra is megoldásra várnak. Az állami nyugdíjrendszer nagymértékben függ a költségvetési átcsoportosításoktól, és nemzedékek közötti egyenlőtlenségek jellemzik. Az állami tulajdonban lévő vállalatok költségvetési fenntarthatóságát továbbra is gátolják a megvalósítás késedelmek és a szakpolitikai hiányosságok, különösen a közlekedési ágazatban. A költségvetési megtakarítások elérése szempontjából továbbra is alapvető fontosságú a szerkezetátalakítási terveikben szereplő hatékonyságnövelő intézkedések megerősítése.

- (8) Az adóigazgatás hatékonyságának további növelése révén jelentős erőfeszítéseket tettek az adókiírással visszaosztására. Folyamatban van olyan intézkedések meghozatala, amelyek az adócsalás elleni küzdelmet, a pénzügyi intézményekkel való információmegosztás javítását és a pénzmosás elleni küzdelem keretrendszerének megerősítését célozzák. Az elért eredmények ellenére tovább lehetne javítani az adójogszabályok betartását. Az adóigazgatás hatékonyságának növelésére irányuló reform a beruházásokat is ösztönözné.
- (9) A bérfeljesztések összességében véve szerények voltak, és összhangban álltak a magas munkanélküliséggel, a külső egyensúly-helyreállítás előmozdításának szükségességével, valamint a termelékenység középtávú növekedésével. Ezt a tendenciát az ágazatszintű kollektív tárgyalások is erősítették, jóllehet a kollektív tárgyalási rendszer jellemzői még mindig korlátozzák a vállalati szintű kiigazítást. Alacsony infláció és magas munkanélküliség mellett a minimálbér 2016 januárjában havi 505 EUR-ról 530 EUR-ra emelkedett, és a tervek szerint 2019-ig fokozatosan tovább emelkedik, havi 600 EUR-ra (amelyet évente 14 alkalommal fizetnek ki). Portugália az átlagbér százalékos arányában kifejezett minimálbér uniós rangsorának közepén helyezkedik el, ugyanakkor azok az országok között szerepel, ahol a mediánbér százalékos arányában kifejezett minimálbér a legmagasabb. Ez arra utal, hogy Portugáliában a bérek eloszlása erőteljesen az alacsonyabb bérek irányába tolódik el, és a minimálbér további növekedései az érintett munkavállalók – 2016-ban az összes munkavállaló közel negyedét kitevő – arányának gyors növekedését idéznék elő. Jóllehet ez segíthet csökkenteni az aktív keresők szegénységi rátáját, egyben a bérstruktúra fokozottabb besűkülésével is járna, és béremelési nyomást generálna. Ha a béremelést nem támasztja alá termelékenységnövekedés, veszélybe kerülhetnek a foglalkoztatási és versenyképességi kilátások, különösen a munkaerő-igényes iparágakban. Ez visszatartó hatással lehet a készségekre való beruházásra is.
- (10) 2014-ben és 2015-ben folytatódott a portugál munkaerőpiac élénkítése, és jelentős erőfeszítéseket tettek az aktivizálási politikák reformja, az állami foglalkoztatási szolgálat korszerűsítése, valamint a nem regisztrált fiatalok bevonásának javítása érdekében, a végrehajtást illetően azonban vannak még kihívások. A szociális helyzet közelmúltbeli romlására – különösen a gyermekszegénység növekvő szintjére – tekintettel fontos intézkedések születtek a szociális ellátás megerősítésére is, mindenekelött a minimáljövedelem-rendszer, a gyermekek után járó támogatások és az alacsony nyugdíjak területén. Azt, hogy ezen intézkedések hatása mennyiben csökkenti a szegénység intenzitását, a későbbiekben értékelni kell. Ezzel együtt továbbra is problémát jelent a tartósan munkanélküli személyek széles körének munkába állítása, ami kedvezőtlen hatással van a gazdasági növekedésre és a szociális helyzetre. A tartósan munkanélküli személyeket célzott munkaerő-piaci politikákon és a foglalkoztatási és szociális szolgálatok közötti fokozott koordináción keresztül még nagyobb mértékben lehetne aktivizálni. Jóllehet az élénkítés révén sok új, határozatlan idejű szerződésen alapuló munkahely jött létre, még mindig nagyfokú a munkaerőpiac szegmentációja. Továbbra is a legmagasabbak közé tartozik a határozott időre szóló szerződéssel alkalmazottak aránya Európában, és alacsony a határozottból a határozatlan idejű szerződéses munkaviszonyba átkerülőök aránya.
- (11) A portugál gazdaság egyik legfontosabb sebezhetősége továbbra is a magánszektor jelentős mértékű eladósodottságában rejlik, emellett a kis- és középvállalkozások finanszírozási körülményei továbbra is nehezek. Történt némi előrelépés a kiugróan magas vállalati adósságállomány csökkentése és a magánszektor hitelállományának leépítése terén, de a portugál magánszektor továbbra is egyike azoknak, amelyek a leginkább eladósodottak az Unióban. Mindez komolyan hátráltatja a beruházásokat és a potenciális kibocsátás-növekedést. A nem pénzügyi vállalatok lépéseket tesznek mérlegük kiigazítása tekintetében, de a háztartásoknál kisebb mértékben. Az üzleti szféra nemteljesítő hiteleinek magas és emelkedő szintje egyaránt terheli a nem pénzügyi és a pénzügyi ágazatok mérlegeit, és komoly akadályt képez a beruházások előtt. A vállalatok adósságállományának kezelésére több szinten is születtek intézkedések, de az eredmények csak lassan jelentkeznek. Továbbra is kiterjedt a társasági

adózás eladósodást ösztönző elemeinek száma. Az elmúlt néhány évben a kormány alultőkésítés elleni szabályokkal és tőkefinanszírozási adókedvezménnyel próbálta meg kezelni ezt a problémát. Ennek ellenére 2015-ben a hitelfinanszírozással és a tőkefinanszírozással megvalósuló beruházások tőkeköltsége közötti (adózás előtti és utáni) különbség továbbra is az egyik legmagasabb volt az Unióban. A vállalkozások – különösen a kis- és középvállalkozások, illetve az induló vállalkozások – számára még mindig költséges és nehéz hitelhez jutni. Továbbra is marginálisak és rendkívül fejletlenek az olyan alternatív finanszírozási források, mint például a magántőkealapok, a kockázattőke-alapok, a közösségi finanszírozás és az informális befektetők.

- (12) Az előrelépés ellenére a vállalkozások növekedését, a versenyképességet és a beruházásokat még mindig szabályozási akadályok és gyenge intézményi kapacitás hátráltatják. Portugália igazságügyi rendszerének hatékonysága továbbra is alacsony, különösen az adóügyi perek kezelését illetően. A közbeszerzés túlnyomó részt átlátható Portugáliában. Ugyanakkor a „BASE” nevű online közbeszerzési platform adatai szerint a portugál ajánlatkérők gyakran élnek a közvetlen odaítélési eljárással, amelyet a 2013–2015-ös időszakban az összes közbeszerzési szerződés átlagosan 87,3 %-ánál – a teljes szerződött összeg 47 %-a esetében – alkalmaztak. Az átláthatóság továbbra is problémát jelent a koncessziós szerződések és a köz- és magánszféra közötti partnerségek (PPP-k) esetében, különösen helyi és regionális szinten. A köz- és magánszféra közötti partnerségekkel foglalkozó pénzügyminisztériumi munkacsoport felügyeli a központi igazgatás által irányított egyes PPP-eket, de a koncessziós szerződések, a regionális és helyi PPP-k nem képezik e nyomon követés tárgyát. A kikötői ágazat reformja továbbra is a végrehajtás terén elszünetelt késedelmekkel és az új szereplők belépése előtti akadályokkal küzd. A vállalkozások nyilvántartásba vétele egyszerűbbé vált, de az engedélyezés még mindig nehézkes, és a befektetői bizalomra káros hatással vannak az összetett igazgatási eljárások. Az építőipari piachoz való hozzáféréssel kapcsolatos eljárások, az építési engedély megszerzése és az egyszerűsített környezetvédelmi engedélyezési szabályok eredményes végrehajtása terén még maradtak kihívások. Az egyes üzleti szolgáltatási ágazatokban fennálló szabályozási akadályok nem teszik lehetővé a források hatékony elosztását, különösen a jogi szolgáltatások esetében. A szakmai szervezeteket – és különösen azok alapszabályait és belső szabályait – szabályozó rendelkezések korlátozóak, és mind a természetes, mind a jogi személyeket akadályozhatják a vonatkozó szakmákhoz való hozzáféréseben. Ez mindenekelőtt a jogi szakmákat érinti, amelyek esetében gyakoriak többek között a hirdetésre és a több ágazatot átfogó tevékenységekre vonatkozó korlátozások.
- (13) Portugália rosszul teljesíti a tudományos élet és a vállalkozások közötti együttműködés, valamint a tudás piaci hasznosítása terén. Az egyetemek és az üzleti szféra közötti együttműködést gátló tényezők jelentősek, és azok mögött szabályozási és bürokratikus akadályok, valamint az akadémiai rendszer együttműködést előmozdító ösztönzőinek hiánya húzódnak meg. Mindez káros hatással van a frissen végzettek foglalkoztathatóságára és az innovációra. Az új, rövid képzési idejű, felsőfokú műszaki képzések indítása új lehetőségeket biztosított a politechnikumok és a regionális gazdasági szereplők közötti együttműködésre, de az egyetemi programok nem képezik a korszerűsítési folyamat részét.
- (14) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Portugália gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Portugáliának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható portugáliai költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi.
- (15) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.
- (16) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Portugália nemzeti reformprogramját és stabilitási programját. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi,

(¹) Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

AJÁNLJA, hogy Portugália 2016-ban és 2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A túlzothiany-eljárás keretében hozott vonatkozó határozatokkal, illetve ajánlásokkal összhangban biztosítsa a túlzott hiány tartós kiigazítását egyrészt a szükséges strukturális intézkedések megtételével, másrészt minden rendkívüli bevételnek a hiány és az adósság csökkentésére történő felhasználásával. Ezt követően hajtson végre évente legalább a GDP 0,6 %-ának megfelelő mértékű költségvetési kiigazítást. 2017 februárjáig végezze el a kiadások átfogó felülvizsgálatát, továbbá erősítse meg a kiadások ellenőrzését, a költséghatékonyságot és a megfelelő költségvetés-tervezést a közigazgatás minden szintjén. Az alapellátáshoz való hozzáférés veszélyeztetése nélkül biztosítsa az egészségügyi ágazat hosszú távú fenntarthatóságát. Biztosítsa, hogy a nyugdíjrendszer kisebb mértékben függjön a költségvetési átcsoportosításoktól. 2016 végéig helyezze új alapokra az állami tulajdonban lévő vállalatok folyamatban lévő szerkezetátalakítási terveit.
2. A szociális partnerekkel egyeztetve biztosítsa, hogy a minimálbérek minden ágazatban összhangban álljanak a foglalkoztatás és versenyképesség előmozdításának célkitűzéseivel.
3. Biztosítsa a tartósan munkanélküli személyek eredményes aktivizálását, és javítsa a foglalkoztatási és szociális szolgálatok közötti koordinációt. Erősítse meg a vállalkozások határozatlan idejű foglalkoztatásra irányuló ösztönzőit.
4. 2016 októberéig hozzon a hitelintézetek mérlegének megtisztítását, valamint a nemteljesítő hitelek magas szintjének kezelését elősegítő intézkedéseket. Csökkentse a társasági adózásban az idegen tőke adóelőnyét, továbbá javítsa az induló vállalkozások és a kis- és középvállalkozások tőkepiacon keresztüli forráshoz jutását.
5. A köz- és magánszféra partnerségeit és a koncessziós szerződéseket illetően növelje a közbeszerzések átláthatóságát és hatékonyságát. 2016 végéig javítsa és gyorsítsa fel az igazgatási és engedélyezési eljárásokat, továbbá gyorsítsa fel az adóügyi pereket, és csökkentse a szabályozási akadályokat, különösen az üzleti szolgáltatások terén. Ösztönözze az egyetemek és az üzleti szféra közötti együttműködést.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2016. július 12.)****Franciaország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Franciaország 2016. évi stabilitási programját**

(2016/C 299/27)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság 2015. november 26-án az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Franciaországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. Szintén 2015. november 26-án a Bizottság ajánlást fogadott el az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásról is. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta ⁽³⁾. Mivel Franciaország pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdasági közötti szoros összefonódásra, Franciaországnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.

(2) A Franciaországra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽³⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Franciaország által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Franciaországban túlzott makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. A szerény mértékű növekedés és az alacsony infláció mellett Franciaország államadóssága magas és egyre nő, amihez romló versenyképesség társul. Különösen fontos lenne olyan intézkedések meghozatala, amelyek csökkentik a francia gazdaságra gyakorolt – illetve annak méretéből adódóan az onnan a gazdasági és monetáris unióra átgűrűző – negatív hatások kockázatát.

- (3) Franciaország 2016. április 29-én benyújtotta a 2016. évi nemzeti reformprogramját és a 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti szoros összefonódások figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Franciaország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozik. 2016. évi stabilitási programjában a kormány – a 2015. március 10-i tanácsi ajánlással összhangban – 2017-re tervezi kiigazítani a túlzott hiányt. Az államháztartási hiány a tervek szerint 2019-ig tovább csökken, a GDP 1,2 %-ára. A középtávú költségvetési célt – azaz a GDP 0,4 %-át kitevő strukturális hiányt – várhatóan 2018-ra érik el. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2017-ben várhatóan a GDP 96,5 %-án tetőzik, majd ezt követően 2019-re 93,3 %-ra csökken. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv lényegében megalapozott. Ugyanakkor a 2017-től tervezett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések nem kellőképpen meghatározottak. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján az államháztartási hiány 2016-ban a GDP 3,4 %-a lesz, vagyis meg fog felelni a Tanács által 2015-ben ajánlott hiánycélnak. Az előrejelzés szerint azonban az államháztartási hiány 2017-ben – változatlan politikát feltételezve – a GDP 3,2 %-a lesz, ami veszélyezteti a túlzott hiány kiigazítására kitűzött határidő betartását. Az ajánlott költségvetési kiigazítás az előrejelzés szerint 2016-ban és 2017-ben nem fog teljesülni, mivel a Franciaország által követett konszolidációs stratégia elsősorban a ciklikus feltételek javulására és az alacsony kamatkörnyezetre, vagyis a hatóságok hatókörén kívül eső tényezőkre hagyatkozik, ami megfelelési kockázatokat teremt. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Franciaország – noha a jelenlegi előrejelzések szerint 2016-ban teljesíteni fogja az államháztartási hiánycélt – nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Következésképpen a túlzott hiány 2017-re megvalósítandó tartós kiigazítása érdekében további intézkedésekre lesz szükség.
- (6) Franciaországban az állami kiadások GDP-hez viszonyított aránya az egyik legmagasabb az Unióban, és a 2015-ben bekövetkezett enyhe visszaesés ellenére továbbra is jelentősen meghaladja az euroövezet átlagát. Franciaországban folyamatban van egy arra vonatkozó terv végrehajtása, hogy 2015 és 2017 között minden államháztartási szintet érintve – a növekedés korábbi szintjéhez képest – 50 milliárd EUR-val csökkenjenek a közkiadások, de előfordulhat, hogy ez sem lesz elég a közkiadások jelentős csökkentéséhez. A terv hatékonyságát elősegítené, ha részletesen ismertetnék a kiadáscsökkentést alátámasztó intézkedéseket, és egyúttal biztosítanák, hogy a költségtakarékossági intézkedések figyelembe veszik a zéró körüli inflációt.
- (7) A kiadási arány terv szerinti további csökkentése problémákba ütközhet, mivel a potenciálisan nagy megtakarítással kecsegtető területek azonosítása nem hozott elég eredményt, a kiadások felülvizsgálata pedig eddig igen szerény eredményekhez vezetett. Franciaország a lakásszektorban csaknem kétszer annyit költ, mint európai társai, de ez a lakhatási piacon nem hoz érzékelhetően jobb eredményeket. A helyi önkormányzatok központi kormányzattól származó támogatásainak tervezett csökkentése nem veszélyeztetné a helyi önkormányzatok beruházási kapacitását, ha a kiadások szigorúbb – főként a helyi önkormányzatok igazgatási költségeinek emelkedését visszafogó – kontrollját is megvalósítanák. A kiadások felülvizsgálata alkalmas eszköz lehetne az ilyen megtakarítási lehetőségek azonosításához. Emellett a helyi közigazgatás közelmúltbeli reformja közép- vagy hosszú távon képesnek tűnik a rendszer hatékonyságának fokozására.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

- (8) Az államháztartás kiadásainak több mint felét kitevő társadalombiztosítási kiadások növekedésének érdemi visszafogása nélkül rövid távon nem érhető el számottevő megtakarítás. A kiegészítő nyugdíjrendszerekről 2015-ben történt megállapodásnak köszönhetően javult a nyugdíjrendszer fenntarthatósága, rövid és középtávon azonban továbbra is előfordulhat, hogy hiánnyal kell szembenézni, különösen kedvezőtlen makrogazdasági feltételek esetén. Emellett a korábbi nyugdíjreformok várhatóan csak 2025 után tudják majd csökkenteni a nyugdíjkiadási arány jelenlegi magas szintjét. Franciaország 2016-ban és 2017-ben ambiciózus célszámoknak megfelelően kívánja korlátozni az egészségügyi kiadások növekedését. E célszámokat további erőfeszítésekkel kiegészítve közép-, illetve hosszú távon hatékonyaságnövekedést tudna elérni.
- (9) A versenyképességet és a foglalkoztatást ösztönző 20 milliárd EUR nagyságrendű adókedvezmény és a munkáltatók által fizetett társadalombiztosítási járulékoknak a „felelősségvállalási és szolidaritási paktum” keretében további 10 milliárd EUR összegű csökkentése formájában szakpolitikai intézkedéseket hoztak a munkaerőköltség csökkentése és a vállalkozások nyereségességének növelése érdekében. Ezek az intézkedések a GDP 1,5 %-ának megfelelő mértékűek, és hozzájárulnak a munkát terhelő adók tekintetében Franciaország és az euroövezet átlaga között mutatkozó különbség csökkentéséhez, de kialakításuk csökkentheti hatékonyságukat. Az említett költségcsökkentő intézkedések tervezett értékelésének eredményeképpen a jövőben e programokat úgy lehetne kialakítani, hogy teljesüljenek az intézkedések hatékonysági célkitűzései. Az értékelésekben kiemelten kell foglalkozni az intézkedéseknek a bérek alakulására és a foglalkoztatásra gyakorolt hatásával.
- (10) A jelenlegi magas munkanélküliség mellett félő, hogy a minimálbér munkaerőköltsége gátolja az alacsony képzettségűek foglalkoztatását. Noha a minimálbér a mediánbérhez képest magas, a hozzá kapcsolódó munkaerőköltséget csökkentették a társadalombiztosítási járulékok alóli mentességekkel. A minimálbér emelése a legtöbb munkavállalói kategória esetében béremelést von maga után, és béremelési nyomás kialakulásához vezethet. A minimálbér indexálása miatt az átlagbér és a minimálbér emelése között visszacsatolási spirál jön létre, ami a gazdasági helyzet romlása esetén késlelteti a bérek szükséges kiigazítását.
- (11) A közelmúltban bevezetett reformintézkedések csak korlátozott rugalmasságot biztosítottak a munkáltatóknak arra, hogy eltérjenek az ágazati szintű megállapodásoktól. Ez a foglalkoztatási feltételek minden vetületét érinti, ideértve a béreket, a munkaidőt, a felvételi és a munkafeltételeket, továbbá korlátozza a vállalatok lehetőségeit a munkaerő-állomány igényeiknek megfelelő alakítására. A vállalatok egyes ágazatokban jelenleg nem képesek arra, hogy eseti alapon, a szociális partnerekkel folytatott tárgyalások révén meghatározzák azokat a feltételeket, amelyek mellett a munkaidő eltérhet az ágazati szintű megállapodásoktól. A szociális partnerekkel konzultálva elő lehetne segíteni az ágazati megállapodásoktól és a foglalkoztatási feltételekre vonatkozó általános jogi rendelkezésektől – vállalati szintű megállapodások útján – történő eltérések lehetőségét.
- (12) A munkanélküliségi ráta 2015-ben 10,4 %-ra nőtt. A munkanélküliség az átlagnál magasabb a fiatalok, a nem uniós polgárok és az alacsonyabb képzettségűek között. A munkaerőpiac szerkezete egyre inkább megosztott: a magasan képzett munkavállalók határozatlan idejű munkaszerződést kapnak, az alacsonyabb szakképzettséget igénylő állások egy része pedig egyre bizonytalanabbá válik. Az új munkaszerződések között az egy hónapnál rövidebb határozott idejű munkaszerződések aránya 2015-ben megközelítette a 70 %-ot. A munkaszerződéseket szabályozó jogi keret – különösen a határozatlan idejű munkaszerződések megszüntetésére vonatkozó jogszabályok – hozzájárulhatnak a munkaerőpiac magas szegmentációjához. A munkaerőpiac helyzetének régóta tartó romlása veszélyezteti a munkanélküli járadék rendszerének fenntarthatóságát. 2016 februárjában a rendszer 2015. évi hiányát 4,5 milliárd EUR-ra, a 2016. évet 4,2 milliárd EUR-ra, a 2017. évet pedig 3,6 milliárd EUR-ra becsülték. Ezekkel együtt a rendszer 2015. évi 25,8 milliárd EUR-s adóssága 2016-ban 30,0 milliárd EUR-ra, 2017-ben pedig 33,6 milliárd EUR-ra fog emelkedni. Az ellátások számításakor rövid idejű, teljes munkaidős állások sorozatának betöltésével kedvezőbb helyzetbe lehet kerülni, mint egy részmunkaidős állás hosszú ideig tartó betöltésével, ami a munkáltatókat is olyan rövid idejű munkaszerződések kínálatára ösztönzi, amelyek munkához kötött járadékokkal egészíthetők ki. Emellett a munkanélküli-járadék rendszerének kialakítása – különös tekintettel a jogosultsági feltételekre és az ellátások degresszivitására – is gyengítheti a munkába való visszatérés ösztönzőit.
- (13) Az iskolából a munka világába való átlépés továbbra is kihívást jelent, főként a legkevésbé képzett fiatalok számára. Az alacsony képzettségűek kategóriái esetében egyre kisebb szerephez jut a tanulószerveződéses gyakorlati képzés, aminek okai az eltérő regionális stratégiákban, illetve abban keresendők, hogy a rendszer csak korlátozott mértékben képes alkalmazkodni az új gazdasági igényekhez. A munkanélküliek, a kevésbé képzett munkavállalók és a kkv-alkalmazottak esetében a képzési lehetőségek továbbra is elégtelenek. A többek között az irányításra, az ösztönzőkre és a tanácsadásra irányuló, folyamatban lévő szakképzési reformok és a munkanélküliekre vonatkozó

új, célzott képzési terv teljes körű végrehajtása még mindig nem fejeződött be, és szükség van azok megerősítésére. A folyamatos szakképzésben részt vevő különböző szereplők közötti nem megfelelő együttműködés gátolja a hatékony erőforrás-elosztást. Az előkészítés alatt álló személyes tevékenységi számla elősegítheti a képzésekhez való hozzáférés kiegyensúlyozását.

- (14) A francia vállalkozási környezet továbbra is közepes minőségű, különösen a kormányzati szabályozás által jelentett teher tekintetében, ahol Franciaország nemzetközi összehasonlításban gyengén szerepel. Az egyszerűsítési program a terveknek megfelelően halad, de végrehajtása – különösen a vállalatokat érintő intézkedések tekintetében – egyenetlen, és számos területen vannak még kihívások.
- (15) A francia gazdaságban a többi tagállamhoz képest aránytalanul nagy a kisebb vállalkozások aránya, ami korlátozza a termelékenységük szintjét. A mérettel kapcsolatos követelmények enyhítésére irányuló közelmúltbeli kezdeményezések várhatóan nem fogják jelentősen befolyásolni a cégek növekedését, mégpedig a korlátozott hatályuk és egyes intézkedések ideiglenes jellege miatt. Következésképpen a küszöbhatások továbbra is korlátozni fogják a francia vállalkozások növekedését.
- (16) Egyes ágazatokban javult a szolgáltatások versenye, másokban viszont továbbra is korlátozott, például az üzleti szolgáltatások ágazatában – mivel itt a szolgáltatások jelentős részét nem érintették a közelmúltbeli reformok – és a hálózatos iparágakban. A szabályozott szakmák ágazatában a gazdasági tevékenységet számos belépési korlát, szabályozás és tarifa gátolja, ami csökkenti az e szolgáltatásokat igénybe vevő ágazatok termelékenységét. A Macron-törvény 2015-ös elfogadása révén kisebb lett néhány akadály, de további munkára van szükség. További problémát jelent az engedélyezési követelmények korlátozó alkalmazása.
- (17) Franciaország az innováció bőkezű állami támogatása ellenére továbbra is elmarad az innováció terén élenjáró uniós tagállamoktól. Az elmúlt 15 évben elszaporodtak az innováció támogatására létrehozott, bizonytalan jövőjű állami programok, ami aggályokat ébreszt e programok átfogó koordinációja, következetessége és hatékonysága tekintetében. Ez különösen a kkv-kat érinti.
- (18) Az adóbevételek GDP-hez viszonyított aránya az Unióban az egyik legmagasabb. Az összetétele nem segíti a gazdasági növekedést, mivel jelentős mértékben a termelési tényezőket terheli, a fogyasztást azonban viszonylag kismértékben érinti. A vállalatokra kivetett adók 2014-ben mérsékelten csökkenni kezdtek, és Franciaország a környezetvédelmi adó terén megkezdte az uniós átlagtól való eltérés felszámolását, de az alacsony adómértékek, a kedvezményes adómértékek elterjedt alkalmazása és az uniós átlaghoz képest sok mentesség miatt a héabevételek továbbra is alacsonyak a GDP arányában és a teljes adóbevételek százalékos arányában egyaránt. Részletesen meg kell határozni, hogy a vállalatokra kivetett szolidaritási különadó fokozatos kivezetésén és a rendkívüli társasági adó eltörlésén túl melyek lesznek azok a konkrét lépések, amelyek révén megvalósítható lesz a társasági adó törvényben meghatározott mértékének 2020-ra 28 %-ra történő csökkentésére vonatkozó bejelentett célkitűzés megvalósítása.
- (19) Az adórendszer nagyon összetett. Továbbra is nagy a kis hatékonyságú, kevés vagy nulla bevételt generáló adónemek száma, a személyi jövedelemadó rendszere pedig különösen összetett, és ezért jelentős igazgatási költségekkel jár. Annak ellenére, hogy a 2014–2019-es időszakra vonatkozó államháztartási törvény bevezette az adókiadások rendszeres értékelésére és nyomon követésére vonatkozó előírást, az adókiadások 2016-ra előre jelzett csökkenése a több évi emelkedés után csak mérsékelt.
- (20) A magánberuházások akadályai összességében mérsékeltek, a legnagyobb problémát a magas szabályozói teher és a magas társasági adó jelenti. A beruházási környezetet a vállalkozási környezet javításával, a termelésre kivetett adók és a társasági adó csökkentésével és az adórendszer egyszerűsítésével lehetne javítani. A francia vállalkozások költségalapú és nem költségalapú versenyképességének javítását célzó intézkedések mind alkalmasak a beruházási szint emelésére és a vállalkozások fizikai és humántőkébe való – termelékenységjavító – beruházásainak ösztönzésére. A hosszú távú növekedési potenciált az innovációs beruházások alacsony szintje is korlátozza.
- (21) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Franciaország gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti

reformprogramot, valamint az előző években Franciaországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható franciaországi költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi.

- (22) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét ⁽¹⁾ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.
- (23) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Franciaország nemzeti reformprogramját és stabilitási programját. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Franciaország 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Az előírt strukturális intézkedések meghozatala és az összes rendkívüli bevétel hiány- és adósságsökkentésre való felhasználása révén 2017-re biztosítsa a túlzott hiány tartós kiigazítását. 2016 végéig részletezze a következő évekre tervezett kiadáscsökkentő intézkedéseket, és fokozza az erőfeszítéseket a kiadások felülvizsgálatából származó – a helyi önkormányzatok kiadásait is érintő – megtakarítások növelésére. A hatékonyságnövelés lehetőségeinek azonosítása érdekében az államháztartás minden alrendszerére kiterjedően készítsen független értékeléseket a közpolitikákról.
2. Biztosítsa a munkaerőköltség csökkentésének tartósságát, és hogy a minimálbér-fejlesztés összhangban legyen a munkahelyteremtéssel és a versenyképességgel. A munkajogi szabályozás reformja révén biztosítson több ösztönzőt a munkáltatóknak a határozatlan idejű foglalkoztatáshoz.
3. Javítsa az oktatás és a munkaerőpiac kapcsolatát, különösen a tanulószereződéses gyakorlati képzésnek és a szakképzésnek az alacsony szakképzettséggű munkavállalókat előtérbe helyező reformjával. 2016 végéig tegyen intézkedéseket a munkanélküli járadék rendszerének megújítása érdekében, hogy ismételtlen biztosítva legyen a rendszer költségvetési fenntarthatósága, és a rendszer jobban ösztönözzön a munkába való visszatérésre.
4. Távolítsa el a szolgáltatási ágazatban a tevékenységeket gátló akadályokat, különösen az üzleti szolgáltatásoknál és a szabályozott szakmák esetében. Tegyen lépéseket az innovációs támogatási programok egyszerűsítésére és hatékonyságuk javítására. 2016 végéig fokozza a vállalkozások növekedését gátló, mérettel összefüggő szabályozási kritériumok reformját, és az egyszerűsítési program végrehajtásával folytassa a vállalkozásokra vonatkozó adminisztratív, fiskális és számviteli szabályok egyszerűsítését.
5. Hozzon intézkedéseket a termelést terhelő adók és a társasági adó mértékének csökkentése érdekében, egyúttal – különösen a héa tekintetében – szélesítse a fogyasztási adók adóalapját. Szüntesse meg a kis hatékonyságú adókiadásokat és a kis vagy nulla bevételt generáló adónemeket, és 2016 végéig fogadja el a személyi jövedelemadó forrásadóvá alakítására vonatkozó reformot.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

HELYESBÍTÉSEK**Helyesbítés „Az olvasóhoz” című szöveghez**

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja C 202., 2016. június 7.)

(2016/C 299/28)

A borítólapon belső oldalán, „Az olvasóhoz” című szöveg helyesen:

„AZ OLVASÓHOZ

Ez a kiadvány az Európai Unióról szóló szerződésnek (EUSZ) és az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek (EUMSZ) valamint jegyzőkönyveiknek és mellékleteiknek a 2007. december 13-án Lisszabonban aláírt, és 2009. december 1-jén hatályba lépett Lisszaboni Szerződés által bevezetett módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát tartalmazza. Ez a kiadvány tartalmazza továbbá a Lisszaboni Szerződést elfogadó kormányközi konferencia záróokmányához csatolt nyilatkozatokat.

Emellett ez a kiadvány tartalmazza az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyvet módosító jegyzőkönyv szerinti módosítást, valamint az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyv és I. melléklete módosításáról szóló, 2012. augusztus 11-i 741/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti módosítást, továbbá az Európai Tanács 2010. október 29-i, illetve 2012. július 11-i, a Saint-Barthélemy sziget, illetve Mayotte Európai Unióval kapcsolatos jogállásának módosításáról szóló 2010/718/EU, illetve 2012/419/EU határozatával bevezetett módosításokat. Ezenkívül ez a kiadvány magában foglalja az Európai Tanácsnak „az Európai Unió működéséről szóló szerződés 136. cikkének módosításáról azon tagállamok stabilizációs mechanizmusa tekintetében, amelyek hivatalos pénzneme az euro” című, 2011. március 25-i 2011/199/EU határozata alapján az EUMSZ 136. cikkének – a tagállamok általi ratifikációs eljárások lezárulását követően – egy új, (3) bekezdéssel való kiegészítését. Ez a kiadvány emellett tartalmazza többek között a Horvát Köztársaság csatlakozási okmánya által bevezetett módosításokat is. Ez a kiadvány tartalmazza továbbá az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyv módosításáról szóló, 2015. december 16-i (EU, Euratom) 2015/2422 európai parlamenti és tanácsi rendelettel bevezetett módosításokat is.

A jelenlegi változat tartalmazza a 2016. márciusában elfogadott helyesbítéseket is.

Ez a kiadvány tartalmazza az Európai Unió 2007. december 12-én Strasbourgban az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által ünnepélyesen kihirdetett Alapjogi Chartáját (HL C 303., 2007.12.14., 1. o.). Ez a szöveg kiigazítva átveszi a Charta 2000. december 7-én kihirdetett változatát, és 2009. december 1-jétől, a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjától kezdődően, annak helyébe lép. Az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében a 2007-ben ünnepélyesen kihirdetett Charta a Szerződésekkel megegyező jogi kötőerővel bír.

Ez a kiadvány tájékoztató jellegű és nem alapozza meg az Európai Unió intézményeinek felelősségét.”

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU